

2021 Årsrapport

Bærekraft i alt vi gjør

Kortvarig glede

2021 var håpets år. Vi var ganske så sikre på at dette var siste hele år med pandemi og omfattende smittevernstiltak som rammet både privat- og arbeidslivet og som også hadde store ringvirkninger på mange næringer. Lyset i tunnelen så vi på våren og gjennom sommeren. Før regjeringsskiftet var vi ferdige med tiltakene, men så fikk vi en ekstra runde med tiltak på slutten av året og inn i 2022. Vi var imidlertid ganske så sikre på at vi snart var ferdige med pandemien.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har fulgt opp med gode smittevernstiltak i denne perioden. Det har medført at vi har klart å holde kontorene våre åpne og det viktigste – gjennomført fysiske møter når dette har vært viktig for våre kunder. Med vår desentraliserte kontorstruktur har vi også kunnet tilby en trygg arbeidsplass for våre ansatte. Vi har ikke hatt smitteutbrudd ved noen kontorer som har krevd at vi har måtte stenge kontoret i en periode. Jeg ønsker å takke alle ansatte for god håndtering av smittevernstiltakene og viljen til å bidra til at vi har hatt god tilgjengelighet for våre kunder i en utfordrende periode. Alle våre virksomheter har hatt god drift gjennom hele 2021.

Med forventningene om et åpnere samfunn og mye oppspart kapital i samfunnet vokste optimismen gjennom hele 2021. Arbeidsledigheten både i Norge og internasjonalt falt til lave nivåer. Det ble vanskelig å skaffe kvalifisert arbeidskraft etter hvert som samfunnet åpnet opp. Den økte etterspørselen i kombinasjon med en del logistikkutfordringer gjennom pandemien gav inflasjon. Det igjen medførte at nasjonalbankene varslet høyere

renter fremover. Når vi kommer fra et «nullrente»-nivå så er varselet om høyere renter utelukkende positivt. En sunn økonomi skal ha et rentenivå på rundt 4-5 %. De fleste samfunnsøkonomer så lyst på utsiktene fremover. SpareBank 1 Hallingdal Valdres leverte et godt resultat i 2021 og vi hadde (har) gode planer for videre vekst.

Så gikk det ikke lenge ut i 2022 før vi fikk en virkelighet vi ikke klarte å fatte før det var en realitet. Vi har lenge vært bekymret for nasjonalistiske politiske bevegelser i ulike land. Men det er vanskelig å forstå at fascistiske tilstander som vi nå ser i Russland er mulig i et moderne vestlig land. Russland sin krig mot Ukraina er primært en katastrofe for det ukrainske folket. Viljen og evnen til å stille opp for å hjelpe landet og innbyggerne er fantastisk. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har gitt en halv million kroner i humanitær bistand fordelt både internasjonalt og lokalt.

Sanksjonene mot Russland vil forhåpentligvis være en viktig bidragsyter for at Russland etter hvert stopper krigen. De langsiktige konsekvensene ved at forsvarsbudsjettene øker, at infrastrukturen rundt energi skal endres, handelsmønstre skal legges om, økt bistand og mottak av flyktninger osv. kommer til å gi oss utfordringer. Det blir knapphet på flere innsatsfaktorer i en lang periode og det vil vi merke både i privatøkonomien og i næringslivet. Mange ymter frempå at vi nå ser «den perfekte stormen». Det tror ikke jeg, men det kan være lurt å manøvrere klokt i et urolig farvann.

Innhold

OM VIRKSOMHETEN

1.	Konsernet og virksomhetene	s. 5
2.	Finansiell kalender 2022	s. 9
3.	Viktige hendelser 2021	s. 10
4.	Hovedtall og nøkkeltall for konsernet	s. 12
5.	Bærekraft	s. 15

ÅRSREGNSKAP

6.	Årsmelding 2021	s. 17
7.	Resultat	s. 32
8.	Balanse	s. 34
9.	Endring i egenkapitalen	s. 36
10.	Kontantstrømoppstilling	s. 38
11.	Noter	s. 41
12.	Erklæring fra styret og adm. direktør	s. 105
13.	Revisjonsberetning 2021	s. 106

STYRE OG LEDELSE

14.	Hovedorganisasjon	s. 112
15.	Presentasjon av styret	s. 114
16.	Forstanderskap, styre og revisjon	s. 116

Om virksomheten

Konsernet og virksomhetene

Historikk

Konsernet har en lang og tradisjonsrik historie med bankvirksomhet tilbake til 1868. I Hallingdal var starten Aal Sparebank som startet sin virksomhet i 1870, og Hemsedal Sparebank som åpnet i 1907. Disse bankene fusjonerte i 1999 og fikk navnet SpareBank 1 Hallingdal. I Valdres startet Øystre Slidre Sparebank sin drift i 1868. Øystre Slidre Sparebank ble innfusjonert i SpareBank 1 Hallingdal i 2012 og nytt navn på banken ble SpareBank 1 Hallingdal Valdres.

Regnskapsvirksomheten i konsernet har sin historie tilbake til 1984 som daværende Sparebankens Regnskapskontor AS som var et heleid datterselskap av Hemsedal Sparebank. I 2002 ble navnet endret til Hemsedal Regnskap AS. I 2012 kjøpte banken alle aksjene i selskapene HallingRegnskap AS og Valdres Regnskap AS. Hemsedal Regnskap AS ble samme året innfusjonert i HallingRegnskap AS som deretter endret navn til SpareBank 1 Regnskapshuset Hallingdal AS. Valdres Regnskap AS skiftet i 2013 navn til SpareBank 1 Regnskapshuset Valdres AS. I 2014 ble selskapet fusjonert inn i SpareBank 1 Regnskapshuset Hallingdal AS og nytt navn på selskapet ble SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS.

Konsernets meglervirksomhet startet i 1999 da banken kjøpte aksjer i Eiendomsmegleren Ringerike Hadeland som etablerte avdelingskontor i banklokalene på Gol. I 2007 kjøpte banken 85 % av aksjene i Terra Eiendomsmegling Geilo AS. Selskapet endret samme året navn til Eiendomsmegler 1 Geilo AS. I 2011 kjøpte banken de resterende 15 % av aksjene. På samme tid kjøpte banken alle aksjene i Hemsedal Eiendomsmegling AS som ble innfusjonert i Eiendomsmegler 1 Geilo AS. Gol-kontoret til Eiendomsmegleren Ringerike Hadeland ble samme året utfisjonert til Eiendomsmegler 1 Geilo AS. Selskapet endret deretter navn til Eiendomsmegler 1 Fjellmegleren AS.

Visjon, misjon, verdier og mål

Konsernets visjon er «bærekraft i alt vi gjør» og «anbefalt av kunden». Driften skal bygge på verdiene «engasjert, relevant og dyktig».

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har definert sin misjon til «vi hjelper kunden til å realisere drømmer og verdier – i gode og utfordrende tider. Bærekraft i alt vi leverer».

SpareBank 1 Hallingdal Valdres skal oppnå økt inntjening gjennom samarbeid om kundeleveranser på tvers av konsernets forretningsområder. Målgruppen er alle kunder med tilknytning til Hallingdal og Valdres. Sparebank er kjernevirksomheten, men verdikjeden skal styrkes gjennom formidling av forsikring, eiendomsmegling, regnskap og økonomisk rådgivning.

I Hallingdal Valdres skal konsernet være den mest attraktive arbeidsplassen med de beste og mest fornøyde medarbeiderne. De skal ha høy endringsskapasitet og vilje og evne til kontinuerlig læring.

Konsernet er en pådriver i arbeidet med grønn omstilling. Konsernet skal være en foregangsvirksomhet i egne bransjer på miljøengasjement i egen drift og utvikle tjenester som stimulerer kundene til gode miljøtiltak.

Konsernet har en målsetting om å ha god kapitaldekning og levere gode resultat som gir et godt utbytte til sparebankstiftelsene.

Forretningsområder

SpareBank 1 Hallingdal Valdres er i dag et konsern med virksomheter innenfor flere områder. Sparebankvirksomheten med bankdrift som omfatter finansiering, betalingsformidling, plassering og formidling av forsikringsprodukt er kjernen i konsernet og konsernstrukturen tar utgangspunkt i gjeldende lovverk for sparebanker.

Konsernet driver i tillegg virksomheter innenfor områdene regnskapsføring, eiendomsmegling, investeringsvirksomhet og lokalt samfunnsengasjement. I tillegg kommer mer interne områder som fellesfunksjoner og eiendomsdrift av egne lokaler.

Disse virksomhetene blir drevet gjennom egne datterselskaper. SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS driver

med regnskapsføring og tilhørende tjenester. Eiendoms-
megling blir drevet av selskapet EiendomsMegler 1
Fjellmegleren AS. Noe investeringsvirksomhet skjer gjen-
nom selskapet SpareBank 1 Hallingdal Invest AS. I tillegg
inngår Tisleidalen Hyttegrend AS som datterselskap i
konsernet.

Det lokale samfunnsengasjementet viser seg spesielt
gjennom konsernets eiere, SpareBankstiftelsen Halling-
dal og SpareBankstiftelsen Øystre Slidre som årlig
deler ut gaver og støtte for mange millioner til lag og
foreninger i Hallingdal og Valdres. I tillegg er bankens
sponsorvirksomhet av betydelig omfang. I 2021 utgjorde
dette i sum over 22 mill. kroner. Konsernet har også tatt
initiativet til stiftelsen «Kimen til vekst» som har støtte-
ordninger til lokale bedrifter og organisasjoner i Halling-
dal og Valdres.

Markedsområde

Konsernets hovedmarkedsområde er Hallingdal og
Valdres. I Hallingdal ligger tyngdepunktet i kommunene
Ål, Gol og Hemsedal, mens i Valdres er tyngdepunktet
kommunene Øystre Slidre og Nord-Aurdal. Banken har
ca. 1/3 av sine personkunder utenom dette primær-
markedsområdet med en stor andel i Oslo-området.

De ulike selskapene har alle ambisjoner om å være
markedsledende på sine respektive områder. Eiendoms-
Megler 1 Fjellmegleren AS har også ambisjoner om å være
den ledende megleren i Norge på fritidseiendommer i
fjellet.

Kontorstruktur

Virksomheten er bygd opp omkring de lokale kontorene
samt et kundesenter med utvidede åpningstider. Råd-
givningen skal bygge på god lokalkunnskap og høy
faglig kompetanse som gjør driften fleksibel og effektiv.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har ikke hovedkontor.
Bankvirksomheten blir drevet fra åtte kontor lokalisert
i tettstedene Geilo, Ål, Gol, Hemsedal, Fagernes,
Heggenes, Beitostølen og Oslo.

Datterselskapet SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS
er lokalisert i Flå, Nesbyen, Gol, Hemsedal, Ål, Fagernes,
Heggenes og Beitostølen. EiendomsMegler 1 Fjell-
megleren AS er lokalisert på Flå, Gol, Ål, Geilo, Hemsedal,
Fagernes, Beitostølen og i Oslo.

Sparebankstiftelsene

Sparebankstiftelsen Hallingdal og Sparebankstiftelsen
Øystre Slidre ble etablert 23. november 2012 samtidig
med fusjonen mellom SpareBank 1 Hallingdal og Øystre
Slidre Sparebank som ble til SpareBank 1 Hallingdal
Valdres.

Sparebankstiftelsene skal fremme sparebankvirksom-
heten i sine respektive kommuner gjennom å eie
egenkapitalbevis i SpareBank 1 Hallingdal Valdres og
disponere deler av overskuddet til allmenntilgode formål.

Opprettelsen av sparebankstiftelsene skal sikre at den
kapitalen som var opparbeidd i Aal Sparebank (seinere
Hallingbanken), Hemsedal Sparebank og videreført i
SpareBank 1 Hallingdal gjennom mer enn 143 år, blir
værende i distriktet og forvaltet til allmenne formål i
all framtid. Det same gjelder kapitalen som var opp-
arbeidet i Øystre Slidre SpareBank gjennom 145 år.

Ved etablering var egenkapitalen i Sparebankstiftelsen
Hallingdal på 783 mill. kroner og var i all hovedsak
egenkapitalbevis i SpareBank 1 Hallingdal Valdres.
Egenkapitalen i Sparebankstiftelsen Øystre Slidre var til-
svarende på 103. mill. kroner. Størrelse på egenkapitalen
samsvarer med bytteforholdet ved fusjonen i 2012.

Stiftelsene har i årene etter etablering fått årlige utbytter
fra SpareBank 1 Hallingdal Valdres. En del av dette har
gått til gaveutdelinger til prosjekt og drift, men stiftelsene
har også opparbeidet seg noe overskuddslikviditet
som er plassert i verdipapir, i hovedsak aksjefond og
rentefond.

SpareBank 1-alliansen

SpareBank 1-alliansen ble etablert i 1996 og er et bank-
og produktsamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge
samarbeider gjennom de felleseide selskapene Spare-
Bank 1 Gruppen og SpareBank 1 Banksamarbeidet DA.

1490
MRD NOK

960
MRD NOK

740
MRD NOK

340
MRD NOK

270
MRD NOK

SpareBank 1-alliansen er den nest største finansgrupperingen i Norge målt i utlån til kunder. Alliansen består av 14 selvstendige banker som er fullverdige leverandører av finansielle produkter og tjenester til privatpersoner, bedrifter og organisasjoner. Disse bankene er både børsnoterte egenkapitalbevisbanker, ikke-børsnoterte egenkapitalbevisbanker, tradisjonelle sparebanker og aksjesparebank.

Kundene skal oppleve at SpareBank 1-alliansen er best på nærhet, lokal forankring og kompetanse. Totalt har alliansen ca. 7.500 medarbeidere. Det betyr at SpareBank 1 er en betydelig arbeidsgiver i Norge.

Selv om bankene i alliansen er selvstendige, er det etablert mange felles retningslinjer og policyer for blant annet etikk, personvern og sikkerhet.

SpareBank 1-alliansen skal være en attraktiv og inkluderende arbeidsplass for medarbeidere i alle aldersgrupper. Tilrettelegging for faglig utvikling og en rekke tiltak som bidrar til god helse, økt trivsel og høy motivasjon er prioritert. Balanse mellom jobb, hjem og fritid skal oppleves som god.

Arbeidsmiljøet i alliansen skal være preget av mangfold, respekt og omtanke, og det er en nulltoleranse for diskriminering og trakassering.

Selskapene SpareBank 1 Gruppen AS og SpareBank 1 Utvikling DA med datterselskapene utgjør Alliansesamarbeidet. Samarbeidet leverer en rekke produkter, tjenester og forretningssystemer til eierbankene og deres kunder. Dette styrker SpareBank 1-bankenes konkurransekraft og lønnsomhet, slik at de

kan holde frem med å være sterke og selvstendige. Alliansesamarbeidets visjon er: Attraktiv for kundene og bankene.

- 1** Hovedkontorene til regionbankene i SpareBank 1-alliansen
- 1** Hovedkontorene til de samarbeidende lokalbankene (SamSpar) i SpareBank 1-alliansen

14 SpareBank 1-banker

SpareBank 1
SR-BANK

SpareBank 1
SMN

SpareBank 1
NORD-NORGE

SpareBank 1
ØSTLANDET

SpareBank 1
MODUM

SpareBank 1
HALLINGDAL VALDRES

SpareBank 1
NORDVEST

SpareBank 1
RINGERIKE HADELAND

SpareBank 1
GUDBRANDSDAL

SpareBank 1
SØRØST-NORGE

SpareBank 1
SØRE SUNNMØRE

SpareBank 1
HELGLAND

SpareBank 1
LOM OG SKJÅK

SpareBank 1
ØSTFOLD-AKERSHUS

SpareBank 1 Gruppen AS er morselskap til 6 datterselskaper som alle utvikler og leverer produkter til alliansebankene som igjen tilbyr dette til sine kunder i lokalmarkedet. Holdingselskapets oppgaver er økonomistyring, risikostyring og compliance, juridiske tjenester og myndighetskontakt. Morselskapet utvikler og leverer også produkter til LOs forbund og forbundsmedlemmer gjennom LOfavør.

SpareBank 1 Gruppen AS er 100 % eid av SpareBank 1-banker og Landsorganisasjonen LO med følgende eierbrøker:

SpareBank 1 SR-Bank (19,5 %), SpareBank 1 Nord-Norge (19,5 %), SpareBank 1 SMN (19,5 %), Samarbeidende Sparebanker AS (19,5 %), SpareBank 1 Østlandet (12,4 %) og Landsorganisasjonen og fagforbund tilknyttet LO (9,6 %).

SpareBank 1 Gruppen AS eier 100 % av aksjene i følgende datterselskaper:

- SpareBank 1 Forsikring AS (pensjon)
- SpareBank 1 Factoring AS
- Modhi Finance AS
- SpareBank 1 Spleis AS
- Fremtind Forsikring AS (65 %)
- LOfavør AS (51 %)

Med virkning fra 1.1.2019 fusjonerte SpareBank 1 Forsikring AS og DNB Forsikring AS til Fremtind Forsikring AS. SpareBank 1 Gruppen AS eier 65 % av selskapet og DNB ASA 35 % i selskapet. Med solid erfaring og kunnskap om forsikring utvikler Fremtind nye produkter og tjenester som betyr noe i folks liv. Forsikringer fra Fremtind blir distribuert gjennom SpareBank 1-bankene og DNB.

SpareBank 1 Utvikling DA er eid av SpareBank 1 SR-Bank (18 %), SpareBank 1 Nord-Norge (18 %), SpareBank 1 SMN (18 %), Samarbeidende Sparebanker AS (18 %), SpareBank 1 Østlandet (18 %) og SpareBank 1 Gruppen (10 %).

SpareBank 1 Utvikling DA eier 100 % av aksjene i følgende datterselskaper:

- EiendomsMegler 1 Norge AS
- SpareBank 1 Kundesenter AS

SpareBank 1 Utvikling DA består av en rekke utviklings- og fagmiljøer, som leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklingstjenester til de 14 eierbankene. Selskapet bidrar til at felles utvikling og aktiviteter gir bankene stordrifts- og kompetansefordeler. Selskapet eier og forvalter også alliansens immaterielle rettigheter under det felles merkevarenavnet – SpareBank 1.

Samarbeidende Sparebanker AS (SamSpar)

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har en eierdel på 7,46 % i selskapet som er etablert med en administrasjon i Oslo med 20 ansatte. SamSpar-bankene (10 eierbanker) har gjennom de siste årene investert mye i systemer, infrastruktur og tjenester for å styrke bankenes utvikling og konkurransekraft. Selskapet drifter og forvalter disse investeringene kostnadseffektivt og utfører en rekke fellesfunksjoner og tjenester for SamSpar-bankene. Selskapet har kompetanse på områder som supplerer eierbankene (f.eks. datavarehus, kundeoppfølgings-systemer, analyse, personvern og GDPR).

Dette er oppgaver som kommer i tillegg til de aktivitetene som gjennomføres i SpareBank 1-alliansen. Selskapet forvalter også felleseide selskaper og representerer eierne i Alliansens kunderåd og fagråd. Selskapet har i tillegg ansvaret for lansering av og opplæring på leveranser fra fellesarenaen samt fremme forslag som skal styrke eiernes konkurransesituasjon.

Andre SpareBank 1-selskap

Ved siden av eierskapet i SamSpar og det indirekte eierskapet i SpareBank 1-alliansen, er SpareBank 1 Hallingdal Valdres inne som direkte eier i en del andre SpareBank 1-selskaper. Dette er SpareBank 1 Betaling AS, SpareBank 1 Kreditt AS, SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS, SpareBank 1 Bank og Regnskap AS, SpareBank 1 Markets AS og SpareBank 1 Forvaltning AS. Eierandelen i disse selskapene ligger på 0,42-1,63 %.

Finansiell kalender 2022

11. februar

Resultat 4. kvartal 2021

11. mars

Styremøte offisielt regnskap for 2021

24. mars

Forstanderskapsmøte og fastsettelse av årsoppgjør og utbytte

10. mai

Resultat 1. kvartal

15. august

Resultat 2. kvartal

15. november

Resultat 3. kvartal

Viktige hendelser 2021

Her er et utvalg av hendelser i konsernet gjennom året. Listen er ikke fullstendig, men gir et innblikk i større og mindre hendelser.

Januar:

SpareBank 1 Hallingdal Valdres får prisen som årets miljøfyrtårnbedrift for konsern og store virksomheter for 2020 på et digitalt arrangement.

Mai:

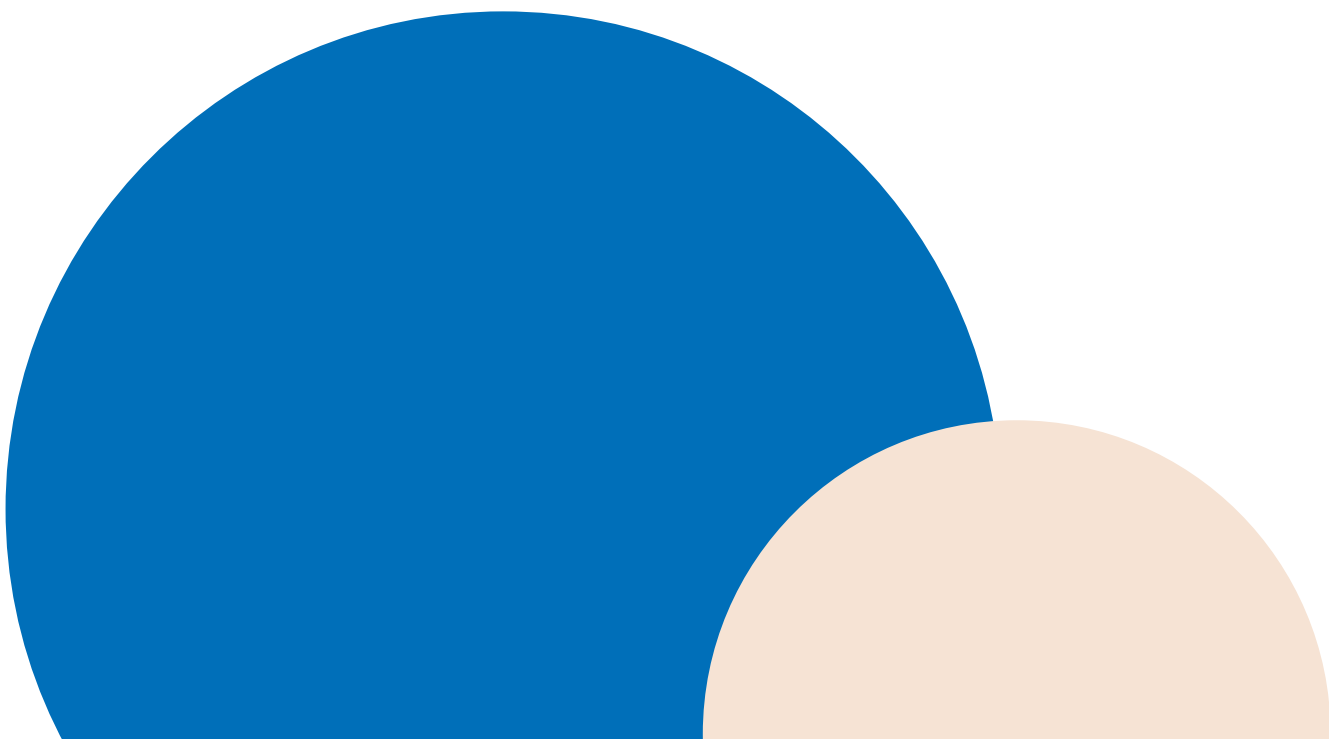
Lansering av elsykler i Gol. Banken har bidratt med 450.000 kroner for å få i gang bysykkelinitiativet i Gol sentrum.

Juli:

SpareBank 1 går inn på eiersiden i bilabonnementselskapet Fleks.

August:

Banken tar initiativet til å opprette et klimakrisefond slik at banken kan være enda bedre rustet til å bistå kunder som rammes av klimarelaterte utfordringer.

Oktober:

Konsernet åpner nytt kontor på Skøyen i Oslo. Kontoret er bemannet med 3 ansatte i banken og en eiendomsmegler.

Desember:

Årets julegave på kr 100.000 går til arbeid med psykisk helse blant barn og unge og deles mellom BUP Hallingdal og BUP Valdres.

Megler avslutter året med å sette salgsrekord med 1293 solgte enheter i 2021.

Hovedtall konsern

165.338
tusen nok

Resultat etter skatt

9,5 %

Egenkapitalavkastning

20,3 %

Ren kjernekapitaldekning

RESULTATSAMMENDRAG (Hele tusen kroner)	Konsern			
	Året 2021	%	Året 2020	%
Netto renteinntekter	195.322	1,52	186.641	1,57
Netto provisjons- og andre inntekter	78.567	0,61	71.189	0,60
Netto resultat fra finansielle eiendeler	85.968	0,67	70.645	0,60
Andre driftsinntekter *)	112.276	0,88	110.110	0,93
Sum inntekter	472.133	3,69	438.585	3,69
Sum driftskostnader	262.020	2,05	255.320	2,15
Driftsresultat før tap	210.113	1,64	183.265	1,54
Kreditttap utlån, gar. mv. og rentebærende verdipapirer	12.064	0,09	13.789	0,12
Resultat før skatt	198.049	1,55	169.476	1,43
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	30.718	0,24	23.067	0,19
Resultat	167.331	1,31	146.409	1,23
Resultat før andre inntekter og kostnader	167.332	-	146.409	-
<i>Poster som ikke blir omklassifisert til resultatet:</i>				
Estimatavvik knyttet til ytelsesbassert pensjonsordning	-1.916	-	-261	-
<i>Poster som kan bli omklassifisert til resultatet:</i>				
Endring i virkelig verdi utlån PM	-103	-	1.328	-
Skatt virkelig verdi utlån PM	26	-	-332	-
Andre endringer	-	-	1.158	-
Sum andre inntekter og kostnader	-1.993	-0,02	1.893	0,02
Totalresultat	165.338	1,29	148.302	1,25

*) 2021: 7.319 gjelder bank, 104.957 gjelder datterselskap

*) 2020: 7.865 gjelder bank, 102.245 gjelder datterselskap

Definisjoner:

Rentenetto: Netto renteinntekter i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital

Driftskostnader: Personalkostnader, IT-kostnader, ordinære avskrivninger og andre driftskostnader i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital

Andre driftsinntekter: Her rapporteres andre driftsinntekter i bankvirksomheten samt ordinære driftsinntekter i datterselskapene.

NØKKELTALL	Året 2021	Året 2020
Lønnsomhet		
Egenkapitalavkastning	9,6 %	9,0 %
Egenkapitalavkastning (totalresultat)	9,5 %	9,2 %
Kostnadsprosent (morbank)	45,0 %	52,2 %
Kostnadsprosent (konsern)	55,5 %	58,2 %
Balansetall		
Brutto utlån til kunder	10.779.479	9.998.248
Brutto utlån til kunder inkl. overført til kredittforetak	13.633.808	12.665.095
Innskudd fra kunder	9.443.204	8.816.540
Innskuddsdekning	87,6 %	88,2 %
Utlånsvekst siste 12 måneder	7,8 %	10,9 %
Utlånsvekst siste 12 måneder inkl. overført til kredittforetak	7,6 %	10,0 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	7,1 %	7,6 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	12.811.747	11.871.491
Forvaltningskapital	13.281.788	12.341.706
Forvaltningskapital inkl. overført kredittforetak	16.141.106	15.008.553
Tap og mislighold i % av brutto utlån		
Tapsprosent utlån	0,09 %	0,11 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,18 %	0,53 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,31 %	0,10 %
Soliditet (forholdsmessig konsolidert)		
Kapitaldekningsprosent	22,2 %	23,2 %
Kjernekapitaldekningsprosent	20,5 %	21,3 %
Ren kjernekapitalprosent	20,3 %	21,2 %
Ren kjernekapitalprosent, morbank	21,2 %	22,1 %
Netto ansvarlig kapital	1.834.721	1.727.361
Kjernekapital	1.694.008	1.589.750
Ren kjernekapital	1.679.518	1.577.510
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	9,6 %	9,7 %
LCR, morbank	141,0 %	155,4 %
Kontor og bemanning		
Antall kontor	11	10
Antall årsverk	166,0	166,9

Definisjoner:

Egenkapitalavkastning etter skatt: Resultat av ordinær drift etter skatt i % av gjennomsnittlig egenkapital

Kostnadsprosent: Driftskostnader i % av netto inntekter

Tapsprosent utlån: Årets tapsavsetninger på utlån og garantier i % av brutto utlån

Misligholdsprosent: Netto misligholdte engasjement (over 90 dager) i prosent av brutto engasjement

Kapitaldekning: Netto ansvarlig kapital i % av beregningsgrunnlaget (se note 5).

Kjernekapitaldekning: Kjernekapital i % av beregningsgrunnlaget (se note 5).

Ren kjernekapitaldekning: Ren kjernekapital i % av beregningsgrunnlaget (se note 5).

Uvektet kjernekapitalandel (leverage ratio): Ren kjernekapital eller kjernekapital i forhold til verdien av alle eiendeler og ikke-balanseførte forpliktelser uten at eiendelene er risikovektet (se note 5).

LCR (Liquidity Coverage Ratio): Bankens likvide eiendeler målt i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid i en gitt stressituasjon.

Bærekraft

Bærekraft er en sentral del av vår virksomhet. Høy etisk standard og troverdig forretning i samarbeid med kunder, leverandører, myndigheter og samfunnet vi er en del av, skal kjennetegne alt vi gjør. Konsernets virksomhet skal ikke påvirke det ytre miljøet. Dette blir regulert gjennom et rammeverk i norsk lov og forskrifter, samt egne strategier og retningslinjer. Konsernet har nedfelt prinsipper for miljø, etikk, samfunnsansvar og bærekraft i et eget dokument. Det ligger på bankens egne nettsider www.sb1.no.

Det er mange forhold som kommer inn under dette området. Konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres med sine ulike virksomhetsområder er en viktig aktør i lokalsamfunnet der virksomhetene ligger. Banken er i stor grad med på å finansiere lokal utvikling i form av lån til boliger og næringsvirksomhet. Banken sin evne og vilje til å ta del i nye prosjekter er en sentral pilar i utviklingen av lokalsamfunnet. Konsernet med alle virksomhetsområder er til sammen en betydelig arbeidsplass i Hallingdal og Valdres. Konsernet er også en stor skatteyder som tilfører mye til samfunnet i form av skatteinntekter fra ansatte og selskapet. Eiendomsmeglervirksomheten er en viktig lokal aktør for omsetningen av boliger og fritidsboliger i fjellet. Regnskapsvirksomheten utfører viktige tjenester for lokalt næringsliv.

Banken tar også på seg et viktig samfunnsansvar ved å inngå sponsoravtaler med lokale lag og foreninger. På den måten gir banken betydningsfulle bidrag til lokalt kultur- og idrettsarbeid. Egenkapitalen i banken ble omgjort til egenkapitalbevis i 2012. Det er eierne,

Sparebankstiftelsen Hallingdal og Sparebankstiftelsen Øystre Slidre, som står for gaveutdeling til ulike formål. Stiftelsene får utbytte fra banken som de deler ut i prosjektstøtte, driftsstøtte og tilskudd til løypekjøring. Mer informasjon om banken og sparebankstiftelsene sitt samfunnsengasjement er samlet på www.sb1.no.

For å forsterke fokuset på bærekraftsområdet er det for rapporteringsåret 2021 gjort noen vesentlige endringer knyttet til årsrapporteringen. Det er utarbeidet en egen bærekraftsrapport som omfatter årsberetningens krav til ESG-rapportering jf. regnskapsloven § 3-3c. Det er også utarbeidet en egen rapport «Mangfold og like muligheter for våre medarbeidere» som omfatter regnskapsloven § 3-3a og de «interne» elementene i samfunnsansvars-rapporteringen jf. regnskapsloven § 3-3c. Disse rapportene skal komplettere årsberetningen, men inneholder også mer frivillig rapportering i tillegg til rapportering som vi har forpliktet oss til gjennom for eksempel FNs prinsipper for bærekraftig bankdrift (UNEP FI).

Årsregnskap

Årsmelding 2021

SpareBank 1 Hallingdal Valdres var i 2021 den 33. største av totalt 114 banker i Norge. Banken har fast bemannede kontor på Geilo, Ål, Gol, Hemsedal i Hallingdal og Beitostølen, Heggenes og Fagernes i Valdres. I tillegg åpnet banken et kontor i Oslo i oktober 2021 sammen med datterselskapet EiendomsMegler 1 Fjellmeqleren AS.

Banken utstedte i 2012 egenkapitalbevis der Sparebankstiftelsen Hallingdal og Sparebankstiftelsen Øystre Slidre er eiere av disse etter fusjonen mellom SpareBank 1 Hallingdal og Øystre Slidre Sparebank samme året.

Regnskapet er satt opp etter internasjonale regnskapsregler (IFRS) med mindre årsregnskapsforskriften for banker, kredittforetak og finansieringsforetak foreskriver avvik fra standarden.

Virksomhetsområde og marked

Se omtale i kapittel 1.

Økonomiske utviklingstrekk 2021

Norsk økonomi har i løpet av 2021 hentet seg kraftig inn igjen etter tilbakeslaget som fulgte av pandemien og myndighetspålagte restriksjoner. Norges Bank har i to omganger hevet styringsrenten fra rekordlave null prosent, og har signalisert ytterligere tre rentehevinger i 2022. Aktiviteten i økonomien er tilbake på nivå før krisen inntraff, arbeidsledigheten er betydelig redusert og prisveksten har tatt seg opp. Høy vaksinasjonsgrad i befolkningen har dempet risiko for nye tilbakeslag og behov for nye restriksjoner som følge av virusmutasjoner.

Global økonomi

Pandemien har i snart to år preget utviklingen i verdensøkonomien. Den økonomiske gjeninnhenting har vært sterk også internasjonalt med reduksjon i restriksjoner og økt mobilitet. Økende smittetrend som følge av spredning av omikron varianten og nye smitteverntiltak har siden i fjor høst lagt en demper på veksten. Flaskehals i globale verdikjeder med påfølgende høy prisvekst i tillegg til høye strømpriser i Europa har påvirket vekstbildet negativt.

Ekspansiv penge- og finanspolitikk har bidratt til å dempe det økonomiske tilbakeslaget i de fleste land. Med stigende aktivitetsnivå, høyere inflasjon og fallende arbeidsledighet er det ventet at både penge- og finanspolitikken vil strammes til. Den amerikanske sentralbanken har signalisert nedtrapping av ekstraordinære pengepolitiske stimulanser gjennom støttekjøp av obligasjoner, og første renteheving siden 2018 er ventet i mars 2022. Den europeiske sentralbanken har tatt en mer avventende posisjon, og har signalisert renteheving først i starten av 2023.

Høyere priser på energi, råvarer, elektroniske komponenter og fraktrater har bidratt til markert oppgang i prisveksten. Utsikter til høyere prisvekst også i 2022 har bidratt til å trekke opp forventninger til høyere styringsrenter, noe som også har ført til større usikkerhet i aksjemarkedene.

Det er stor internasjonal usikkerhet om det videre forløpet av pandemien. Mye vil avhenge av vaksinasjonsgrad i befolkningen og effektiviteten til vaksinene mot nye mutasjoner. Samtidig er det risiko for fortsatt høy inflasjon, økende smitte og strenge myndighetspålagte tiltak.

Norsk økonomi

I løpet av 2021 har norsk økonomi vært igjennom en rask innhenting, med sterk vekst i aktivitetsnivået og fallende arbeidsledighet. I Norge, som i resten av verden, har økt smittespredning av omikronvarianten mot slutten av fjoråret og omfattende smitteverntiltak lagt en demper på aktiviteten.

Våren 2021 startet myndighetene på en gradvis gjenåpning av samfunnet med lettelsener i smitteverntiltakene.

Gjenåpningen førte til en solid oppgang i norsk økonomi, og i tredje kvartal steg BNP for fastlands-Norge med 2,6 prosent.

Norske husholdninger har spart betydelig mer enn normalt gjennom pandemiperioden, med begrensede muligheter til forbruk og preget av usikkerhet. I takt med gradvis avvikling av restriksjoner er det ventet at økt konsum i husholdningene, særlig av tjenester, vil bidra til å løfte aktiviteten i norsk økonomi fremover.

Strømprisene har økt markert siden høsten 2021, og det er utsikter til at prisene vil holde seg høye. Prisøkningen bidrar til å trekke ned disponibel realinntekt, selv om regjeringens strømstøtteordning reduserer effekten noe. Utsikter til høyere rentekostnader og mindre overføringer fra det offentlige med avviklingen av ekstraordinære støtteordninger kan dempe veksten fremover. På den annen side er det ventet høyere lønnsvekst.

For å avdempe tilbakeslaget som følge av pandemien og statlige restriksjoner er det ført en svært ekspansiv penge- og finanspolitikk. Norges Bank kuttet styringsrenten til null prosent i mai 2020, og holdt renten på et rekordlavt nivå frem til september 2021. Sentralbanken begrunnet rentehevingen med markert oppgang i norsk økonomi etter gjenåpningen, og at aktivitetsnivået høsten 2021 var høyere enn før pandemien inntraff. Norges Bank hevet renten igjen i desember, til 0,50 prosent, og signaliserte samtidig i renteprognoesen tre ytterligere rentehevinger i løpet av 2022.

Ifølge nysaldert budsjett for 2021 er det anslått at de økonomiske tiltakene i møte med pandemien er på 90,4 milliarder kroner. Av dette er nær 34 milliarder til tiltak for bedrifter, herunder kompensasjonsordningen. Det er brukt om lag 20 milliarder i tiltak for husholdninger i 2021, hvorav brorparten gikk til Folketrygden. Resterende er målrettede tiltak for sektorer med kritiske samfunnsoppgaver.

Flere bedrifter i Norges Banks regionale nettverk rapporterte i november om en sterk oppgang i kapasitetsutnyttningen og at mangel på arbeidskraft og forsinkelser i globale verdikjeder begrenser produksjonen noe. Det er ventet at disse forholdene vil legge en demper på videre vekst. Kontaktene i nettverket rapporterer også dårligere samsvar mellom tilgjengelig og etterspurt arbeidskraft. NAVs statistikk for nye ledige stillinger og Statistisk sentralbyrås utvalgsundersøkelse for ledige stillinger bekrefter at etterspørselen etter arbeidskraft har vært svært høy i 2021.

Utviklingen i Hallingdal og Valdres

Konsernet lever i og med lokalmarkedet. Lokale endringer vil påvirke konsernets aktivitetsnivå. Vi har i snart 2 år

levd med en pandemi som har påvirket hverdagen til de fleste med hjemmeskole og hjemmekontor, karantene og isolasjon. Reisemønsteret er sterkt endret. Etterspørselen etter fritidsboliger har eksplodert i vårt markedsområde. Salget av fritidsleiligheter og hytter har siden hytteforbudet ble opphevet i slutten av april 2020 vært rekordhøyt. Deler av varehandelen har opplevd en eventyrlig vekst. Spesielt reiselivet har vært tvunget til å tilpasse seg store sesongsvingninger og endrede smittevernsregler. Samfunnet åpnet opp i slutten av september og reiselivet så ut til å gå en normal vinter i møte, før det brått ble endringer i desember som snudde helt om på utsiktene.

Situasjonen for næringslivet i vårt markedsområde er ikke ensidig negativ. Pandemien har ført til at nordmenn har vært tvunget til å feriere i eget land og med anskaffelse av dertil egnet utstyr. Sportsbransjen har i tillegg til dagligvarehandelen, opplevd en stor etterspørselsvekst de siste 2 år.

I vårt distrikt opplevde vi en voldsom økning i arbeidsledigheten i mars 2020. Heldigvis ble denne raskt redusert utover i 2020 og i løpet av 2021 har den kommet ned på et nesten like lavt nivå som før pandemien.

Arbeidsledigheten i de 12 kommunene i Hallingdal og Valdres er per januar 2022 på 0,7-2,3 %. Den største reduksjonen det siste året ser vi ikke overraskende i Hemsedal med en nedgang fra 5,8 til 1,6 %. Hemsedal var den kommunen som opplevde størst økning i arbeidsledigheten da samfunnet stengte ned i mars 2020.

Utvikling i folketallet er en viktig indikator for utviklingen i vår region. Som distriktkommuner vil utflytting være en trussel mot folketallsutviklingen. I flere år har vi sett en fallende utvikling i folketallet. Ved utgangen av 2021 var folketallet i Hallingdal på 20.676 og i Valdres på 17.420. I Valdres er folketallet redusert med 2,3 % siden 2016. Hallingdal har i samme tidsrom en nedgang i folketallet med 0,3 %. Samlet for Hallingdal og Valdres er folketallet redusert med 475 personer eller 1,2 % siden 2016. Vi kan håpe at denne trenden nå har snudd da Valdres opprettholdt folketallet i 2021, mens Hallingdal hadde en vekst på 209 personer eller 0,6 %.

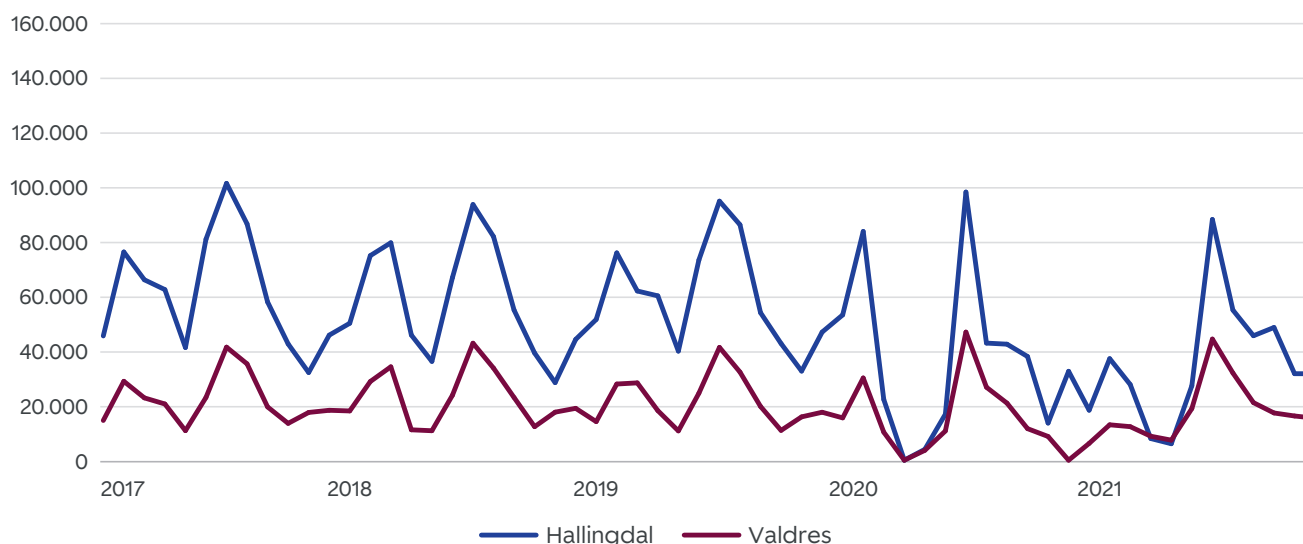
Varehandelen er en viktig næring for regionen. Samlet sett er den økende, men utviklingen varierer mye mellom kommunene. Nord-Aurdal og Gol ligger på et høyt nasjonalt nivå i omsetning pr. innbygger per år med hhv. kr 94.369 og kr 93.422 og viser med det sin betydning som handelssentrum i hvert dalføre. Kommunen med prosentvis størst vekst i 2021 er Vang kommune med 52,5 %. Vang har også størst prosentvis vekst de siste

5 årene med 113,1 %. Gol har også opplevd en sterk vekst det siste året med en økning i varehandelen på 30,4 %. Flå har hatt mange år med god vekst, men det siste året har veksten stoppet opp og i 2021 var den på 1,6 % som er mye lavere enn de andre kommunene Hallingdal og Valdres. De andre kommunene har en omsetningsvekst i varehandelen på 20-25 % det siste året.

Som nevnt innledningsvis i kapittelet, er reisemønsteret sterkt endret de siste 20 månedene. Et særtrekk i Norge

er at utenlandske turister har vært fraværende. Dette er turister som fyller opp spesielt hoteller utenom høysesongene. Et slikt reisemønster har ikke nordmenn. Hytteturismen har blomstret i perioden, mens de såkalte «varme sengene» har vært sterkt etterspurte når nordmenn har hatt ferie. Overnattingsstatistikken for Hallingdal og Valdres siden 2017 viser godt denne endringen. Vi ser at næringen har opplevd stor trafikk i den norske sommerferieperioden for så å være på et klart lavere nivå i mellomsesongen enn tilfellet var før 2020.

Hotell og lignende overnattingsvirksomheter. Overnattinger i alt

SpareBank 1 Forvaltning AS

ODIN Forvaltning ble i andre kvartal fisjonert ut til et nytt «Spare»-konsern og eies av SpareBank 1 Forvaltning AS. Per 1. juli ble SpareBank 1 Kapitalforvaltning AS og SpareBank 1 Verdipapirservice AS kjøpt opp av SpareBank 1 Forvaltning AS. SpareBank 1 Alliansen har med disse transaksjonene samlet sine spareprodukter i et nytt «Sparekonsern».

Eierskapet av SpareBank 1 Forvaltning AS er flyttet ut til eierbankene via et tingsutbytte fra Samarbeidende Sparebanker AS. Transaksjonene er ført til kontinuitet i konsern. I morbank er aksjene i SpareBank 1 Forvaltning AS bokført til virkelig verdi og tingsutbyttet er inntektsført med 12,5 mill. kr.

Den 15. september 2021 undertegnet selskapet en avtale om å kjøpe SpareBank 1 SR Forvaltning. Denne

transaksjonen ble gjennomført 30. desember etter at Finanstilsynet gav tillatelse til kjøpet.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres eier 1,30 % av SpareBank 1 Forvaltning AS etter gjennomførte transaksjoner.

Bankvirksomheten i 2021

I dette avsnittet er følger en omtale av det som skjer innenfor fagområdene i banken. I løpet av et driftsår er det normalt med noen endringer i organisering, ansatte, produkter og systemer.

Forsikringsområdet

Banken har hatt god vekst både innen privat og bedriftsmarkedet. For privatmarkedet er total forsikringsportefølje ved utgangen av året på 101 mill., fordelt med 70 mill. på skadeforsikring og 31 mill. på personforsikring. For bedriftsmarkedet er skadeforsikringsporteføljen på

29 mill. og pensjonsporteføljen på 32 mill. ved utgangen av 2021. Porteføljen på landbruk stiger jevnt og trutt og passerte 17 mill. ved årsskiftet.

Bruk av selvbetjente løsninger er økende, spesielt blant de unge. Kundene kan beregne pris, kjøpe forsikring, melde skader og gjøre enkle endringer i de digitale løsningene. I tillegg får kundene god oversikt over alle sine forsikringer i sin nett- eller mobilbank, noe de fleste er veldig fornøyd med. Mange er også fornøyd med å kunne samle bank og forsikring på ett sted.

Kunde og kompetansesenteret vårt har egne forsikrings-spesialister som jobber både mot privatkunder, landbruk og næringskunder. Kundene våre får også god hjelp av de autoriserte rådgiverne på kontorene våre i Hallingdal, Valdres og Oslo.

Betalingsformidling og digitale tjenester

Banken har en tydelig bærekraftsprofil innenfor dette området. Derfor kan våre kunder nå sjekke sitt klimaspor i digitalbanken (nettbank og mobilbank). Det meste av det vi bruker penger på, forårsaker klimautslipp. I løsningen "Mitt Klimaspor" synliggjøres de skjulte utslippene som forårsakes av den enkeltes forbruk. Løsningen er et viktig bidrag til at våre kunder får et mer bevist forhold til sitt eget klimamessige "fotavtrykk" og dermed mulighet til å leve mer bærekraftig.

SpareBank 1 har også tatt et ansvar for grønn omstilling når det gjelder våre bankkort. Nye kort blir nå produsert av resirkulert plast – plast som har blitt brukt til medisinske formål.

I løpet av året har våre bedriftskunder fått et nytt tilbud gjennom SpareBank 1 sin satsning på konseptet «Bank+ Regnskap». Dette er en integrert løsning for bedrifter som dekker kundens behov for både regnskap og bank. SpareBank 1 Regnskap er et nettbasert regnskapsprogram som er enkelt å bruke, og bedriften kan se alt den trenger fra nettbanken. Har kunden behov for hjelp med regnskapet kan bistand gis. Bedriften får også veiledning til hvordan den kan føre regnskapet selv. Løsningen gir også en enkel oversikt over bedriftens likviditet og en huskeliste over offentlige frister.

Både nettbank og mobilbank for bedrift har fått store forbedringer i løpet av siste året, og vi tilbyr nå bedriftskundene våre svært gode digitale løsninger som forenkler deres hverdag. Nettbanken er blant markedets beste og mobilbanken har best score på App Store og Google Play.

Finansieringsområdet

Utlånsutviklingen i både privatmarkedet og bedrifts-

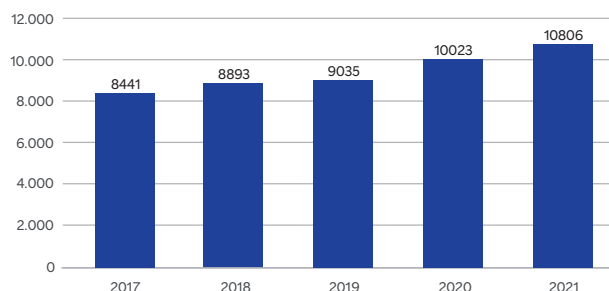
markedet har vært god i 2021. Utlånsveksten i begge markeder økte med i overkant av 7 % i året.

For å effektivisere finansieringsarbeidet, etablerte banken høsten 2021 et eget team med 4 spesialister på kreditt i personmarkedet. Spesialistene innehar spisskompetanse på kredittområdet og er deltagere i bankens kredittkomite. I tillegg håndterer de lånesaker på eksisterende kunder som kun ønsker opplån på eksisterende lån. Målsetningen med etablering av dette teamet er å effektivisere kredittprosessen, og å friggi tid til mer økonomisk rådgiving for øvrige rådgivere.

Styringsrenta til Norges Bank lå store deler av året på historiske 0 %. I september ble den justert opp til 0,25 % og videre opp til 0,50 % i desember. Banken fulgte opp med rentehevinger på utlån både i september og i desember.

På tross av at 2021 også ble et år preget av pandemi opplevde vi lite tap og mislighold i låneporteføljen.

Brutto utlån (mill.kr), morbank

Plasseringsområdet

Det har vært en svært god utvikling på verdipapirmarkedet gjennom 2021, og mange har fått med seg god avkastning på sine sparepenger. Vi ser også en klar tendens til at flere og flere har begynt å spare i verdipapirfond, noe vi ser på opprettelse av spareavtaler og engangstegninger gjennom året.

Volum på engangstegning og spareavtaler har aldri vært høyere i bankens historie. Noe av årsaken er at vi hatt et år med rekordlav rente, samtidig som at man har brukt mindre penger til reise og opplevelser som igjen er brukt til sparing.

Egen Pensjonskonto ble innført 1. januar 2021, som betyr at alle pensjonsavtaler blir samlet på ett sted som gir en bedre oversikt for kunder.

Det er gjennom året innført en ny modell for fond der vi som distributør går bort fra returprovisjon og bruttolfond

og over til nettofond og formidlingshonorar til bank. Dette betyr en todeling av kundens kostnader i forbindelse med verdipapirfond - netto forvaltningshonorar til forvalter og formidlingshonorar til bank. Denne omleggingen har vært en svært krevende prosess som har belastet mye ressurser internt i banken, og ikke minst sentralt i SpareBank 1.

Felles fakturasentral for SamSpar

Fakturasentralen har lagt bak seg fem hele driftsår og har i løpet av året behandlet ca. 44.500 faktura for 10 SpareBank 1-banker og for administrasjonen i SparBank 1 SamSpar AS. Et mål for fakturasentralen er å øke andelen av mottatte EHF-faktura til bankene. I løpet av året har denne andelen kommet opp på nesten 90 % og gir en god effektivisering av bankenes behandling av inngående fakturaer.

Resultatutvikling

Morbankens resultat for 2021

Resultatregnskapet for morbanken i 2021 viser et resultat som er bedre enn forventet og godt over resultatet for 2020. Resultatet bygger på god lokal bankdrift samt gode resultatbidrag fra allianseselskaper og toppet med god avkastning på investeringer i aksjefond.

Totalresultatet viser et overskudd på 166,2 mill. kroner. Fjorårets resultat etter skatt var tilsvarende på 116,7 mill. kroner. Resultatet i 2020 var preget av pandemiens inntog med store rentenedsettelse og markedsutslag samt inngripende smittevernstiltak. Resultatet for 2021 er noe påvirket av ekstraordinære poster som blir kommentert nedenfor. Resultatet gir en egenkapitalavkastning etter skatt på 9,7 % mot 7,7 % i 2020.

Bankens netto renteinntekter for 2021 ble 195 mill. kroner som er en økning på 8,1 mill. kroner fra 2020. Målt i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) ble rentenettoen redusert fra 1,60 i 2020 til 1,54 % i 2021. Inntekter fra overført låneportefølje til kredittforetak blir klassifisert som provisjonsinntekter og ikke som renteinntekter. Provisjonen fra denne porteføljen tilsvarer en inntekt på 0,20 % av GFK. Slik sett blir samlede inntekter knyttet til utlån og innskudd samt renteplasseringer 1,74 % av GFK mot 1,75 % i 2020. En del av årsaken til at rentenettoen holder seg på et lavt nivå må tilskrives det lave rentenivået de siste 20 månedene. Dette gir et ekstra press på rentemarginen.

Netto provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester var i 2021 på 78,6 mill. kroner som er en økning på 7,4 mill. kroner. Økningen skyldes for en stor del økte provisjonsinntekter fra overførte lån til boligkredittforetaket som ble mye redusert i 2020. De andre provisjonsområdene er i sum på om lag samme nivå som i 2020, men med visse

innbyrdes endringer. Områdene betalingsformidling og finansiering har lavere inntekter mens plassering og forsikring har høyere inntekter enn foregående år.

Banken har i år mottatt et utbytte fra Samarbeidende Sparebanker AS på 27,3 mill. kroner som er bankens andel av SpareBank 1 Gruppens resultat for 2020. Banken har i tillegg mottatt et tingsutbytte fra Samarbeidende Sparebanker AS i forbindelse med etableringen av selskapet SpareBank 1 Forvaltning AS. Tingsutbyttet er bokført til virkelig verdi og utgjør 12,5 mill. kroner. Dette er nærmere omtalt i eget avsnitt ovenfor.

Utbytte fra andre aksjer ble 9,4 mill. kroner og inntekter fra datterselskaper inntektsført etter egenkapitalmetoden gav morbanken en utbytteinntekt i 2021 på 10,6 mill. kroner. Etter denne metoden blir bankens del av egenkapitalen beregnet og resultatet inntektsført i samsvar med denne andelen. Alle bankens datterselskaper er 100 % eid av banken. Mer om datterselskaper i avsnittet «Bankens datterselskaper» lenger bak i årsrapporten.

I 2021 har banken hatt høye verdipapirinntekter som følge av god verdistigning i aksjefondsporteføljen. Dette inntektsføres som urealiserte gevinster som kan svinge i takt med kursutviklingen og utgjør 22 mill. kroner. Banken har også 10,7 mill. i realiserte inntekter som følge av salget av aksjer i Samarbeidende Sparebanker AS til SpareBank 1 Helgeland. I tillegg er også 4,6 mill. inntektsført i realisert kursgevinst etter salg av andeler i aksjefond.

Når nå bankens regnskap blir ført etter internasjonale regler, får vi også inn verdisvingninger i bankens fastrenteutlån og i rentesikringsavtalene som rentesikrer disse lånene. Som følge av renteoppgangen i 2. halvår er verdien på bankens portefølje med fastrenteutlån redusert med 9 mill. kroner. Tilsvarende er tilhørende rentesikringsavtaler økt i verdi med 10 mill. kroner så netto endring blir lav. Bankens fastrenteinnlån er også rentesikret, men med 1:1-sikring blir nettoeffekten lik 0.

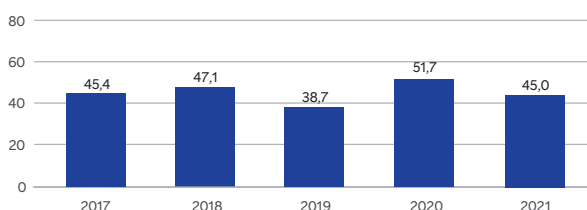
Samlede driftskostnader økte med 3,6 % fra 164,4 mill. kroner i 2020 til 170,4 mill. kroner i 2021. Økningen kommer fra både lønnskostnader og avskrivninger. Dette er også litt over forventet nivå. Lønn og andre personalkostnader er litt lavere enn forventet og øker med 4,0 % i forhold til 2020.

Fra og med 01.01.2021 fører banken leieavtaler etter IFRS 16. Det fører til at direkte leiekostnader blir byttet ut med avskrivninger av en leierettighet. Dermed flyttes husleiekostnadene fra andre driftskostnader til posten for av-/nedskrivninger. Forskjellen i bokført kostnad er liten. I tillegg blir leierettigheter og leieforpliktelsene

ført opp i balansen. Nærmere redegjørelse av endringen og effekter finnes i note 2 og 41.

Utover dette er det små endringer i kostnadsbildet for 2021 tatt i betraktning usikkerheten og utfordringene gjennom året, spesielt knyttet til pandemien.

Kostnadsprosent morbank inkl. verdipapir

Figuren viser kostnadsprosenten de siste 5 årene.

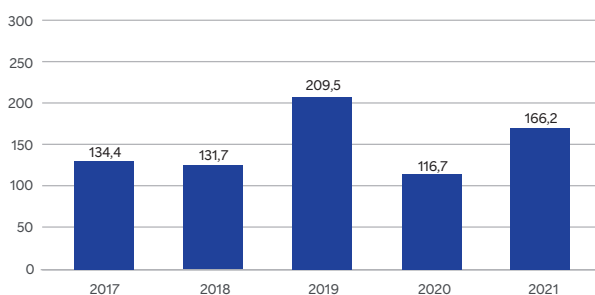
Låne- og garantiporteføljen er gjennomgått og vurdert i samsvar med IFRS 9 hvert kvartal. Gjennomgangen blir gjennomført for henholdsvis privat- og bedriftsmarkedsporteføljene med konkret vurdering av tapsutsatte engasjementer. Tapsføring og eventuell nedskrivning blir vurdert og vedtatt av styret i forbindelse med kvartalsregnskapet fire ganger i året. Mer informasjon om disse vurderingene er omtalt i note 2 om regnskapsprinsipper.

Resultatførte tap i året utgjør 12,1 mill. kroner. Hoveddelen av dette er økninger i tapsavsetninger det siste året. Banken har konstatert tap på til sammen 3,7 mill. kroner og inngått på tidligere konstaterte tap er 0,1 mill. Netto resultatførte tap utgjør 0,11 % av bankens balanseførte utlånsportefølje (overførte lån til kredittforetak er ikke med i grunnlaget). Mer om bankens tapskostnad i note 11.

Bankens skattekostnad for 2021 er beregnet til 27,7 mill. kroner. Morbanken har i regnskapsåret 2021 gitt konsernbidrag som utnytter fremførbart underskudd i datterselskapene. Mer omtale av dette på side 23.

Totalresultatet i morbanken på 166,2 mill. kroner er godt over styrets forventninger til året.

Resultat etter skatt (mill. kr), morbank

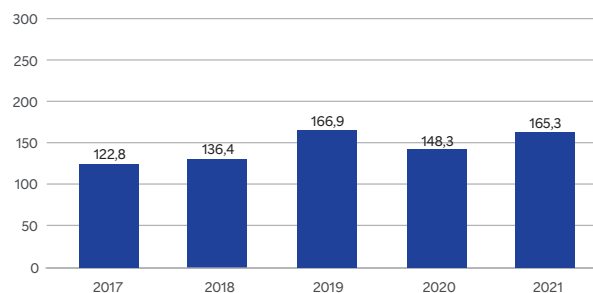
Konsernresultatet for 2021

Det er morbanken som utgjør de største resultatpostene i konsernregnskapet. Datterselskapene blir konsolidert inn i konsernregnskapet med både inntekter og kostnader. Transaksjoner mellom selskapene blir eliminert. I tillegg blir bankens resultatandel fra den felleskontrollerte virksomheten Samarbeidende Sparebanker AS (SamSpar) inntektsført i konsernregnskapet. Utbetalt utbytte fra dette selskapet i året blir eliminert for ikke å få dobbel virkning.

Resultatet fra Samarbeidende Sparebanker AS (SamSpar) blir innarbeidet i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden. Resultatet er i stor grad bankens andel av SpareBank 1 Gruppens resultat i perioden. Bankens andel av dette i 2021 utgjør 43,3 mill. kroner, mens det tidligere omtalte mottatte utbyttet på 40,7 mill. kroner blir eliminert. Netto virkning i konsernregnskapet er +2,6 mill. kroner i forhold til morbankresultatet.

Konsernets samlede inntekter økte med 33,5 mill. kroner fra 438,6 mill. i 2020 til 472,1 mill. i 2021. Inntektsutviklingen i datterselskapene er nærmere omtalt på side 27. Driftskostnadene har i samme tidsrom økt med 6,7 mill. kroner fra 255,3 mill. til 262 mill. kroner.

Resultat etter skatt (mill. kr), konsern

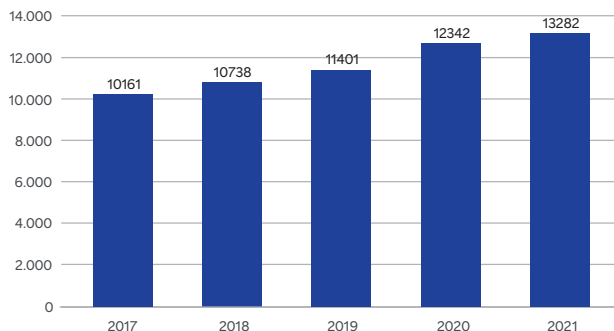
Resultatet før skatt i konsernet ble 198,1 mill. kroner, mot 169,5 mill. kroner i 2020.

Konsernets totalresultat (etter skatt) endte på 165,3 mill. kroner mot 148,3 mill. i 2020. Dette gir en egenkapitalrentabilitet etter skatt på 9,5 %.

Balanseutvikling

Konsernet hadde ved utgangen av 2021 en forvaltningskapital på 13,3 mrd. kroner, som er en økning på 0,9 mrd. kroner eller 7,6 % fra utgangen av 2020. Balanseutviklingen er preget av god utlånsvekst i året.

Brutto utlån (se note 8) økte med 781 mill. kroner til 10.779 mill. kroner i 2021. Dette er en økning på 7,8 % fra året før.

Forvaltningskapital (mill. kr), konsern

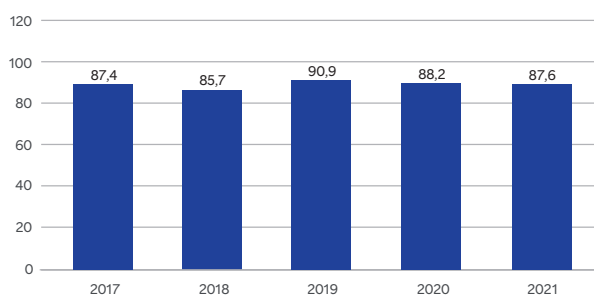
Ved årsskiftet hadde banken overført boliglån til boligkreditt for 2.823 mill. kroner og til næringskreditt med 36 mill. Hensyntatt disse overføringene er reell utlånsvekst i konsernregnskapet på 7,6 %.

Brutto utlånsengasjementer som er misligholdt i mer enn 90 dager utgjør beskjedne 19,2 mill. kroner, mot 52,8 mill. i 2020. Misligholdet utgjør med det 0,18 % av brutto utlån. Samlede tapsavsetninger har økt fra 50,2 mill. til 57,9 mill. kroner ved utgangen av 2021. Se mer om tapsvurderingene knyttet til utlån og garantier i note 11.

Styret vurderer nedskrivningene til å være tilstrekkelige i forhold til identifiserte tapshendelser som har funnet sted frem til årets slutt.

Avsetningsgrad sier noe om i hvor stor grad banken har gjort avsetninger for tap på lån som allerede er misligholdt eller som er tapsutsatt. Ved utgangen av rapporteringsåret var avsetningsgraden for misligholdte engasjement 44,2 % mot 19,9 % i fjor. En høyere verdi viser at banken i større grad allerede har tatt høyde for tapskostnaden knyttet til misligholdte engasjementer.

Utlån til og fordringer fordelt på sektorer og geografi er nærmere omtalt i note 8.

Innskuddsdekning (%), konsern

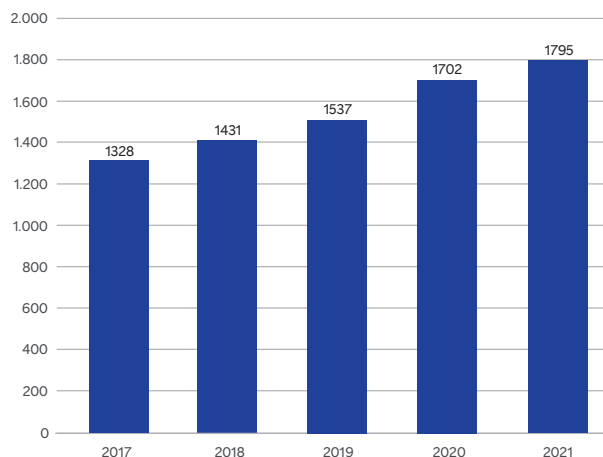
Ved årsskiftet hadde konsernet et innskuddsvolum fra kunder på 9.443 mill. kroner. Innskuddsveksten siste år var på 627 mill. kroner eller 7,1 %. Dette gir konsernet

en innskuddsdekning ved utgangen av 2021 på 87,6 %. Overført volum til kredittforetakene økte med 187 mill. i året, og er med på å avlaste konsernets finansieringsbehov.

Tre datterselskaper har i 2021 hatt et skattemessig underskudd og morbanken foreslår derfor å gi et konsernbidrag til disse selskapene. Konsernbidrag utjevner skattebelastningen i konsernet ved at giver kan kreve et skattemessig fradrag for bidraget, mens mottaker øker sine skattepliktige inntekter. I morbankens regnskap vil netto konsernbidrag øke bokført verdi av aksjene i datterselskapet. Slik sett blir konsernbidrag likestilt med vanlig kapitaltilførsel.

Konsernbidrag	Brutto	Skatt	Netto
SpareBank 1 Hallingdal Invest AS	132.810	33.202	99.608
SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS	76.351	19.088	57.263
SpareBank 1 ValHall Eigedoms-utvikling AS	934.001	233.500	700.501
Sum	1.143.162	285.790	857.372

Etter forslag til utbytte utgjør konsernets egenkapital ved utgangen av året 1.795 mill. kroner. Dette gir en egenkapitalandel er på 13,5 %.

Egenkapital (mill. kr), konsern**Disponering av årsresultat**

Utbytte på egenkapitalbevis kan deles ut av bankens årsoverskudd og må være i samsvar med en forsiktig og god forretningsskikk. Sparebanker kan derfor ikke garantere et fast framtidig utbytte på egenkapitalbevisene. Utbyttes størrelse vil avhenge av bankens driftsresultat, utbyttepolitikk og kapitalstatus.

Det er morbankens resultat som ligger til grunn for utdeling av utbytte. Styret anbefaler et kontantutbytte for 2021 på kr 8,44 per egenkapitalbevis. Resten av årsresultatet settes av til fond for urealiserte gevinster, utjevningfond og grunnfondskapitalen.

Styret foreslår at morbankens resultat til disposisjon for SpareBank 1 Hallingdal Valdres, kr 166.234.013,- disponeres som følger:

Disponeringer

Utbytte på egenkapitalbevis (kr 8,44 pr. bevis)	68.000.000
Overført til fond for urealiserte gevinster	944.794
Overført fra gavefond	-1.500.000
Overført til gaver	1.500.000
Overført til utjevningsfond	81.364.242
Overført til grunnfondskapital	8.424.977
Overført til gavefond	7.500.000
Sum	166.234.013

Eierstyring og selskapsledelse (Corporate governance)

Eierstyring og selskapsledelse i konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres omfatter de mål og overordnede prinsipper som konsernet styres og kontrolleres etter for å sikre kapitaleiernes, innskytternes, ansattes og andre gruppers interesser. Konsernets virksomhetsstyring skal sikre en forsvarlig formuesforvaltning og gi økt trygghet for at kommuniserte mål og strategier blir oppnådd og realisert.

Det er etablert et eget dokument (Eierstyring og selskapsledelse for SpareBank 1 Hallingdal Valdres) som utgjør styrets samlede redegjørelse for konsernets eierstyring og selskapsledelse.

I lys av konsernets hovedstrategi er det utformet mål, strategier og verdier som selskapet skal styre etter. Alle virksomheter skal operere innenfor de lover, forskrifter og regler som virksomhetene til enhver tid er underlagt.

Det er utarbeidet et helhetlig styringshierarki med styringsdokumenter, policydokumenter, retningslinjer og instruksjoner som omfatter alle virksomhetsområdene. Det er fastsatt egne instruksjoner for styrene og leder av de ulike virksomhetsområdene.

Konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres har vedtatt at selskapet skal følge Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (corporate governance), sist revidert 17. oktober 2018, med de tilpasninger som følger av at selskapet er en sparebank uten børsnotert eierkapital og som ikke er gjenstand for regelmessig omsetning. En samlet redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse finnes på konsernets nettsider – www.sb1.no.

Risikostyring

Banknæringens kjernevirksomhet er å oppnå en verdiøkning gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Konsernet videreutvikler risikostyringssystemer og prosesser i tråd med førende praksis.

Risiko- og kapitalstyring i SpareBank 1 Hallingdal Valdres støtter opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og sikrer samtidig finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning.

Styret behandler kvartalsvis en overordnet risikoreport. Banken har i 2021 videreutviklet rammeverket for risikostyring og risikoreportering gjennom en revidering av policydokumentene innenfor alle risikoområdene. Sentral i risikostyringen er Ansvarlig for Compliance og Ansvarlig for Risikostyring. Begge rollene er underlagt styret i tråd med gjeldende regelverk. Avdeling Risikostyring og Compliance utgjør bankens 2. linjeforsvar og utfører utvalgte uavhengige kontrollhandlinger.

Internkontroll er et prioritert område som er integrert i den daglige driften. Lederne har et kvalitetsansvar og står for oppfølgingen av medarbeiderne. Det overordnede ansvaret for kontrollhandlingene ligger hos Avdeling Risikostyring og Compliance. Rapportering skjer kvartalsvis til styret. EY er internrevisor for regnskapsåret 2021. Dette arbeidet er en viktig del av bankens kvalitetssikringsarbeid.

De mest vesentlige risikoene er omtalt nedenfor og i note 6.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er definert som faren for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor banken. Kredittrisiko er knyttet til mulige tap på utlån eller garantier til kunder, i tillegg til tap på plassering i verdipapir med mindre solide utstedere. Kredittrisikoen er bankens mest vesentlige risikoområde. Banken har standardiserte rutiner for kredittgivning, en etablert fullmaktstruktur og risiko-klassifiserer alle utlån.

Kredittkvaliteten i konsernet må karakteriseres som god. Utviklingen i mislighold har de siste årene vært positiv og er på et svært lavt nivå. Brutto mislighold er ved utgangen av året på rekordlave 0,18 %. Banken legger vekt på kvalitet i kredittsakene, spesielt innenfor bedriftsmarkedet. Kredittrisiko blir tillagt stor vekt i prising av utlån og kreditter.

Kredittporteføljen i personmarkedet har hatt en positiv utvikling. Dette avspeiler seg i nivået på forventet tap i utlånsporteføljen, som blir rapportert hver måned. Banken har en stor utlånsportefølge til private bosatt i Oslo/Akershus-området, og på denne delen av utlånsporteføljen vil et prisfall på boliger (og dermed mindre verdi på pantesikkerheten) kunne øke kredittrisikoen banken er eksponert for. Prisene på boliger i bankens primære markedsområde svinger i mindre grad enn i byene og på det sentrale Østlandet.

Koronapandemien har utfordret konsernets estimering av forventet kredittap (ECL). Vi har i løpet av nesten to år opplevd varierende tiltaksnivå, alt fra full nedstenging og reiserestriksjoner til fjerning av restriksjoner som vi fikk i slutten av 3. kvartal. I 4. kvartal innførte regjeringen på ny omfattende restriksjoner for å få bukt med hurtig økende smittespredning og nye virusmutasjoner. Nesten uavhengig av tiltaksnivå er det lite tegn til svekkelse av kredittkvaliteten i utlånsporteføljen.

Styret vurderer samlet kredittrisiko som tilfredsstillende.

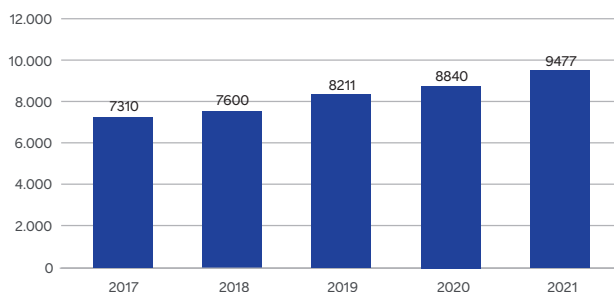
Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at banken ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evne til å finansiere en økning i eiendeler uten vesentlige ekstrakostnader.

Styring av konsernets finansieringsstruktur tar utgangspunkt i en overordnet likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret. Strategien gjennomgås og fornyes på årlig basis. Mindre vesentlige endringer vedtas administrativt av balanse-, kapital- og risikostyringskomiteen. Vesentlige endringer blir styrebehandlet ved behov og minimum hvert 3. år.

Banken har en fundingstrategi som skal gi en lav likviditetsrisiko gjennom spredning både i bredde og i lengde. En spredning i bredde går ut på å ha et balansert forhold mellom innskudd fra kunder, langsiktige og kortsiktige innlån, spredning til ulike markeder og låneinstrument. Spredning i lengde betyr å ha en forfallsstruktur med låneforfall til ulike tidspunkt, noe som reduserer refinansieringsrisikoen mest mulig. Forfallsstrukturen kan variere over tid og blir påvirket av prisendringer på bankens innlån (kredittpåslag/kredittspread).

Innskudd (mill. kr), morbank

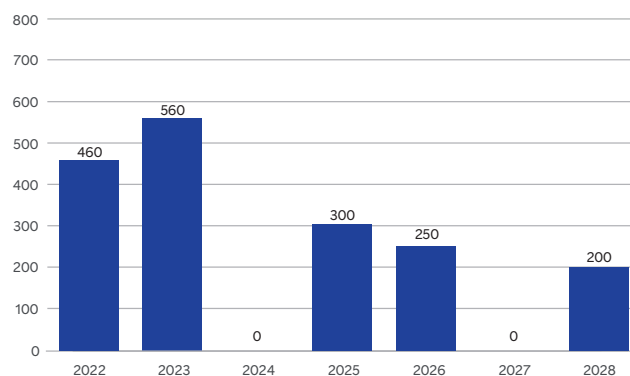
Konsernets utlån blir i hovedsak finansiert med kundeinnskudd, verdipapirgjeld og salg av låneporteføljer til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. Banken har en høy selvfinansieringsgrad som opprettholdes over tid gjennom en god innskuddsvekst. Siste året er innskuddsveksten på 7,1 %, og er litt lavere enn

utlånsveksten det siste året. Innskuddsdekningen er i 2021 redusert fra 88,2 til 87,6 %.

Kredittmarkedet for finansiering av bankens drift (fundingmarkedet) har fungert godt gjennom hele 2021. Markedsrenta (3 mnd Nibor) har variert mellom 0,19 % til 0,97 % med et gjennomsnitt for året på 0,47 %. Kredittpåslaget (kredittspread) som banken må betale for sine innlån, har vært på det laveste nivået vi har sett siden finanskrisen i 2008.

Bankens innlån har økt noe i året og samlede innlån er på nærmere 1,8 mrd. kroner ved årsslutt. Banken har alle innlån i det norske markedet fordelt på 6 obligasjonslån, to ansvarlige lån og et banklån. Ved utgangen av året var ubenyttet oppgjørskreditt på 40 mill. kroner. Forfallsstrukturen på innlånene har en tilfredsstillende fordeling.

Forfallsstruktur innlån (mill. kr), morbank

Overføring av boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS og næringslån til SpareBank 1 Næringskreditt AS er med på å dempe finansieringsbehovet og dermed likviditetsrisikoen til banken. I løpet av året er overført volum til Boligkreditt økt noe og er på i overkant av 2,8 mrd. kroner. Dette utgjør 20,9 % av alle bankens utlån. Banken har også til enhver tid en viss mengde boliglån som ligger klar til overføring. Dette i tilfelle et raskt finansieringsbehov og til å dekke opp et eventuelt prisfall i boligmarkedet.

I tillegg til interne retningslinjer for styring av likviditeten, er området også regulert av regulatoriske krav. Sentralt i disse reglene står LCR-kravet (Liquidity Coverage Ratio). Dette er en måling av bankens evne til å tåle en likviditetsutgang 30 dager frem i tid ved et stress i penge- og kapitalmarkedet. LCR-kravet er på 100 %. Banken rapporterer ved utgangen av 2021 en LCR på 141 % og med det tilfredsstillende banken kravet med relativt god margin. For å tilfredsstille kravene er det viktig at banken holder et høyt nivå på ledig likviditet, og denne må være plassert på en sikker måte, men gir en relativt lav avkastning. For banken er det viktig å ha god kontroll på de ulike faktorene som påvirker LCR-nivået.

Videre blir det stilt krav til at bankene skal ha en stabil og langsiktig finansiering (Net Stable Funding Ratio – NSFR). NSFR-kravet blir fasett inn i løpet av få år. Disse EU-baserte reglene stiller krav til bankens mer langsiktige finansiering. Banken har valgt å legge seg på et nivå som ligger godt over det som mest sannsynlig blir et fremtidig krav.

Styret vurderer samlet likviditetsrisiko som tilfredsstillende.

Markedsrisiko

Markedsrisiko, eller kurs- og renterisiko omfatter bankens risiko knyttet til posisjoner i valuta, aksje- og rentemarkedet. Banken har ingen valutarisiko utover det som er knyttet til egen valutabeholdning.

Bankens renterisiko oppstår hovedsakelig i forbindelse med fastrenteutlån, fastrenteinnskudd og fastrenteinnlån. Banken har en målsetning om å ha liten renterisiko og skal i prinsippet eliminere alle fastrenteopposisjoner ved hjelp av rentebytteavtaler, slik at balansen i stor grad inneholder poster knyttet til flytende rente. Bankens policy for styring av renterisiko setter rammene for hvor stor renterisiko banken kan ta. Renterisiko for alle posisjoner kan uttrykkes ved å se på hvor følsom balansen er for renteendringer. Banken har fastsatt rammer for renterisiko på kort og lang sikt, dvs. over og under et år.

Mesteparten av bankens utlån og innskudd har flytende rente, dvs. at rentenivået blir regulert i takt med penge-markedsrenta og utgjør derfor ingen renterisiko. Banken har også fastrentetilbud på utlån med binding i 3, 5 eller 10 år. På innskudd er det kvartalsvise tilbud om rentebinding i ett år. Dette gjør at noe av balansen er knyttet til fastrenteavtaler, som utgjør en renterisiko. Med et svært lavt rentenivå, har etterspørselen etter fastrenteutlån naturlig nok vært fallende de siste to årene og utgjør nå 430 mill. kroner. Av dette er 280 mill. kroner sikret med rentebytteavtaler (SWAP), hvor banken «selger» fastrente videre og «kjøper» flytende rente i finansmarkedet. På denne måten unngår banken en stor eksponering ved renteendringer. Mer detaljer om bankens renterisiko og finansielle derivater i hhv. note 15 og 28.

Banken har ved utgangen av året to verdipapirporteføljer på til sammen 681 mill. kroner i markedsverdi som blir forvaltet av en ekstern forvalter. Den ene porteføljen – med markedsverdi på 454 mill. kroner - består av obligasjoner med svært høy kredittkvalitet og som er tellende for bankens LCR-nøkkeltall. Avkastningen på porteføljen i året har vært på 0,65 %.

Den andre porteføljen består av aksje- og obligasjonsfond har 42 % plassert i aksjefond og 58 % i rentefond. Denne porteføljen har en markedsverdi på 227 mill. kroner. Denne porteføljen har gitt en avkastning på 12,8 % i 2021.

Verdipapirporteføljen medfører at banken har en viss risiko for svingninger i aksje- og obligasjonsmarkedet.

Samlet risikoeksponering på området er moderat.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er definert som risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Dette kan være tilfelle ved:

- Menneskelig svikt og manglende kompetanse
- Svikt i IKT-systemer
- Uklar policy, strategi eller rutiner
- Kriminalitet og internt mislighold

Prosesen for styring av operasjonell risiko skal i størst mulig grad sikre at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko, skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Konsernet har et stort fokus på kvalitet og kontinuerlig forbedring. Det blir gjennomført kvartalsvise kontrollhandlinger på hvert virksomhetsområde som blir rapportert til administrerende direktør og styret.

I tillegg satser SpareBank 1-alliansen og banken på kompetanseheving gjennom kontinuerlig tilbud om etterutdanning/videreutdanning i tråd med bransjens autorisasjonsordninger, samt våre interne kompetansekrav og behov.

Eierisiko

Eierisiko er risikoen for at SpareBank 1 Hallingdal Valdres blir påført negative resultater fra eierposter i strategisk eide selskap, og/eller må tilføre ny egenkapital til disse selskapene. Årsaken kan være kraftig vekst eller kapitalbehov som følge av underskudd for å sikre videre drift.

Konsernet har hovedsakelig eierisiko gjennom de indirekte eierandelene i SpareBank 1 Gruppen AS, og de direkte eierandelene i SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS samt andre SpareBank 1-selskap. Alle disse eierandelene er små og under 2 % i alle selskap. Se ellers note 29 og 38 for oversikt over bankens anleggsaksjer.

Kapitalstyring

Kapitalstyring skal sikre at banken har en ønsket egenkapital sett i forhold til selskapets størrelse, risiko og kapitalkrav. Den skal videre sikre en optimal og effektiv bruk av egenkapitalen, sett i forhold til bankens virksomhet, risikoprofil og ønsket størrelse på egenkapital/ansvarlig kapital. Styret har vedtatt et kapitalmål for banken på minimum 20,3 % i 2022.

Kapitalstyring i SpareBank 1 Hallingdal Valdres skal sikre en effektiv bruk av kapitalen sett i forhold til:

- å sikre kreditor for tap (kreditorvern)
- at fastsatt minstekrav til kapitaldekning basert på risikoprofil og risikotoleranse blir oppfylt og at det er en tilstrekkelig egenkapitalbuffer sett i lys av at konjunkturførhold og risiko ellers blir opprettholdt ("going concern"-perspektiv)
- konkurransedyktige vilkår i innlånsmarkedet (rating perspektiv)
- å tilfredsstillte selskapets krav til egenkapital-avkastning (konkurransedyktig egenkapitalavkastning)
- at virksomhetene kan utnytte vekstmuligheter i markedet (organisk eller via oppkjøp)

Kapitalkravet er et tredelt system fordelt på pilarer. Pilar 1 omhandler minstekrav til kapitaldekning og representerer det regulatoriske minstekravet til kapital. Pilar 2 setter krav til at konsernet skal gjennomføre en årlig vurdering av kapitalbehovet ut fra den samlede risikoen som konsernet er eksponert for (ICAAP-prosess) og det som det ikke er satt av kapital til etter reglene for pilar 1. Finanstilsynet vurderer denne prosessen og regner seg frem til et krav etter pilar 2 som bankene må tilfredsstillte. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har et pilar 2-krav på 2,3 prosentpoeng, gjeldende fra 31.03.2020. Pilar 3 stiller krav til offentliggjøring av finansiell informasjon (Pilar 3-rapporten).

I den årlige ICAAP-prosessen ser man framover og gjør ulike framskrivninger av kapitalbehovet. Framskrivningene tar hensyn til både forventet utvikling de neste årene, samt en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag over flere år (nedgangsscenario).

I dette arbeidet blir stresstester brukt for å analysere en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har i tillegg utarbeidet beredskapsplaner på likviditets- og kapitaldekningsområdet for i størst mulig grad å kunne handtere slike kriser dersom de skulle oppstå.

Ved utgangen av 2021 har morbanken en netto ansvarlig kapital på 1.665 mill. kroner. Banken bruker standardmetoden til å regne ut kapitaldekningen.

Nedenfor er fastsatt kapitalmål og kapitaldekning pr. 31.12.21 ført opp i tabellform. Oversikten viser kapitaldekning for morbank med innkonsolidering av selskaper i samarbeidende gruppe:

Kapitaldekning	Kapitalmål	Pr. 31.12.21
Ren kjernekapitaldekning	16,8 %	20,3 %
Kjernekapitaldekning	18,3 %	20,5 %
Kapitaldekning	20,3 %	22,2 %

Kapitaldekningen ved utgangen av året er over bankens målsetting. Banken har to ansvarlige lån på til sammen 120 mill. kroner. Ansvarlige lån blir klassifisert som tilleggs-kapital og inngår i ansvarlig kapital. Disse låneopptakene har bedret kapitaldekningen med ca. 1,7 prosentpoeng.

Kapitalprognosene blir ajourført kvartalsvis for å kunne iverksette tiltak i god tid. Gode resultat vil uansett være viktig for å bygge opp tilstrekkelig kjernekapital og dermed danne grunnlag for å kunne finansiere lokal vekst i årene som kommer. Det gode resultatet i 2021 er med på å holde bankens kapitaldekning på et nivå godt over årets målsetting.

Mer informasjon om konsernets- og bankens kapitaldekning er vist i note 5. Der er også kapitaldekning inkludert konsolidering av finansielle foretak i samarbeidende gruppe illustrert.

Bærekraft

Se kapittel 5.

Bankens datterselskaper

Alle datterselskaper er heleide av morselskapet.

Driftsinntekter	2021	2020	Endring
EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS	79.640	66.952	12.688
HallingRegnskap AS	-	-	-
SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS	-	-	-
SpareBank 1 Hallingdal Invest AS	3.391	1	3.390
SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS	39.957	41.290	-1.333
SpareBank 1 ValHall Eigedomsutvikling AS	-	-	-
Tisleidalen Hyttegrend AS	-	-	-
Valdres Regnskap AS	-	-	-
Sum	122.988	108.243	14.745

De samlede inntektene gikk noe opp i 2021. Inntektsveksten er størst i EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS med en økning på 19 %.

Resultat før skatt	2021	2020	Endring
EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS	14.109	10.068	4.041
HallingRegnskap AS	-	-	-
SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS	-7	-52	45
SpareBank 1 Hallingdal Invest AS	-165	-1.974	1.809
SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS	132	24	108
SpareBank 1 ValHall Eigedomsutvikling AS	-376	-637	261
Tisleidalen Hyttegrend AS	-101	-502	401
Valdres Regnskap AS	-	-	-
Sum	13.592	6.927	6.665

Samlet driftsresultat før skatt i selskapene er økt med 6,7 mill. kroner. Fire av selskapene har negative resultater, men også liten aktivitet. Størst resultatfremgang har Eiendoms-

Megler 1 Fjellmegleren AS med 4,1 mill. Morbanken har gitt konsernbidrag til tre av datterselskapene med negativt skattemessig resultat jf. oversikt på side 23.

EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS

Selskapet ble stiftet i 2000. SpareBank 1 Hallingdal kjøpte i 2007 85 % av aksjene i selskapet. De resterende 15 % ble kjøpt i 2011. I 2011 ble Eiendomsmegleren Ringerike Hadelands avdelinger på Gol og i Hemsedal fisjonert ut og fusjonert inn i selskapet. Banken kjøpte samme året selskapet Hemsedal Eiendomsmegling AS i Hemsedal. Denne virksomheten ble også fusjonert inn i selskapet. Etter denne fusjonen endret selskapet navn til EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS.

Selskapet driver eiendomsmegling i Hallingdal fra kontor på Geilo, Gol, Ål, Hemsedal og Flå. I Valdres har selskapet kontor på Fagernes og Beitostølen. I tillegg har selskapet et kontor i Oslo. Selskapet dekker stort sett det samme geografiske området som banken.

Virksomheten utgjorde i året til sammen 26 årsverk. Selskapet har hatt en sterk aktivitetsvekst de siste to årene. Selskapet har en ledende markedsposisjon i Hallingdal. I Valdres er selskapet i en utfordrerposisjon.

Selskapet har et driftsresultat før skatt i 2021 på 14,1 mill. som er 4,0 mill. høyere enn i 2020. Driftsinntektene på 79,6 mill. er 12,7 mill. høyere enn foregående år. Riktignok ble deler av 2020 preget av reiseforbud og hytteforbud, men fra mai måned tok aktiviteten på fritidsboligmarkedet seg kraftig opp og har i tiden etterpå vært på svært høyt nivå.

Selskapet omsatte i 2021 hele 1293 eiendommer mot 1103 i 2020 som gir en økning på 17,2 %. Driftsinntekten øker tilsvarende med 19 %. Dette er høye tall og vitner om et fritidsboligmarked der etterspørselen har vært svært høy. Den høye aktiviteten kombinert med endrede visningsrutiner pga. smittevern har vært krevende for de ansatte. Selskapet har i denne perioden klart å øke markedsandelen.

Et satsingsområde de siste par årene har vært prosjektmegling. Selskapet har bygd opp en betydelig kompetanse på området noe som kommer utbyggere til gode. Denne satsingen har vært en avgjørende faktor for å nå et så høyt omsetningsvolum som vi nå ser.

Rekruttering er et prioritert område og selskapet har fått på plass nye meglerressurser det siste året som gjør selskapet godt rigget for høy aktivitet fremover.

Selskapet har i 2021 hatt tilsyn av Finanstilsynet som har vurdert selskapets etterlevelse av hvitvaskingsregel-

verket. Rapporten fra Finanstilsynet avdekket flere mangler og foretaket ble ilagt et overtredelsesgebyr på kr 250.000 som følge av manglende rutiner, etterlevelse og opplæring tilbake i tid. Rapporten vil bli fulgt nøye opp i 2022 for å rette opp påpekte forhold.

Selskapet leverer gode tal på bunnlinjen med et resultat etter skatt på kr 10.982.000 sammenlignet med et resultat på 7.825.000 i 2020.

SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS

Etter overføring av alle eiendommene i selskapet til morbank i 2018 er det ingen aktivitet i selskapet. Selskapet har ingen fast ansatte. Resultatet etter skatt i 2021 ble et underskudd på kr 5.000. I 2020 var underskuddet på kr 38.000. Morbanken yter et konsernbidrag tilsvarende det negative skattemessige resultatet på kr 76.351 til selskapet for 2021.

SpareBank 1 Hallingdal Invest AS

Selskapet har som formål å investere i virksomheter. Selskapet ble stiftet i 1982 som et eiendomsselskap, men endret navn og formål i 2006. I 2009 kjøpte selskapet et tomteområde på Flå der målet er utvikling og salg til utbyggere. Utbyggingen av feltet startet i 2012 og til nå er det bygd i underkant av 20 boliger. Det er utbyggingsmuligheter for ytterligere 50 eneboliger eller ca. 100 enheter i rekkehus/leilighetsbygg. Det er siste tiden solgt 5 tomter til bygging av 4 boliger. Det er i tillegg planer for bygging av ytterligere 6 boenheter i området. Selskapet har også kjøpt en eiendom på Kikut på Geilo for utvikling og salg. Dette prosjektet er i sluttfasen og har solgt alle enheter.

Selskapet har ingen fast ansatte. Resultatet etter skatt i 2021 ble et underskudd på kr 128.000 sammenlignet med et underskudd på kr 1.540.000 i 2020. Morbanken yter et konsernbidrag til selskapet tilsvarende det negative skattemessige resultatet for 2021 på kr 132.810.

SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS

Selskapet ble stiftet i 1998. SpareBank 1 Hallingdal kjøpte alle aksjene i selskapet i mai 2012. Samme året ble banken sitt datterselskap Hemsedal Regnskap AS fusjonert inn i selskapet. I 2014 fusjonerte selskapet med SpareBank 1 Regnskapshuset Valdres AS og fikk dagens navn. Virksomheten utgjorde i året 39 årsverk ved avdelingene på Flå, Nes, Gol, Ål, Hemsedal, Fagernes, Heggnes og Beitostølen. Dette er nedgang fra 46 årsverk i 2020. Selskapet har et resultat etter skatt på kr 103.000 sammenlignet med kr 18.000 i 2020.

I samarbeid med bankene lanserte selskapet tjenesten Bank + Regnskap i starten av året. Konseptet er et moderne, skybasert regnskapsprogram med velutviklet

bankintegrasjon og tilgang til bankens øvrige produkter for bedriftskunder. Kunden kan føre helt eller delvis sitt eget regnskap og få hjelp av regnskapsfører når en trenger det.

På slutten av året kjøpte selskapet Fagernes Økonomi-service AS som en del av økt satsing på levering av regnskapstjenester til landbruket i Hallingdal og Valdres. Selskapet har 9 tilsatte.

SpareBank 1 ValHall Egedomsutvikling AS

Selskapet ble stiftet i 2009 og var tidligere et datterselskap under SpareBank 1 Hallingdal Invest AS. I 2013 overtok morbanken alle aksjene i selskapet. Selskapet hadde tidligere eiendommer på Heggenes og Beitostølen. Eiendommen på Beitostølen ble overført til morbank i 2018, mens eiendommen på Heggenes ble solgt i 2019. Selskapet har ingen fast ansatte. Resultat etter skatt i 2021 ble et underskudd på kr 293.000 sammenlignet med et underskudd på 499.000 i 2020. Morbanken yter et konsernbidrag tilsvarende det negative skattemessige resultatet for 2021 på kr 934.001.

Tisleidalen Hyttegrennd AS

Selskapet ble stiftet i 2007 og driver utvikling av et hytteområde med 20 tomter i Tisleidalen. To hytter er bygget, men etter dette har aktiviteten i feltet vært lav. Selskapet har ingen fast ansatte. Resultat etter skatt i 2021 ble et underskudd på kr 79.000. I 2020 var underskuddet på kr 477.000.

HallingRegnskap AS og Valdres Regnskap AS

Disse selskapene ble stiftet i juni 2013 samtidig med at de tidligere selskapene med disse navnene endret navn til henholdsvis SpareBank 1 Regnskapshuset Hallingdal AS og SpareBank 1 Regnskapshuset Valdres AS, senere fusjonert til SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS. Dette er "sovende" selskaper som er stiftet for å beskytte selskapsnavnene.

Styreansvarsforsikring

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har tegnet styreansvarsforsikring via Willis Towers Watson etter modell med primærdekning og excessdekninger. Primærdekningen er hos QBE. Det er etablert et forsikringsutvalg i SpareBank 1 hvor det arbeider representanter fra bankene. Utvalget fremforhandler avtale via Willis. Sikrede er tidligere, nåværende eller fremtidige styremedlemmer, daglig leder og medlem av tilsvarende styreorgan i konsernet med datterselskaper.

Forsikringen er tegnet etter modell med primærdekning og excessdekninger. Forsikringssum pr. forsikringstilfelle er 800 mill. kroner, hvorav QBE Europe SA/NE som primær-

forsikrer dekker de første 100 mill. kroner og totalt 6 excess-lag dekker de resterende 700 mill. kroner.

Forsikringen dekker på vanlig måte ikke tap som måtte oppstå som følge av den sikredes forsettlig handlinger eller unnlater, eller hvor sikrede har oppnådd uberegttig personlig vinning. Det foreligger også andre tilfeller hvor vilkårene fastsetter at forsikringen ikke vil gjelde. Etter nærmere vilkår ekskluderer forsikringen ansvar i forbindelse med brudd på hvitvaskingsregler. Forsikringen dekker ikke krav om betaling av bøter, avgifter og skatter, eller andre forhold som ikke er forsikringsbare i henhold til gjeldende lovgivning.

Fortsatt drift

Banken har god soliditet og kjernekapital, og bankens kapitaldekning ligger over interne soliditetsmål og myndighetenes minimumskrav. Årsregnskapet og konsernregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Bankens drift og stilling sammenholdt med bankens kortsiktige og langsiktige prognoser for årene fremover, danner grunnlag for dette.

Utsiktene fremover

Vi har tidligere pekt på utfordringene ved overgang fra covid-19 til normalisering av samfunnet. Støtteordningene skal fases ut samtidig med at kjøpsadferden skal tilpasses høyere inflasjon, høyere renter, høyere strømpriser og bedriftenes utfordringer med å få tak i kvalifisert arbeidskraft. Dette gjelder ikke bare Norge, men for de fleste land. Som følge av krigen i Ukraina og sanksjonene vil vi se en endret strategi fra landene på sentrale områder som energi og varehandel. Dette vil ha innvirkning på tilbud, etterspørsel og inflasjonen. Utfallsrommet har økt betydelig pga. usikkerheten rundt eskaleringen av krigen, virkningene av sanksjonene og ikke minst evt. motsanksjoner fra Russland.

En økning i rentenivået i USA har stor innvirkning på den globale økonomien. Økt rentenivå gir muligheter til økt rentemargin, men forventet lavere kredittvekst i Norge vil gi større press på utlånsrentene pga. konkurransen om kundene. Det forventes fortsatt god aktivitet i fritidsboligmarkedet og her ligger det muligheter for SpareBank 1 Hallingdal Valdres til inntektsvekst.

Økte driftskostnader pga. inflasjonen og høyere lønnsvekst må kompenseres noe med kostnadsreducerende tiltak. Nevnte omstilling for næringslivet vil gi økte tapskostnader. Uten ekstraordinære inntekter så vil SpareBank 1 Hallingdal Valdres levere et noe lavere resultat etter skatt i 2022 sammenlignet med 2021.

Styret vil takke konsernets ansatte og tillitsvalgte for god innsats og positivt samarbeid i et utfordrende år.

Styret ønsker også å rette en takk til sparebankstiftelsene (Hallingdal og Øystre Slidre) for samarbeidet gjennom året, og ser frem til å fortsette samspillet til glede for, og utvikling av regionen.

Samspillet mellom innbyggere, næringsliv og bank er viktig for å sikre en god utvikling i konsernets markedsområde. Styret takker konsernets kunder og samarbeidspartnere for øvrig, og vil legge vekt på å videreføre det gode samarbeidet i 2022.

Hallingdal, 31. desember 2021/11. mars 2022
I styret for SpareBank 1 Hallingdal Valdres

Kristin Ourom
Fungerende styreleder

Tore Østlund

Gro Lundby

Ragnhild Kvernberg

Odd Holde

Vidar Isungset

Gro H. Storebråten

Sissel Skrindo

Knut Oscar Fleten
Administrerende direktør

Resultat

Morbank				Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	Note	2021	2020
		Renteinntekter og lignede inntekter			
4.989	1.679	Renteinntekter eff. metode av utlån og fordringer på kredittinst. og finansforetak		1.458	5.180
280.494	261.387	Renteinntekter eff. metode av utlån og fordringer på kunder		260.942	279.926
6.503	4.166	Renteinntekter eff. metode av utlån og fordringer på verdipapir		4.166	6.503
3.178	4.991	Øvrige renteinntekter		4.999	3.195
295.164	272.223	Sum renteinntekter og lignende inntekter	18	271.565	294.804
		Rentekostnader og lignende kostnader			
1.509	1.095	Rentekostnader eff. rentemetoden på gjeld til kredittinst. og finansieringsforetak		1.178	1.583
69.628	41.572	Rentekostnader eff. rentemetoden på innskudd fra og gjeld til kunder		40.546	69.533
23.876	22.026	Rentekostnader eff. rentemetoden på utstedte verdipapir		22.026	23.876
3.281	2.631	Andre rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden		2.631	3.281
9.889	9.855	Øvrige rentekostnader		9.862	9.890
108.182	77.179	Sum rentekostnader og lignende kostnader	18	76.243	108.163
186.982	195.044	I Netto renteinntekter		195.322	186.641
77.585	84.536	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		84.536	77.585
6.396	5.969	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		5.969	6.396
71.189	78.567	Netto provisjons- og andre inntekter	19	78.567	71.189
		Utbytte og andre innt. av egenkapitalinstrumenter			
8.953	9.413	Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	20	9.413	8.953
15.129	40.719	Inntekter av eierint. i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	20, 38	43.261	41.433
5.288	10.580	Inntekter av eierint. i konsernselskaper	20	-	
29.370	60.713	Sum utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		52.674	50.386
		Netto verdiendring og gev/tap på valuta og finansielle instrument			
8.556	-9.048	Netto verdiendring og gev/tap på utlån og fordringer	20	-9.048	8.556
-1.621	-775	Netto verdiendring og gev/tap på rentebærende verdipapirer		-775	-1.621
24.277	34.991	Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrument		31.553	24.277
-10.953	11.564	Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater		11.564	-10.953
20.259	36.732	Sum netto verdiendring og gevinst/tap valuta og finansielle instrument	20	33.294	20.259
7.865	7.319	Andre driftsinntekter	19	112.276	110.110
83.196	86.507	Lønn og andre personalkostnader	21	159.738	150.081
75.219	71.611	Andre driftskostnader	22	87.664	100.040

		Av-/nedskrivning, verdiendringer og gev/tap på ikke finansielle eiendeler			
6.015	12.261	Avskrivninger	31	14.618	8.893
-	-	Nedskrivninger		-	390
-	-	Verdiendringer		-	-4.100
16	-	Gevinst/tap		-	16
6.031	12.261	Sum av-/nedskrivninger, verdiendringer og gev/tap på ikke finansielle eiendeler		14.618	5.199
		Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapir			
13.060	11.588	Kredittap på utlån til amort. kost eller virkelig verdi med verdiendring over innt/kostn		11.588	13.060
729	476	Kredittap på garantier og ubenyttet rammekr. som ikke måles til virkelig verdi over resultat		476	729
13.789	12.064	Sum kredittap på utlån, garantier og rentebærende verdipapirer	11	12.064	13.789
137.430	195.933	II Resultat før skatt fra videreført virksomhet		198.050	169.476
21.425	27.705	Skatt på resultat fra videreført virksomhet	24	30.718	23.067
116.005	168.228	III Resultat etter skatt fra videreført virksomhet		167.332	146.409

Utvidet resultatregnskap

Morbank			Note	Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)		2021	2020
116.005	168.228	IV Resultat før andre inntekter og kostnader		167.332	146.409
		<i>Poster som ikke blir omklassifisert til resultatet:</i>			
-261	-1.916	Estimatavvik knyttet til ytelsesbassert pensjonsordning		-1.916	-261
		<i>Poster som kan bli omklassifisert til resultatet:</i>			
1.328	-103	Endring i virkelig verdi utlån PM		-103	1.328
-332	26	Skatt virkelig verdi utlån PM		26	-332
-	-	Andre endringer		-	1.158
735	-1.993	Sum andre inntekter og kostnader		-1.993	1.893
116.740	166.234	Totalresultat for regnskapsåret		165.339	148.302

Balanse

Morbank			Konsern		
2020	2021	(Hele tusen kroner)	Note	2021	2020
		EIENDELER			
17.060	12.452	Konter og kontantekvivalenter		12.452	17.060
1.045.273	1.048.962	Utlån til og fordringer på kred.inst. og fin.foretak	7	1.048.961	1.045.311
		Utlån og fordringer på kunder			
7.251.894	7.692.431	Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi		7.692.431	7.251.894
2.727.648	3.062.842	Utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost		3.036.740	2.703.064
9.979.541	10.755.273	Sum utlån og fordringer på kunder	8	10.729.171	9.954.958
447.840	476.684	Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi	27	476.684	447.840
13.011	3.425	Finansielle derivater	28	3.425	13.011
504.696	592.471	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	27	598.682	504.906
87.586	85.545	Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	38	171.418	176.411
48.382	57.320	Eierinteresser i konsernselskap	38	-	-
-	-	Immaterielle eiendeler	30	480	624
62.733	59.951	Eierbenyttet eiendom		59.951	62.733
7.038	71.391	Andre varige driftsmidler		75.331	12.480
69.771	131.342	Sum varige driftsmidler	31	135.282	75.213
		Andre eiendeler			
5.150	6.329	Eiendeler ved utsatt skatt	24, 32	8.938	7.637
25.793	24.446	Andre eiendeler		96.295	98.953
30.943	30.775	Sum andre eiendeler	24, 32	105.233	106.591
12.244.104	13.194.249	Sum eiendeler		13.281.788	12.341.925
		GJELD			
100.154	100.200	Innlån fra kred.inst. og fin. foretak til amortisert kost	26, 34	100.200	100.135
8.840.194	9.476.937	Innskudd og andre innlån fra kunder til amortisert kost	26, 33	9.443.204	8.816.540
1.439.170	1.557.079	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer til amortisert kost	34	1.557.079	1.439.170
11.808	1.969	Finansielle derivater	28	1.969	11.808
59.793	157.914	Annen gjeld		180.062	62.695
26.903	30.081	Pensjonsforpliktelser	23, 36	30.935	27.507
22.500	27.141	Forpliktelse ved skatt		30.527	24.886
3.633	4.493	Avsetninger på garantier og ubenyttede rammekreditter		4.493	3.633
10.866	12.575	Andre avsetninger	36	17.884	33.117
63.902	74.290	Sum avsetninger		83.839	89.143
120.196	120.242	Ansvarlig lånekapital til amortisert kost	35	120.242	120.196
10.635.219	11.488.630	Sum gjeld		11.486.595	10.639.687

		EGENKAPITAL		
		Innskutt egenkapital		
805.700	805.700	Selskapskapital	805.700	805.700
11.581	11.581	Overkursfond	11.581	11.581
1.176	1.176	Kompensasjonsfond	1.176	1.176
818.458	818.458	Sum innskutt egenkapital	40 818.458	818.458
		Opptjent egenkapital		
13.071	14.015	Fond for urealiserte gevinster	-	13.071
151.130	159.556	Grunnfond/Sparebankens fond	40 159.556	151.130
14.989	20.989	Gavefond	20.989	14.989
611.238	692.601	Utjevningsfond	40 692.601	611.238
-	-	Annen egenkapital	103.589	93.352
790.427	887.162	Sum opptjent egenkapital	976.736	883.780
1.608.885	1.705.619	Sum egenkapital	1.795.193	1.702.238
12.244.104	13.194.249	Sum gjeld og egenkapital	13.281.788	12.341.925

Hallingdal, 31. desember 2021/11. mars 2022
I styret for SpareBank 1 Hallingdal Valdres

Kristin Ourom
Fungerende styreleder

Tore Østlund

Gro Lundby

Ragnhild Kvernberg

Odd Holde

Vidar Isungset

Gro H. Storebråten

Sissel Skrindo

Knut Oscar Fleten
Administrerende direktør

Endringer i egenkapitalen

Morbank

Endringer i egenkapital	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Komp. fond	Utjevningfond	Grunnfonds-kapital	Gavefond	Annen egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.2019	805.700	11.581	1.176	505.670	146.594	5.489	-	-	1.476.210
Omarbeidelse 01.01.2020 etter IFRS									
Netto virkelig verdi fastrente og derivater	-	-	-	-	-	-	-	1.377	1.377
Reversering boliglån trinn 1	-	-	-	-	-	-	-	1.407	1.407
Virkelig verdi verdipapir	-	-	-	35.744	3.840	-	-	10.067	49.651
Omarbeidet egenkapital per 01.01.2020	805.700	11.581	1.176	541.414	150.434	5.489	-	12.851	1.528.645
Årsresultat før andre inntekter og kostnader	-	-	-	105.059	723	11.000	-	-777	116.005
Disponert gaver gjennom året	-	-	-	-	-	-1.500	-	-	-1.500
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld	-	-	-	-35.000	-	-	-	-	-35.000
Utvidet resultat	-	-	-	-235	-26	-	-	996	735
Sum egenkapital 31.12.2020	805.700	11.581	1.176	611.238	151.131	14.989	-	13.070	1.608.885
Egenkapital 01.01.2021	805.700	11.581	1.176	611.238	151.131	14.989	-	13.070	1.608.885
Årsresultat før andre inntekter og kostnader	-	-	-	151.096	8.610	7.500	-	1.022	168.228
Disponert gaver gjennom året	-	-	-	-	-	-1.500	-	-	-1.500
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld	-	-	-	-68.000	-	-	-	-	-68.000
Utvidet resultat	-	-	-	-1.732	-185	-	-	-77	-1.994
Egenkapital 31.12.2021	805.700	11.581	1.176	692.602	159.556	20.989	-	14.015	1.705.619

Konsern

Endringer i egenkapital	Egen- kapital- bevis	Overkurs- fond	Komp. fond	Ut- jevning- fond	Grunn- fonds- kapital	Gavefond	Annen egen- kapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egen- kapital
Egenkapital per 31.12.2019	805.700	11.581	1.176	505.670	146.594	5.489	60.945	-	1.537.155
Omarbeidelse 01.01.2020 etter IFRS									
Endring morbank	-	-	-	35.744	3.840	-	-	12.851	52.435
Omarbeidet egenkapital per 01.01.2020	805.700	11.581	1.176	541.414	150.434	5.489	60.945	12.851	1.589.590
Årsresultat før andre inntekter og kostnader	-	-	-	105.059	723	11.000	30.404	-777	146.409
Disponert gaver gjennom året	-	-	-	-	-	-1.500	-	-	-1.500
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld	-	-	-	-35.000	-	-	-	-	-35.000
Andre korrigeringer ført mot EK	-	-	-	-	-	-	61	-	61
Utvidet resultat	-	-	-	-235	-26	-	1.158	996	1.893
Verdiendring innarbeidelse av felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	521	-	521
Førstegang innarbeidelse datter EK	-	-	-	-	-	-	263	-	263
Sum egenkapital 31.12.2020	805.700	11.581	1.176	611.238	151.131	14.989	93.352	13.070	1.702.237
Egenkapital 01.01.2021	805.700	11.581	1.176	611.238	151.131	14.989	93.352	13.070	1.702.237
Årsresultat før andre inntekter og kostnader	-	-	-	151.096	8.610	7.500	-896	1.022	167.332
Disponert gaver gjennom året	-	-	-	-	-	-1.500	-	-	-1.500
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld	-	-	-	-68.000	-	-	-	-	-68.000
Andre korrigeringer ført mot EK	-	-	-	-	-	-	-826	-	-826
Utvidet resultat	-	-	-	-1.732	-185	-	-	-77	-1.994
Verdiendring innarbeidelse av felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-2.056	-	-2.056
Egenkapital 31.12.2021	805.700	11.581	1.176	692.602	159.556	20.989	89.574	14.015	1.795.193

Kontantstrømoppstilling

Direkte metode

Morbank			Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
		Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
-996.273	-783.797	Netto utbetaling av lån til kunder	-783.269	-992.636
283.672	266.378	Renteinnbetalinger på utlån til kunder	265.941	283.121
629.116	636.743	Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	626.664	619.656
-79.517	-51.427	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-50.408	-79.424
4.989	1.679	Renteutbet. på gjeld til kredittinstitusjoner/renteinnbet. på innskudd kredittinst.	1.458	5.180
27.858	-28.844	Kjøp og salg av sertifikater og obligasjoner	-28.844	27.858
6.503	4.166	Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner	4.166	6.503
71.189	78.567	Netto provisjonsinnbetalinger	78.567	71.189
-3.570	10.535	Verdiendring på finansielle instrumenter og valuta	10.535	-2.303
140.652	-52.784	Netto inn-/utbetaling kortsiktige investeringer i verdipapirer	-62.223	140.652
-158.561	-87.631	Utbetalinger til drift	-67.949	-159.096
-33.716	-24.243	Betalt skatt	-26.378	-33.265
-1.500	-1.500	Utbetalte gaver	-1.500	-1.500
-109.158	-32.159	A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-33.240	-114.065
		Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
-2.726	-2.251	Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	-2.481	-3.416
972	1.280	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	1.280	4.107
6.453	6.913	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	9.413	8.953
4.699	5.942	B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	8.212	9.644
		Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
174.131	117.909	Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	117.909	174.131
-23.876	-22.026	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-22.026	-23.876
-135	46	Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall ansvarlige lån	46	-135
-3.281	-2.631	Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-2.631	-3.281
-52.000	-68.000	Utbytte til egenkapitalbeveiseierne	-68.000	-52.000
94.839	25.298	C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	25.298	94.839
-9.620	-919	A + B + C Netto endring likvider i perioden	270	-9.582
1.071.953	1.062.333	Likviditetsbeholdning 01.01	1.061.144	1.071.953
1.062.333	1.061.414	Likviditetsbeholdning 31.12	1.061.414	1.062.371
		Likvidetsbeholdning spesifisert:		
17.060	12.452	Konter og fordringer på Sentralbanken	12.452	17.060
1.045.273	1.048.962	Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	1.048.962	1.045.311
1.062.333	1.061.414	Likviditetsbeholdning	1.061.414	1.062.371

Noter til regnskapet

Noter

1. Generell informasjon	s. 42
2. Regnskapsprinsipper	s. 43
3. Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper	s. 49
4. Segmentinformasjon	s. 51
5. Kapitaldekning	s. 52
6. Finansiell risikostyring	s. 54
KREDITTRISIKO	
7. Kredittinstitusjoner – fordringer og gjeld	s. 57
8. Utlån til og fordringer på kunder	s. 58
9. SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS og Sparebank 1 Kreditt AS	s. 61
10. Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån	s. 63
11. Tap på utlån og garantier	s. 64
12. Maksimal kredittrisikoeksponering, ikke hensyntatt pantestillelser	s. 71
13. Finansielle instrumenter og motregning	s. 72
14. Kredittkvalitet pr. klasse av finansielle eiendeler	s. 73
MARKEDSRISIKO	
15. Markedsrisiko knyttet til renterisiko	s. 74
LIKVIDITETSRISIKO	
16. Likviditetsrisiko	s. 75
17. Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser/likviditetsrisiko	s. 76
RESULTATREGNSKAP	
18. Netto renteinntekter	s. 78
19. Netto provisjons- og andre inntekter	s. 79
20. Netto resultat fra finansielle eiendeler	s. 79
21. Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte	s. 80
22. Andre driftskostnader	s. 83
23. Pensjoner	s. 84
24. Skatt	s. 85
BALANSE	
25. Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	s. 86
26. Virkelig verdi på finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	s. 88
27. Rentebærende verdipapirer	s. 90
28. Finansielle derivater	s. 91
29. Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	s. 92
30. Goodwill og andre immaterielle eiendeler	s. 93
31. Eiendom, anlegg og utstyr	s. 94
32. Andre eiendeler	s. 95
33. Innskudd fordelt på sektor og næring	s. 96
34. Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	s. 97
35. Ansvarlig lånekapital	s. 98
36. Annen gjeld og forpliktelser	s. 98
37. Bundne midler/klientmidler	s. 99
38. Investeringer i eierinteresser	s. 100
ØVRIGE OPPLYSNINGER	
39. Vesentlige transaksjoner med nærstående selskaper	s. 102
40. Eierandelskapital- og eierstruktur	s. 103
41. Leieavtaler	s. 104
42. Hendelser etter balansedagen	s. 104

Note 1 – Generell informasjon

Konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres er en regional virksomhet innenfor bank, eiendomsmegling og regnskapstjenester med primært markedsområde i Hallingdal og Valdres. Konsernets hovedvirksomhet består pr 31.12.2021 av morbanken, samt følgende heleide datterselskaper:

- SpareBank 1 Regnskapshuset Valhall AS
- EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS
- HallingRegnskap AS
- Valdres Regnskap AS
- SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS
- SpareBank 1 ValHall Eigedomsutvikling AS
- SpareBank 1 Hallingdal Invest AS
- Tisleidalen Hyttegrend AS.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har ikke hovedkontor. Virksomhetene er lokalisert på Geilo, Ål, Gol, Hemsedal, Nesbyen og Flå i Hallingdal. I Valdres har konsernet kontor på Beitostølen, Heggenes og Fagernes. I oktober 2021 åpnet konsernet et nytt kontor i Oslo.

For fullstendig selskapsstruktur datterselskaper, felleskontrollerte virksomheter (FKV) og tilknyttede selskaper (TS), se note 38. SpareBank 1 Hallingdal Valdres er medlem i SpareBank 1-alliansen.

Konsernet er totalleverandør av produkter og tjenester innen områdene:

- Finansiering
- Sparing og plassering
- Forsikring
- Betalingsformidling
- Eiendomsmegling
- Regnskapsførsel og økonomisk rådgiving

Presentasjon av styret finnes i kapittel 15, og presentasjon av bankens forstanderskap finnes i kapittel 16.

Bankens organisasjonsnummer er 937 889 631. Banken opererer i Norge og reguleres av norsk rett.

Årsregnskapet for morbank og konsern ble endelig godkjent av styret 11.03.2022 og forstanderskapet 24.03.2022.

Note 2 – Regnskapsprinsipper IFRS

Årsregnskapet for morbank og konsern omfatter perioden 01.01.- 31.12.2021 og er satt opp etter Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak - «årsregnskaps-forskriften». Selskapsregnskapet og konsernregnskapet er utarbeidet iht. årsregnskapsforskriftens § 1-4 første og andre ledd pkt. b. Dette betyr at IFRS-reglene er lagt til grunn med mindre annet følger av årsregnskapsforskriften.

Fra og med 01.01.2021 fører banken leieavtaler etter IFRS 16. Dette gir en endret kostnadsføring av leieavtalene i tillegg til at leierettigheter og leieforpliktelsene blir ført opp i balansen. Kostnadmessig vil avskrivning av leierettigheten vises i resultatregnskapet. Nærmere redegjørelse av endringen og effekter finnes i note 41.

Årsregnskapet er revidert.

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er bankens funksjonelle valuta. Alle beløp er i tusen kroner med mindre annet er angitt.

Datterselskap og konsolidering

Bankens eierandeler i datterselskapene regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i morbankens regnskap. Konsernregnskapet omfatter banken og dens datterselskap. Datterselskap konsolideres hvis de oppfylder kriteriene til konsolidering etter IFRS 10. IFRS 10 angir tre vilkår som må være oppfylt av banken for at det skal foreligge konsolideringsplikt:

- banken må ha bestemmende innflytelse over virksomheten herunder kunne styre aktiviteter som i vesentlig grad har innvirkning på avkastningen i datterselskapet
- banken har mulighet eller rett til å motta avkastning fra virksomheten
- banken har mulighet eller rett til å bruke sin innflytelse til å påvirke avkastningens størrelse.

Datterselskap er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt slik kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg slik kontroll. Gjensidige balanseposter og alle vesentlige resultat-elementer er eliminert.

Felleskontrollert virksomhet

En felleskontrollert virksomhet er en virksomhet der to

eller flere parter har felles kontroll og er kjennetegnet ved at partene er bundet av en kontraktsregulert ordning som gir to eller flere av disse partene felles kontroll over den felleskontrollerte virksomheten.

SpareBank 1 Gruppen eies med 19,5 prosent hver av SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 Nord-Norge og Samarbeidende Sparebanker AS. Øvrige eiere er SpareBank 1 Østlandet (12,4 prosent) og LO (9,6 prosent).

Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne. Samspar-selskapet regnskapsfører investeringene i felleskontrollert virksomhet etter egenkapitalmetoden. SpareBank 1 Hallingdal Valdres eier 7,46 prosent av Samarbeidende Sparebanker AS. Styringsstrukturen i Samspar-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne som tilfredsstiller kravene til felleskontrollert virksomhet. Bankens eierandel i Samspar-selskapet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og kostmetoden i morbankregnskapet.

Konter

Konter består av konter i NOK og valuta.

Finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre målekategorier: virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (other comprehensive income - OCI) og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved førstegangs regnskapsføring av eiendelen. For finansielle eiendeler skilles mellom gjeldsinstrumenter, derivater og egenkapitalinstrumenter, hvor gjeldsinstrumenter er alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter. Klassifiseringen av finansielle eiendeler bestemmes ut fra kontraktsmessige vilkår for de finansielle eiendelene og hvilken forretningsmodell som brukes for styring av porteføljen som eiendelene inngår i.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. Instrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer

og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktmessige kontantstrømmer og salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregnings-effekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene.

Banken benytter seg av SpareBank 1 Boligkreditt AS som finansieringsverktøy (se note 9). Banken overfører bare deler av de utlån som kvalifiserer for overføring til boligkreditselskapet. Utlån som inngår i forretningsmodeller (porteføljer) med utlån som kvalifiserer for overføring kan derfor sies å holdes både for å motta kontraktmessige kontantstrømmer og for salg, en forretningsmodell som er konsistent med måling til virkelig verdi med verdiendringer over OCI i både morbankens og konsernets resultat.

Ut fra en vurdering av betingelser for utlån til person- og bedriftsmarkedskunder, er det derfor konkludert med at hele PM-porteføljen, med unntak av fastrenteutlån, klassifiseres til måling til virkelig verdi over OCI. BM-utlån som ikke er fastrenteutlån måles til amortisert kost. Kontanter og fordringer på sentralbanker samt utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner måles også til amortisert kost.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som er betaling av normal rente (tidsverdi av penger, kredittmargin og andre normale marginer knyttet til utlån og fordringer) og hovedstol, og instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer. Bankens investeringer i sertifikater og obligasjoner måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold. Som følge av at vurdering av fastrenteutlån til amortisert kost ville medført et regnskapsmessig misforhold grunnet regnskapsføring til virkelig verdi av derivater brukt til økonomisk sikring, har SpareBank 1 Hallingdal Valdres valgt å måle fastrenteutlån til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Derivater og investeringer i egenkapitalinstrumenter med unntak av datterselskaper og felleskontrollerte virksomheter

Alle derivater skal i utgangspunktet måles til virkelig

verdi med verdiendring over resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter blir regnskapsført i tråd med prinsippene for sikringsbokføring. Investeringer i egenkapitalinstrumenter skal måles i balansen til virkelig verdi med mindre man oppfyller kravene til måling til virkelig verdi over OCI og velger dette ved første gangs innregning. SpareBank 1 Hallingdal Valdres regnskapsfører alle egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet.

Tapsnedskrivning utlån

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kreditttap (expected credit loss - ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 vil gjelde for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller gjeldsinstrumenter til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn og finansielle garanti-kontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter dette tidspunktet skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangs innregning, skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kreditttap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, det vil si forskjellen mellom de kontraktmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

Nærmere beskrivelse av bankens nedskrivningsmodell etter IFRS 9

Tapsanslaget lages kvartalsvis, og bygger på historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene blir beregnet basert på 12-måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Banken har historikk for observert PD og observert LGD, som danner grunnlag for estimerer på fremtidige verdier for PD og LGD.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn:

Trinn 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet

av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3.

Trinn 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi eiendeler med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som ikke er klassifisert som kredittforringet. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede PD har økt vesentlig.

Følgende regler for kategorisering av trinn 2 gjelder:

1. En konto skal ha kategori 2 når kontoen er i overtrekk eller har restanse på 30 dagers varighet eller mer.
2. En konto skal ha kategori 2 når den tilhører en kunde som har blitt satt til særlig oppfølging. Kriteriene for dette fastsetter banken og kontoen settes i kategori 2 manuelt. Kriteriene kan bl.a. inneholde at kunden er på «watchlist» eller at kontoen er i såkalt «forbearance». Kontoen skal flyttes tilbake i kategori 1 når:
 - a. Kunden fjernes fra watchlist/forbearance, eller
 - b. Engasjementet blir restrukturert med vilkår som tar hensyn til forholdene som forårsaket at kunden kom på watchlist/forbearance
3. En konto skal ha kategori 2 når kundens PD har økt med over 150 prosent til et nivå over 0,60 prosent. Endringen måles ved å sammenligne kundens PD på rapporteringstidspunktet med PD måneden som kontoen ble opprettet/fornyset på.

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene avsettes det for forventet tap over levetiden.

Konsernet har fra 01.01.2021 implementert ny misligholdsdefinisjon. Denne er utformet i henhold til European Banking Authority sine retningslinjer for hvordan banker skal anvende misligholdsdefinisjonen i kapitalkravsforordningen (CRR) samt presiseringer i CRR/CRD IV-forskriften.

Mislighold er definert som betalings-mislighold eller mislighold på grunn av manuell misligholdsmerking (unlikelihood to pay).

1. Betalingsmislighold er definert som vesentlig overtrekk med mer enn 90 dagers varighet. Terskelverdier for vesentlig overtrekk er gitt i CRR/CRD IV-forskriften.
2. Mislighold på grunn av manuell misligholdsmerking baserer seg i større grad på kredittfaglige vurderinger. Hendelser som inngår i denne kategorien er tapsavsetninger på kunden, konkurs/gjeldsordning, vurderinger av betalingslettelse, henstand over 180 dager, eller andre indikasjoner på at det kan være betydelig tvil om kunden vil oppfylle sine forpliktelser.

Ny misligholdsdefinisjon innebærer innføring av karenstid som tilsier at kundene blir kategorisert som misligholdt en periode etter at misligholdet er bragt i orden. Karenstid er 3 måneder eller 12 måneder avhengig av underliggende årsak til misligholdet.

Konsernet har med virkning fra 01.01.2021 benyttet denne definisjonen også regnskapsmessig for overføring til trinn 3. Implementeringseffektene per 31.12.2021 har vært uvesentlige. Sammenligningstall er ikke omarbeidet i henhold til ny misligholdsdefinisjon.

Ved mislighold blir kundens samlede engasjement regnet som misligholdt og tas med i bankens oversikt over misligholdte engasjementer. Utlån og andre engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at banken vil bli påført tap, klassifiseres som tapsutsatte engasjementer.

Tapsutsatte engasjementer består av sum misligholdte engasjementer over 3 måneder og øvrige tapsutsatte engasjement (ikke-misligholdte engasjement med individuell nedskrivning).

Konstaterte tap

Når det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte individuelle nedskrivninger (trinn 3) føres mot nedskrivningene. Konstaterte tap uten dekning i de individuelle nedskrivningene samt over- eller underdekning i forhold til tidligere nedskrivninger resultatføres.

Scenarievekting

Det benyttes ikke makroøkonomiske tall direkte inn i modellen, men modellen tillater scenarievekting på porteføljnivå der det er mulig å overstyre vekten for tre makroøkonomiske scenario.

De ulike makroøkonomiske scenariene er «base case» (normal makroøkonomisk situasjon), «worst case» (vesentlig økonomisk nedgangskonjunktur) og «best case» (et scenario i høykonjunktur).

De ulike scenarier benyttes for å justere aktuelle parametere for beregning av forventet tap, og et sannsynlighetsvektet gjennomsnitt av forventet tap i henhold til respektive scenarier innregnes som tap.

Vektingen holdes stabil såfremt det ikke skjer noe vesentlig som underbygger justering. Vektingen til SpareBank 1 Hallingdal Valdres har i hele 2021 vært satt til 70/20/10.

Innregning og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktsmessige betingelser. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført.

Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Modifiserte eiendeler og forpliktelser

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellige fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres.

Modifiserte lån der kunder er i en vanskelig økonomisk situasjon er gjenstand for individuell vurdering om behov for nedskrivning eller tapsavsetning.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler består av identifisert merverdi knyttet til oppkjøpte kunderelasjoner samt goodwill

i konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Goodwill oppstår som differanse mellom virkelig verdi av vederlaget ved kjøp av en virksomhet og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser. Goodwill avskrives ikke, men er gjenstand for en årlig nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 med sikte på å avdekke et eventuelt verdifall.

Eiendom, anlegg og utstyr

Eiendom, anlegg og utstyr førstegang innregnes til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Ved fastlegging av avskrivningsplan splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg er av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller verdifall, men vurderes som grupper.

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller revaluert verdi, avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Bygninger	50 år
Maskiner og IT-utstyr	4-5 år
Transportmidler	4-5 år
Inventar	5-10 år

Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

Leieavtaler

IFRS 16 Leieavtaler er implementert fra 01.01.2021 og har ført til at vesentlige leieavtaler for konsernet og morbank er balanseført. Standarden krever innregning av en bruksrettseiendel (rett til å bruke den leide eiendelen) og en finansiell forpliktelse til å betale leie for vesentlige leiekontrakter. Sammenligningstall tilbake i tid er ikke utarbeidet.

IFRS 16 inneholder valgmulighet til å unnlate å innregne bruksretten og tilhørende leieforpliktelsen for en leieavtale dersom leieavtalen er kortsiktig (under 12 måneder) eller leie av eiendelen har lav verdi. Konsernet og morbank har benyttet seg av dette fritaket. Konsernet har kun faste leieforpliktelser. Nåverdien av leieforpliktelsen beregnes ved å neddiskontere resterende leiebetaling med bankens marginale lånerente (fundingrente). Opsjoner til å forlenge leieperioden tas med dersom de med rimelig sikkerhet forventes å bli benyttet. Nåverdien for opsjonen innregnes da i leieforpliktelsen og bruksretten.

Resultatregnskapet er også påvirket av IFRS-standarden fordi driftskostnader har blitt erstattet med renter på leieforpliktelsen og avskrivninger på bruksretten. Den totale kostnaden blir høyere de første årene av en leiekontrakt (renteelementet da er større) og lavere i senere år. Rentekostnader beregnes ved å bruke neddiskonteringsrenten på leieforpliktelsen.

Mere detaljer rundt leieavtaler finnes i note 41.

Nedskrivning på driftsmidler og immaterielle eiendeler

Balansført beløp av bankens eiendeler, blir gjennomgått på balansedagen, for å vurdere om det foreligger indikasjoner på verdifall. Dersom det foreligger slike indikasjoner, estimeres eiendelens gjenvinnbare beløp. Nedskrivninger foretas når balansført verdi av en eiendel eller kontantstrømgenererende enhet overstiger gjenvinnbart beløp. Nedskrivninger føres over resultatregnskapet under ordinære avskrivninger. Nedskrivning av goodwill reverseres ikke. For andre eiendeler reverseres nedskrivninger dersom det er en endring i estimater som er benyttet for å beregne gjenvinnbart beløp.

Renteinntekter og -kostnader

Renteinntekter beregnet etter effektiv rentes metode presenteres separat i resultatoppstillingen. Dette innebærer at renteinntekter på finansielle eiendeler målt til amortisert kost og renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over utvidet resultatet er presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter eff. metode av utlån og fordringer på kunder». Renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet er presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter eff. metode av utlån og fordringer på verdipapir». Urealisert verdiendring på lån med pant i bolig vurdert til virkelig verdi over OCI vises for trinn 1 under utvidet resultatregnskap.

Rentekostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost resultatføres løpende basert på en effektiv rentemetode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres dermed over forventet løpetid. For rentebærende fordringer som måles til virkelig verdi vil endring i markedsverdien klassifiseres som netto resultat fra andre finansielle investeringer.

Sikringsfondsavgift

Avgiften til Bankenes Sikringsfond ilegges normalt på bakgrunn av gjennomsnittlig garanterte innskudd og gjennomsnittlig beregningsgrunnlag for tidligere kvartaler. En uttreden fra ordningen medfører etter forskriftsendring gjeldende fra 2017 tilbakebetaling av for mye innbetalt avgift. Endringen innebærer at sikringsfonds-avgiften periodiseres gjennom året.

Sikringsfondsavgiften inngår i regnskapslinjen «Øvrige rentekostnader».

Provisjonsinntekter og -kostnader

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i konsernets regnskap, resultatføres når transaksjonen slutføres. Banken mottar provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarende differansen mellom lånets rente og den finansieringskostnad Boligkreditt og Næringskreditt oppnår med tillegg av et administrativt påslag.

I bankens regnskap fremkommer dette som provisjonsinntekter.

Transaksjoner og beholdninger i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved transaksjonskursen på balansetidspunktet. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av pengeposter på balansedagen resultatføres.

Skatt

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat.

Utsatt skatt regnskapføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balansført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag.

Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen. Formueskatt blir presentert som driftskostnad i konsernets regnskap i samsvar med IAS 12.

Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder vurderes til amortisert kost.

Gjeld ved utstedelse av verdipapirer

Lån innregnes første gang til opptakskost. Dette er

virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Lån måles deretter til amortisert kost. Enhver forskjell mellom opptakskost og oppgjørsbeløpet ved forfall blir dermed periodisert over lånetiden ved hjelp av lånets effektive rente. Lån med fastrente sikringsbokføres (virkelig verdi sikring). Det benyttes ikke virkelig verdi opsjon for konsernets gjeld.

Usikre forpliktelser

Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse. Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Pensjoner

SpareBank 1 Hallingdal Valdres konsernet har etablert innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte. Pensjonsordningene tilfredsstiller kravene om obligatorisk tjenestepensjon.

Innskuddsbasert ordning

Innskuddsbaserte pensjonsordninger innebærer at konsernet ikke gir løfte om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler et årlig tilskudd til de ansattes pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelser knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning for påløpte pensjonsforpliktelser i slike ordninger. Innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres direkte. Premier til AFP blir også behandlet som en innskuddsbasert ordning.

Avtalefestet førtidspensjon

Morbanken og SpareBank 1 Regnskapshuset AS har inngått avtale om avtalefestet pensjon. AFP er en livsvarig ytelse som er frikoblet arbeidsinntekter som

samtidig opptjenes. Det skjer derfor ingen avkortning i AFP-pensjonen om man på samme tid mottar lønn. Denne avtalen blir behandlet som en innskuddsbasert ordning og kostnadsført direkte.

Øvrige ordninger

Administrerende direktør har en individuell tilleggsavtale som garanterer en viss ytelse. Avtalen er aktuarberegnet. Administrerende direktør kan pensjonere seg fra fylte 62 år med 70 % pensjon. Pensjonsavtalen er livsvarig og blir i sin helhet avsatt fram til det tidspunktet han har mulighet til å pensjonere seg. Tidligere administrerende banksjef har avtale om førtidspensjon tilsvarende 80 % av lønn fram til fylte 67 år. Det står igjen 8 mnd. av avtalen. I resultatregnskapet er avsetningen redusert med kr 880.000 pga. at avsetningen periodiseres ned mot 0 frem til den ansatte fyller 67 år.

Segmentrapportering

Konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres deler sin virksomhet i følgende segmenter: bank, eiendoms-megling, regnskapstjenester samt øvrig virksomhet. Konsernets segmentrapportering er i samsvar med IFRS 8. Segmentinformasjonen er tallfestet i note 4.

Utbytte og gaver

Foreslått utbytte på egenkapitalbevis presenteres som annen gjeld i perioden frem til det er vedtatt i bankens generalforsamling (forstanderskapet).

Hendelser etter balansedagen

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Forstanderskapet og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette.

Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold etter balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Note 3 – Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper

Ved utarbeidelse av selskaps- og konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønsmessige vurderinger og tar de forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper og informasjon i noter. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader og noteopplysninger. Estimater og skjønsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet. Faktiske resultater vil avvike fra de estimerte størrelser. I note 2 er det redegjort nærmere for kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper. Postene omtalt under er utvalgte poster hvor det utvises størst grad av skjønn eller er preget av usikkerhet.

Risikoklassifisering av utlånsporteføljen

I note 6 er bankens risikoklassifiserings-system nærmere omtalt. Dette systemet bygger på sannsynlighet for mislighold (PD) og sikkerheten i hvert enkelt engasjement. Begge faktorer er forbundet med en naturlig usikkerhet.

Tap på utlån og garantier

Banken har en gjennomgang av bedriftsmarkedsporteføljen hvert kvartal i forhold til mislighold og tapsavsetning. Lån til privatpersoner gjennomgås også kvartalsvis med utgangspunkt i at de er misligholdt mer enn et visst antall dager eller dersom de har en særlig dårlig betalingshistorikk. Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under finansiell risikostyring. Banken foretar individuelle nedskrivninger dersom det foreligger en objektiv hendelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og den objektive hendelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Objektiv hendelse vil kunne være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Individuelle nedskrivninger beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente på tidspunktet for første gangs beregning av individuelle nedskrivninger. For lån med flytende renter tas det hensyn til senere rentendringer.

Øvrige nedskrivninger i trinn 1 – 3 baserer seg på tapsestimat beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability

of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD og danner grunnlag for gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD.

Se ellers beskrivelse av bankens tapsmodell i note 2.

Den generelle tapsmodellen beregner forventet kredittap under tre scenarier for økonomisk utvikling; et forventet scenario (base case), et nedsidescenario (worst case) og et oppsidescenario (best case). Scenarioene benytter ulike estimerte fremtidige nivåer for misligholdsrisiko (PD) og tap gitt mislighold (LGD). I kombinasjon med estimert eksponering ved mislighold (EAD), er PD og LGD de viktigste forutsetningene for beregningene av forventet kredittap (ECL).

Utgangspunktet for forventet scenario er observert og validert nivå for mislighold (DR) og tap (faktisk LGD) de siste tre år, og utgangspunktet er gjenstand for løpende vurderinger av hvorvidt historisk mislighold og tap er forventningsrett, og nivåene på framtidig PD og LGD justeres deretter.

Metoden for modellmessig beregning av tapsavsetninger er videreført fra de foregående kvartalene. Det innebærer at enkeltengasjementer som er vurdert å ha forhøyet risiko/svekket betalingsevne, som følge av dagens markedssituasjon, er overstyrt fra trinn 1 til trinn 2 i modellen. Denne flyttingen fra trinn 1 til 2 gir en økning i forventet tap i porteføljen på 0,7 mill. kroner.

Banken har valgt å gjøre en justering på identifiserte kunder og kundegrupper. Det er følgelig foretatt en modelloverstyring hvor det forutsettes at en andel kunder i utsatte bransjer vil migrere fra trinn 1 til trinn 2 som følge av antatt, men ikke observert, vesentlig grad av kredittforverring. I denne prosessen er alle vesentlige BM-engasjement gjennomgått enkeltvis.

Banken utarbeider en kvartalsvis bransjeanalyse i vårt markedsområde. I denne analysen er reiselivsbransjen identifisert som en av de bransjene som både er hardest rammet og som det er knyttet stor usikkerhet til. Mange bedrifter har opplevd store svingninger i omsetningen og vært rammet av perioder med nedstenginger. Utfordringen for kommende vintersesong ser ut til å være tilstrekkelig tilgang på nødvendig utenlandsk arbeidskraft. I tillegg har de voldsomt volatile kraft-

prisene skapt både utfordringer og bekymringer for både private og næringslivet. Offentlige kompensasjonsordninger er etablert, men effekten av disse ser vi ikke effekten av ennå.

På bakgrunn av disse utfordringene er virksomheter som hoteller, pensjonater, moteller og ferie-leiligheter flyttet fra trinn 1 til trinn 2 i tapsvurderingene for å ta høyde for en høyere sannsynlighet for fremtidige tap i bransjen. Det samme er virksomheter som driver med servering av mat og drikke. Denne flyttingen fra trinn 1 til 2 har ført til en økning i forventet tap i porteføljen på 1,5 mill. kroner. Summen av disse engasjementene utgjør ca. 268 mill. kroner.

Scenariovektingen er gjenstand for løpende vurdering basert på tilgjengelig informasjon.

I beregningene rundt forventet tap har banken valgt å opprettholde en økt sannsynlighet for at et «worst case»-scenario skal inntreffe. Tapsmodellen inneholder 3 ulike scenarier, «Base case», «Best case» og «Worst case», og det beregnes et forventet tap (expected credit loss – ECL) for hvert scenario. ECL for en kombinasjon av de tre scenariene er et vektet gjennomsnitt for de tre scenariene. I en normalsituasjon er scenariene vektet 80-10-10 (hhv. «base» - «worst» - «best»). For å simulere et mer pessimistisk utfall, har banken gjennomført simuleringer med større vekt på «worst case»-utfallet og valgt å legge en vekt på 70-20-10 (dvs. 20 % sannsynlighet for «worst case») til grunn i beregningen av avsetninger pr. 31.12.21. Dette er samme vektning som er benyttet det siste året. Forskjellen

mellom scenarioene utgjør ca. 10,5 mill. i endret avsetningsbehov og viser følsomheten i porteføljen. På denne måten er bankens avsetninger økt med ca. 10,5 mill. i forhold til det som ville vært tilfelle uten pandemien.

Se note 11 for ytterligere detaljer.

Virkelig verdi egenkapitalinteresser

Egenkapitalinteresser vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet. Egenkapitalinteresser vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller være sist omsatte kurs. Markedsverdiene vil i hovedsak være basert på verdi-vurderinger eller siste kjente omsetning av aksjen. Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke er basert på observerbare markedsdata, er fastsatt på grunnlag av verdianslag innhentet fra eksterne parter eller SpareBank 1 Gruppen. Virkelig verdi på strategiske eierposter i SpareBank 1 selskapene verdsettes i hovedsak til nylig emisjonskurs.

Virkelig verdi utlån

Verdien på fastrentelån vurderes kvartalsvis basert på en neddiskontert nåverdi av fremtidige kontantstrømmer fra porteføljen. Diskonteringsrenten settes lik en stipulert markedsrente for porteføljen. Verdien tilsvarende bankens beste estimat på prisen en markedsdeltaker vil være villig til å betale for utlånsporteføljen i et annenhåndsmarked for fastrenteutlån. Virkelig verdi av boliglån med flytende rente blir estimert basert på pålydende saldo og forventet tap.

Note 4 – Segmentinformasjon

Inndelingen i segmentene som beskrevet under er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten.

KONSERN 31.12.2021 (Hele tusen kroner)

Resultat	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksom- het/elimineringer	Konsern
Resultat					
Netto renteinntekter og provisjon BK/NK	219.957	665	38	-425	220.235
Netto andre provisjonsinntekter	53.654	-	-	-	53.654
Netto andre inntekter	104.764	69.661	38.456	-14.636	198.245
Driftskostnader	170.379	56.217	38.362	-2.937	262.021
Resultat før tap	207.996	14.109	132	-12.124	210.113
Tap på utlån og garantier	12.064	-	-	-	12.064
Resultat før skatt	195.933	14.109	132	-12.124	198.050

Balanse	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksom- het/elimineringer	Konsern
Balanse					
Netto utlån til kunder	10.755.273	-	-	-26.102	10.729.171
Andre eiendeler	2.438.976	64.830	22.133	26.678	2.552.617
Sum eiendeler pr segment	13.194.249	64.830	22.133	576	13.281.788
Innskudd fra og gjeld til kunder	9.476.937	-	-	-33.733	9.443.204
Annen gjeld og egenkapital	3.717.312	64.830	22.133	34.309	3.838.584
Sum egenkapital og gjeld pr segment	13.194.249	64.830	22.133	576	13.281.788

KONSERN 31.12.2020 (Hele tusen kroner)

Resultat	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksom- het/elimineringer	Konsern
Resultat					
Netto renteinntekter og provisjon BK/NK	204.399	165	46	-552	204.058
Netto andre provisjonsinntekter	53.772	-	-	-	53.772
Netto andre inntekter	57.494	66.952	41.290	15.019	180.755
Driftskostnader	164.446	57.049	41.312	-7.487	255.320
Resultat før tap	151.219	10.068	24	21.954	183.265
Tap på utlån og garantier	13.789	-	-	-	13.789
Resultat før skatt	137.430	10.068	24	21.954	169.476

Balanse	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksom- het/elimineringer	Konsern
Balanse					
Netto utlån til kunder	9.979.541	-	-	-24.583	9.954.958
Andre eiendeler	2.264.344	54.176	15.954	52.274	2.386.748
Sum eiendeler pr segment	12.243.885	54.176	15.954	27.691	12.341.706
Innskudd fra og gjeld til kunder	8.840.194	-	-	-23.654	8.816.540
Annen gjeld og egenkapital	3.403.691	54.176	15.954	51.345	3.525.166
Sum egenkapital og gjeld pr segment	12.243.885	54.176	15.954	27.691	12.341.706

Note 5 – Kapitaldekning

Kapitalstyring

SpareBank 1 Hallingdal Valdres benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Per 31. desember 2021 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3 prosent og motsyklisk kapitalbuffer 1 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 11 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 Hallingdal Valdres på 2,3 prosent. Totalt minstekrav til ren kjernekapital, inklusive pilar 2-kravet, er dermed 13,3 prosent.

Bankens investering i datterselskapene faller inn under størrelsesunntaket i artikkel 19 i kapitalkravsforordningen (CRR) (EU) 2013/575, og det utarbeides således ikke kapitaldekning på konsolidert nivå.

Finanstilsynet har imidlertid pålagt bankene utvidet konsolideringsplikt for eierforetak i samarbeidende gruppe for eierandeler under 10%. Bestemmelsen gjelder eierandeler i andre finansforetak som forestår den virksomheten som samarbeidet omfatter, jf. Finansforetaksloven § 17-13. Banken anvender regelen om forholdsmessig konsolidering av eierandeler i samarbeidende gruppe for SB1 Boligkreditt AS, SB1 Næringskreditt AS, SB1 Kreditt AS og SB1 Finans Midt-Norge AS.

Konsernets mål for ren kjernekapitaldekning er minimum 16 prosent, total kjernekapital 17,5 prosent og total kapitaldekning 19,5 prosent.

Forholdsmessig konsolidering

(Hele tusen kroner)	31.12.20	31.12.21
Ren kjernekapital	1.577.510	1.679.518
Kjernekapital	1.589.750	1.694.008
Ansvarlig kapital	1.727.361	1.834.721
Totalt beregningsgrunnlag	7.447.076	8.261.615
Ren kjernekapitaldekning	21,2 %	20,3 %
Kjernekapitaldekning	21,3 %	20,5 %
Kapitaldekning	23,2 %	22,2 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	9,7 %	9,6 %

Morbank

(Hele tusen kroner)	31.12.20	31.12.21
Innskutt egenkapital	817.281	817.281
Opptjent egenkapital	791.604	888.338
Balansført egenkapital	1.608.885	1.705.619
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-142.765	-151.373
Ren kjernekapital	1.466.120	1.554.246
Fondsobligasjoner	-	-
Kjernekapital	1.466.120	1.554.246
Tidsbegrenset ansvarlig kapital	120.000	120.000
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-1.454	-8.751
Ansvarlig kapital	1.584.666	1.665.495
Risikovektet beregningsgrunnlag:		
Stater	-	2.871
Lokale og regionale myndigheter	16.332	18.551
Institusjoner	231.071	213.841
Foretak	476.489	1.049.410
Massemarked	1.056.657	972.847
Pantsikkerhet i eiendom	3.340.749	3.559.977
Forfalte engasjementer	35.048	46.076
Høyrisikoengasjementer	337.912	207.695
Obligasjoner med fortrinnsrett	27.213	27.190
Andeler i verdipapirfond	200.514	225.662
Egenkapitalposisjoner	219.783	254.243
Øvrige engasjementer	91.744	156.251
Sum kredittrisiko	6.033.512	6.734.614
Operasjonell risiko	582.788	602.477
Motpartsrisiko derivater (CVA-risiko)	8.309	5.358
Totalt beregningsgrunnlag	6.624.609	7.342.449
Kapitaldekning		
Ren kjernekapitaldekning	22,1 %	21,2 %
Kjernekapitaldekning	22,1 %	21,2 %
Kapitaldekning	23,9 %	22,7 %
Bufferkrav		
Bevaringsbuffer (2,50%)	165.615	183.561
Motsyklisk buffer (1,00%)	66.246	73.424
Systemrisikobuffer (3,00 %)	198.738	220.273
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	430.600	477.259
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50%)	298.107	330.410
Tilgjengelig ren kjernekapital	855.959	857.825
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	11,3 %	11,6 %

Note 6 – Finansiell risikostyring

Kjernevirksomheten i banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Konsernet arbeider med å videreutvikle risikostyringssystemer og prosesser i tråd med ledende praksis.

Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Hallingdal Valdres skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning.

Dette skal oppnås gjennom:

- En sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring.
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- Å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatt forretningsstrategi.
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter.
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Konsernet har etablert en struktur som på en systematisk måte identifiserer, vurderer, kommuniserer og håndterer risiko gjennom hele konsernet, og det foretas en løpende overvåking. Risikostyring tar utgangspunkt i fastsatt visjon, strategi og mål, samt de rammer for risikoeksponering som er fastsatt av styret. Beredskaps- og kontinuitetsplaner skal sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige, uforutsette hendelser. SpareBank 1 Hallingdal Valdres eksponeres for ulike risikoer. Konsernets vesentligste risikoer omtales under.

Risikoidentifikasjon og risikoanalyse

Proessen for risikoidentifikasjon tar utgangspunkt i konsernets strategiske mål bilde, er fremoverskuende og dekker alle vesentlige risikoområder. For de områder hvor effekten av de etablerte kontroll- og styringstiltakene ikke vurderes som tilfredsstillende, implementeres det forbedringstiltak.

Rapportering og oppfølging

Konsernets overordnede risikoeksponering og risiko-utvikling følges opp gjennom kvartalsvise risikoreporter og compliancerapporter til administrasjonen, risiko- og revisjonsutvalget og styret. Overordnet risikoovervåking og rapportering foretas av avdeling Risikostyring og Compliance som er organisert uavhengige av forretningsenhetene.

Organisering og organisasjonskultur

Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Søkelys på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak samt rapportering av hendelser bidrar til en sunn og god risikokultur.

Styring og kontroll omfatter alle prosesser og kontrolltiltak som er iverksatt av konsernets ledelse for å sikre en effektiv forretningsdrift og gjennomføring av konsernets strategier. Konsernet legger vekt på en kontroll- og styringsstruktur som fremmer målrettet og uavhengig styring og kontroll.

Styret har ansvaret for å påse at konsernet har en ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra strategisk mål bilde, vedtatt risikoprofil og myndighetspålagte krav. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastlegger videre overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risiko- og kapitalstyringen i konsernet, samt etiske retningslinjer som skal bidra til høy etisk standard. Videre skal styret påse at ledelsen sørger for en hensiktsmessig og effektiv risikostyringsprosess i samsvar med lover, forskrifter og myndighetenes forventinger, samt fastsette beredskaps- og kontinuitetsplaner for å sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige uforutsette hendelser.

Styrets arbeid er nedfelt i en årsplan som oppdateres årlig. Dette sikrer at styret har tilstrekkelig tid til og fokus på sentrale oppgaver.

Styret har egne utvalg for risikostyring, revisjon og godtgjøring.

Utvalgene skal bistå styret i forberedelsen av saker, men beslutningen skal fastsettes av styret samlet. Instruks for utvalgene fastsettes av styret.

Risiko- og revisjonsutvalget er et forberedende organ for styret i saker som vedrører konsernets risikostyring og internkontroll, finansiell informasjon og internkontroll knyttet til denne. Utvalget består av fire medlemmene utgått av styret. Styreleder er leder av utvalget.

Godtgjørelsesutvalget skal tilsvarende bistå styret i dets arbeid med ansettelsesvilkår for administrerende

direktør, samt når det gjelder hovedprinsipper og strategi for kompensasjon av det øverste ledersjiktet i konsernet. Godtgjøringsutvalget består av fire styremedlemmer.

Administrerende direktør har ansvaret for den overordnede risikostyringen. Det betyr at administrerende direktør er ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i konsernet og at risikoeksponeringen overvåkes. Administrerende direktør er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Ledere av fag- og støtteområdene har ansvaret for den daglige risikostyringen innenfor sine ansvarsområder, og skal påse at risikostyring og eksponering er innenfor de rammer og fullmakter som er fastsatt av styret eller administrerende direktør.

Avdeling for risikostyring og compliance er organisert uavhengig av linje- og stabsenhetene og rapporterer direkte til administrerende banksjef. I tillegg har avdelingen adgang til å rapportere direkte til styret. Avdelingen er ansvarlig for uavhengig oppfølging og rapportering av risikoeksponeringen og følger opp at konsernet etterlever gjeldende lover og forskrifter.

I datterselskapene skal det være utpekt en person som skal samarbeide med avdeling for risikostyring og compliance og ivareta risikoansvaret i det respektive datterselskap.

Internrevisjonen rapporterer til styret og er primært styrets, men også administrasjonens redskap for overvåking av risikostyringsprosessens effektivitet og hensiktsmessighet. Internrevisjonens anbefalinger til forbedringer blir løpende gjennomgått og vurdert implementert.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som følge av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser. Kredittrisikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementsoppfølging og porteføljestyling.

Kredittstrategien er fastsatt av styret og gjennomgås årlig av administrasjonen. Mindre vesentlige endringer vedtas administrativt av balanse-, kapital- og risikostyringskomiteen. Vesentlige endringer blir styrebehandlet ved behov og minimum hvert 3. år.

Konsernets kredittstrategi fokuserer på risikosensitive måltall og rammer, som er satt sammen slik at de på en mest mulig hensiktsmessig og effektiv måte styrer konsernets risikoprofil på kredittområdet. Kredittrisiko er

kapitalbehovsvurdert med utgangspunkt i SpareBank 1-alliansens modell for beregning av misligholds-sannsynlighet (PD), forventet tap (EL), tap gitt mislighold (LGD) og uventet tap (UL). Konsernet bruker aktivt risikoklassifiseringssystem, risikoprisingmodell og et porteføljestylingssystem for å styre utlånsporteføljen i tråd med rammer, retningslinjer og rutiner og fullmakter.

Dette setter klare krav til kredittbehandlingsprosessen og risikovurderingene. De ovennevnte risikostyringssystemene dekker både kunder i bedrifts- og personmarkedet. Risikomodellene som ligger til grunn for risikostyringssystemene tar utgangspunkt i statistiske beregninger. Modellene valideres minst årlig og er under kontinuerlig videreutvikling og testing.

Modellene baserer seg på tre hovedkomponenter:

- 1. Sannsynlighet for mislighold (PD):**
Kundene blir klassifisert i risikoklasse ut fra sannsynligheten for at kunden skal misligholde sine forpliktelser i løpet av en 12 måneders periode. Sannsynligheten for mislighold beregnes på grunnlag av historiske dataserier for finansielle nøkkeltall, samt ikke finansielle kriterier som atferd og alder. For å gruppere kundene etter misligholds-sannsynlighet benyttes det ni risikoklasser (A – I). I tillegg benyttes 2 risikoklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.
- 2. Forventet eksponering ved mislighold (EAD):**
Dette er en beregnet størrelse over hvor stor den forventede eksponeringen er hvis en kunde går i mislighold. Denne eksponeringen består av henholdsvis utlånsvolum, garantier og innvilgede ikke trukne rammer. For trekkrettigheter og garantier benyttes en konverteringsfaktor for å anslå hvor mye av ubenyttede trekkrettigheter og avgitte garantier som blir trukket og gjort gjeldende ved et fremtidig misligholdstidspunkt.
- 3. Tap ved mislighold (LGD):**
Dette er en vurdering av hvor mye konsernet vil tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Vurderingen tar hensyn til de sikkerhetene kundene har avgitt, og de kostnadene konsernet har ved å drive inn misligholdte engasjement. Disse størrelsene fastsettes på bakgrunn av erfaringer over tid. Det benyttes syv klasser (1 – 7) for klassifisering etter tapsgrad ved mislighold.

De tre overnevnte komponentene danner også grunnlaget for konsernets porteføljeklassifisering og statistisk baserte beregninger av forventet tap og behovet for risikojustert kapital. Porteføljeklassifiseringen har som formål å gi informasjon om nivået og utviklingen i den samlede kredittrisikoen i totalporteføljen, og porteføljen er derfor delt inn i fem risikogrupper – henholdsvis

laveste, lav, middels, høy og høyeste risiko. Inndelingen i risikogrupper foretas på grunnlag av statistisk beregning av hvert enkelt engasjements sannsynlighet for mislighold (PD).

Modellene valideres jevnlig både med hensyn på evne til å rangere kundene samt å estimere PD-nivå. Den kvantitative valideringen skal sikre at de benyttede estimerer for misligholdssannsynlighet, eksponering ved mislighold og tapsgrad ved mislighold holder en tilstrekkelig god kvalitet.

Den kvantitative valideringen suppleres også med mer kvalitative vurderinger. Resultatene fra validering av bankens kredittmodeller bekrefter at modellens treffsikkerhet er innenfor interne mål og internasjonale anbefalinger.

Majoriteten av bankens utlån er sikret gjennom fysisk sikkerhet (pant), garantier eller avtaler om motregning. Hovedtypene av pant som benyttes er pant i bolig-eiendom, næringseiendom og annen fast eiendom, fordringer, varelager og driftsmidler. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret.

Se note 7-14 for mer detaljer om konsernets kredittrisiko.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap som følge av endringer i markedspriser som renter. Risikoen for endringer i generelle kredittpriser blir også regnet som markedsrisiko.

Markedsrisiko oppstår hovedsakelig fra konsernets investeringer i obligasjoner, sertifikater og aksjer, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte bankdriften som funding og rentehandel.

Styringen av markedsrisiko skjer gjennom rammer for de ulike delene av markedsrisikoen. Rammene settes for aksjerisiko, renterisiko, spreadrisiko, og eiendomsrisiko. Rammene gjennomgås og fornyes på årlig basis. Mindre vesentlige endringer vedtas administrativt av balanse-, kapital- og risikostyringskomiteen. Vesentlige endringer blir styrebehandlet ved behov og minimum hvert 3. år. Størrelsen på rammene fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser.

Konsernets markedsrisikoeksponering er moderat som følge av plasseringer i aksjefond.

Ytterligere informasjon om markedsrisiko finnes i note 15.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risiko for at konsernet

ikke klarer å finansiere økninger i eiendelene, og innfri sine forpliktelser etter hvert som finansieringsbehovet øker.

Styring av konsernets finansieringsstruktur tar utgangspunkt i en overordnet likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret. Strategien gjennomgås og fornyes på årlig basis. Mindre vesentlige endringer vedtas administrativt av balanse-, kapital- og risikostyringskomiteen. Vesentlige endringer blir styrebehandlet ved behov og minimum hvert 3. år.

Likviditetsstrategien gjenspeiler konsernets lave risiko-profil. Som en del av likviditetsstrategien inngår beredskapsplan for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige finansmarkeder.

Avdeling økonomi og finans i konsern-administrasjonen har ansvaret for likviditetsstyringen og rapporterer utnyttelse av rammer i henhold til likviditetsstrategien, mens avdeling risikostyring og compliance overvåker utnyttelsen av rammer i henhold til likviditetsstrategien. Likviditetsrisikoen reduseres gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider. For å redusere likviditetsrisikoen ytterligere, holdes en reserve i form av kommitterte trekkrettigheter.

Mer detaljer om konsernets likviditetsrisiko finnes i note 16 og 17.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko i SpareBank 1 Hallingdal Valdres defineres som risikoen for tap, som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har et mål om lav operasjonell risiko og lave operasjonelle tap.

Styring av operasjonell risiko skal i størst mulig grad sikre effektiv og vellykket drift og at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad. Konsernet jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Fokus på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak samt rapportering av hendelser bidrar til en sunn og god risikokultur. Alle hendelser registreres i en hendelsesdatabase slik at forbedringstiltak kan vurderes og igangsettes der hvor det vurderes hensiktsmessig.

Avdeling risikostyring og compliance har ansvaret for den løpende uavhengige overvåkingen av den operasjonelle risikoen. Konsernet benytter basismetoden ved beregning av kapitalbehov for operasjonell risiko.

Compliance

Compliancerisiko (etterlevelsesrisiko) er risikoen for at SpareBank 1 Hallingdal Valdres pådrar seg økonomisk tap og/eller svekket omdømme som følge av uredelig opptreden, brudd på god forretningsskikk

eller manglende etterlevelse av gjeldende regelverk. Konsernet skal preges av gode prosesser og god etterlevelseskultur for å sikre etterlevelse av gjeldende regelverk. Nytt regelverk som påvirker driften, skal fortløpende inkluderes i det interne rammeverket.

Note 7 – Kredittinstitusjoner - fordringer og gjeld

Morbank		Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	Konsern	
2020	2021	(tusen kroner)	2021	2020
1.045.273	1.048.962	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak til amortisert kost	1.048.962	1.045.311
1.045.273	1.048.962	Sum	1.048.962	1.045.311
0,35 %	0,06 %	Gjennomsnittlig rente	0,06 %	0,35 %

Innskudd og utlån til kredittinstitusjoner har i hovedsak flytende rente.

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk renteinntekt/-kostnad i året i prosent av gjennomsnittlig fordring og gjeld til kredittinstitusjoner.

Note 8 – Utlån til og fordringer på kunder

Morbank			Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
		Utlån fordelt på fordringstype		
1.160.770	1.091.216	Kasse-/drifts- og brukskreditter	1.091.216	1.150.262
286.893	413.278	Byggelån	413.278	286.893
8.575.206	9.301.086	Nedbetalingslån	9.274.985	8.561.131
10.022.869	10.805.581	Brutto utlån og fordringer på kunder	10.779.479	9.998.286
		Nedskrivninger fordelt på fordringstype		
-34.496	-41.346	Tap på utlån til amortisert kost	-41.346	-34.496
-12.036	-12.063	Tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	-12.063	-12.036
3.204	3.101	Verdiendring utover tapsnedskrivning	3.101	3.204
9.979.541	10.755.273	Netto utlån og fordringer på kunder	10.729.171	9.954.958
		Utlån fordelt på markeder		
6.570.495	7.060.190	Lønnstakere	7.060.190	6.570.495
3.452.374	3.745.390	Næringsfordelt	3.719.289	3.427.791
10.022.869	10.805.581	Brutto utlån og fordringer på kunder	10.779.479	9.998.286
		Nedskrivninger fordelt på markeder		
-13.679	-12.960	Nedskrivninger lønnstakere	-12.960	-13.679
-32.852	-40.449	Nedskrivninger næring	-40.449	-32.852
3.204	3.101	Verdiendring utover tapsnedskrivning	3.101	3.204
9.979.541	10.755.273	Netto utlån og fordringer på kunder	10.729.171	9.954.958
		Av nedbetalingslån utgjør lån utpekt til virkelig verdi over resultatet (FVO):		
498.615	429.843	- Fastrentelån til kunder, bokført verdi	429.843	498.615
490.140	430.416	- Fastrentelån til kunder, pålydende verdi	430.416	490.140

I bankens interne risikoklassifiseringssystem klassifiseres alle engasjementer med individuelle nedskrivninger på utlån og garantier som misligholdt uavhengig av ekstern definisjon på mislighold (jf. note 2). De fordeles ikke på ulike risikogrupper slik som øvrige engasjement. Fordeling på risikogrupper er basert på at banken beregner misligholdssannsynlighet for alle kunder i utlånsporteføljen basert på objektive historiske data. Misligholdssannsynligheten benyttes deretter sammen med sikkerhetsverdier til å klassifisere kundene i ulike risikogrupper. Kundene rescores månedlig i bankens porteføljesystem basert på objektive kriterier.

Morbank			Konsern	
2020	2021	Totalt engasjement fordelt på sektor og næring	2021	2020
6.577.525	7.181.124	Lønnstakere o.l	7.181.124	6.577.525
18.854	4.803	Offentlig forvaltning	4.803	18.854
659.359	577.262	Primærnæringer	577.262	659.359
65.456	61.337	Industri	61.337	65.456
629.463	679.991	Bygg og anleggsvirksomhet	679.991	629.463
150.149	124.220	Varehandel	124.220	150.149
82.380	66.377	Transport og lagring	66.377	82.380
463.273	376.458	Hotell- og restaurantdrift	376.458	463.273
97.938	484.632	Forretningsmessig tjenesteyting	484.632	97.938
1.406.791	1.227.720	Omsetning/drift eiendommer	1.201.619	1.382.170
1.327.889	1.279.011	Diverse næringer	1.279.011	1.327.889
11.479.077	12.062.935	Sum totalt engasjement fordelt på sektor og næring	12.036.834	11.454.456

Morbank			Konsern	
2020	2021	Netto utlån fordelt på sektor og næring	2021	2020
6.577.525	7.062.264	Lønnstakere o.l	7.062.264	6.577.525
582.016	568.568	Primærnæringen	568.568	582.016
46.654	47.934	Industri	47.934	46.654
482.606	572.092	Bygg- og anleggsvirksomhet	572.092	482.606
100.678	99.227	Varehandel	99.227	100.678
69.905	66.377	Transport og lagring	66.377	69.905
373.188	376.458	Hotell og restaurantdrift	376.458	373.188
80.775	484.632	Forretningsmessig tjenesteyting	484.632	80.775
1.178.072	1.227.720	Omsetning/drift eiendommer	1.201.619	1.153.451
531.450	300.308	Diverse næringer	300.308	531.450
10.022.869	10.805.580	Brutto utlån	10.779.479	9.998.248
-34.496	-41.346	- Tap på utlån til amortisert kost	-41.346	-34.496
-8.832	-8.962	- Tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	-8.962	-8.832
-	-	- Verdiendring utover tapsnedskrivning	-	-
9.979.541	10.755.272	Netto utlån	10.729.171	9.954.920
10.022.869	10.805.580	Sum brutto utlån	10.779.479	9.998.248
36.240	36.240	Lån overført til SpareBank 1 Næringskreditt	36.240	36.240
2.630.607	2.823.078	Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt	2.823.078	2.630.607
12.689.716	13.664.898	Sum brutto utlån inkl. kredittforetak	13.638.797	12.665.095

Morbank			Konsern	
2020	2021	Brutto utlån fordelt på geografiske områder	2021	2020
6.519.277	6.887.594	Kjerneområde, Hallingdal og Valdres	6.861.494	6.494.656
362.790	395.615	Buskerud, øvrige	395.615	362.790
137.235	153.587	Oppland, øvrige	153.587	137.235
2.674.153	3.004.385	Oslo / Akershus	3.004.385	2.674.153
279.934	334.865	Landet for øvrig	334.865	279.934
49.480	29.533	Utlandet	29.533	49.480
10.022.869	10.805.580	Sum brutto utlån fordelt på geografiske områder	10.779.479	9.998.248

Morbank			Konsern	
2020	2021	Utlån til ansatte	2021	2020
165.332	189.100	Utlån til ansatte	307.385	288.984
1.694	1.431	Herav lån i SpareBank 1 Boligkreditt	4.958	4.946
1.666	1.166	Rentesubsidiering ansatte	1.888	2.808

Nedbetalingslån til ansatte gis med inntil 25 års nedbetalingstid og månedlige terminer. Lånene gis med sikkerhet i fast eiendom innenfor 85 % av verdi for nedbetalingslån og 60 % for rammelån (flexilån). Rentesats for lånene settes i forhold til beste kunderente. Totalt lånebeløp innenfor disse betingelsene kan ikke overstige 3 mill. kroner for den enkelte ansatte.

Kredittrisiko

Tabellen viser kredittrisiko fremstilt i bruttoverdier på finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost, virkelig verdi og virkelig verdi med verdiendring over OCI. Bankens risikoklassifiseringssystem klassifiserer hvert engagement i risikogrupperne lavest, lav, middels, høy, høyeste og misligholdt/nedskrevet basert på kundens misligholdssannsynlighet (PD) og sikkerhetsdekning (sikkerhetsklasse). Se for øvrig note 6 for ytterligere informasjon om bankens risikostyring og risikoklassifisering.

Morbank	2020				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Utlån og fordringer til kunder totalt								
Laveste	4.451.310	201.143	-	4.652.453	5.014.567	220.744	-	5.235.311
Lav	2.287.358	51.269	-	2.338.627	2.375.213	135.458	-	2.510.671
Middels	1.925.874	444.549	-	2.370.424	1.916.690	483.037	-	2.399.727
Høy	304.010	88.915	-	392.925	171.268	185.304	-	356.572
Høyest	59.614	162.372	4.661	226.647	62.595	189.999	-	252.594
Misligholdt og nedskrevet	-	-	41.793	41.793	-	-	50.707	50.707
Bruttov verdi	9.028.166	948.249	46.454	10.022.869	9.540.333	1.214.541	50.707	10.805.581
Verdiendring utover tapsnedskrivning	3.204	-	-	3.204	3.101	-	-	3.101
Sum avsetning	-14.374	-17.598	-14.560	-46.532	-12.479	-28.682	-12.248	-53.409
Nettov verdi	9.016.996	930.651	31.894	9.979.542	9.530.955	1.185.859	38.459	10.755.273

Morbank	2020				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Utlån og fordringer til kunder til virkelig verdi over utvidet resultat (PM)								
Laveste	3.477.219	7.626	-	3.484.846	3.970.558	5.823	-	3.976.381
Lav	1.670.334	22.004	-	1.692.338	1.624.544	73.253	-	1.697.797
Middels	933.351	227.844	-	1.161.196	885.015	286.127	-	1.171.142
Høy	54.748	60.153	-	114.901	47.522	30.144	-	77.666
Høyest	15.761	86.138	-	101.899	23.822	84.890	-	108.711
Misligholdt og nedskrevet	-	-	15.315	15.315	-	-	28.491	28.491
Bruttov verdi	6.151.414	403.766	15.315	6.570.495	6.551.461	480.238	28.491	7.060.190

Morbank	2020				2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Utlån og fordringer til kunder til amortisert kost (BM)								
Laveste	974.091	193.516	-	1.167.607	1.044.009	214.921	-	1.258.929
Lav	617.024	29.265	-	646.289	750.669	62.204	-	812.873
Middels	992.523	216.705	-	1.209.228	1.031.675	196.909	-	1.228.584
Høy	249.262	28.762	-	278.024	123.746	155.159	-	278.905
Høyest	43.853	76.234	4.661	124.748	38.773	105.110	-	143.882
Misligholdt og nedskrevet	-	-	26.478	26.478	-	-	22.215	22.215
Bruttov verdi	2.876.752	544.483	31.139	3.452.374	2.988.872	734.303	22.215	3.745.390

Note 9 – SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS og SpareBank 1 Kreditt AS

SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Næringskreditt AS i Stavanger. Banken har en eierandel på 1,27 % per 31.12.2021 (1,26 % per 31.12.2020). Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av boliglån til konkurransedyktige priser. Obligasjonene til SpareBank 1 Boligkreditt AS har en rating på Aaa og AAA fra henholdsvis Moody's og Fitch. SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av alliansen kan banken overføre utlån til foretaket, og som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån til foretaket. Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 75 prosent av takst. Overførte utlån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og banken har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån (til nedskrevet verdi), ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2021 er bokført verdi av overførte utlån 2,8 milliarder kroner. Banken forestår forvaltningen av overførte utlån og mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i foretaket.

Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2021 og 2020. De lånene som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Banken har inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkludert krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en managementbuffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøp av obligasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 6 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak. Banken har en eierandel på 0,42 prosent per 31.12.2021 (0,40 prosent per 31.12.2020). Obligasjonene til SpareBank 1 Næringskreditt AS har en Aaa-rating fra Moody's. Foretaket er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Boligkreditt AS i Stavanger. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringseiendom til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Næringskreditt AS erverver utlån med pant i næringseiendom og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån til foretaket. Lån overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS er sikret med pant i næringseiendom innenfor 60 prosent av takst. Overførte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Næringskreditt AS og banken har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån (til nedskrevet verdi), ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2021 er bokført verdi av solgte utlån til SpareBank 1 Næringskreditt AS 36,2 mill. kr. Banken forestår forvalt-

ningen av overførte utlån og mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i foretaket.

Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2021 og 2020. Lån som er overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Banken har inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Næringskreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Næringskreditt AS sin kjernekapital-dekning er på minst 11,0 prosent, og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Næringskreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en managementbuffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Næringskreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Næringskreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøp av obligasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede

slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Næringskreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 6 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

SPAREBANK 1 KREDITT AS

SpareBank 1 Kreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen, og har som formål å være felles kredittkortselskap for bankenes kunder. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Kreditt AS. Avtalen innebærer blant annet at banken er forpliktet til å bidra med egenkapital slik at SpareBank 1 Kreditt AS har en forsvarlig ansvarlig kapital, og til enhver tid oppfyller de minstekrav til ansvarlig kapital som følger av lovgivning og/eller anbefalinger fra Finanstilsynet og som er nødvendig for en forsvarlig drift av SpareBank 1 Kreditt AS. Banken er også forpliktet til å bidra med funding av egen portefølje (total balanse). Banken mottar provisjon fra SpareBank 1 Kreditt AS tilsvarende bankens andel av renteinntekter fratrukket fundingkostnader og konstaterte tap, bankens andel av transaksjonsinntekter samt nysalgspolisprovisjon.

Note 10 – Aldersfordeling på forfalte utlån, men ikke nedskrevne utlån

Tabellen viser forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt/innskudd fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelser i betalingsformidlingen. Hele utlånsengasjementet er inkludert når deler av et engasjement er forfalt. Tilsvarende er hele engasjement med nedskrivning holdt utenfor.

Noten viser aldersfordeling på misligholdte, men ikke nedskrevne utlån. For mislighold over 90 dager utgjør dette 8 mill. kroner hvorav 2 mill. gjelder privatmarkedet.

Morbank

2021

(Hele tusen kroner)	0–30 dager	1–3 mnd	3–6 mnd	6–12 mnd	Over 1 år	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder						
- Privatmarkedet	4.496	5.703	600	-	1.551	12.350
- Bedriftsmarkedet	15.273	-	531	5.117	225	21.146
Sum	19.768	5.703	1.130	5.117	1.776	33.496

2020

(Hele tusen kroner)	0–30 dager	1–3 mnd	3–6 mnd	6–12 mnd	Over 1 år	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder						
- Privatmarkedet	31.506	29.023	10.402	3.693	5.031	79.655
- Bedriftsmarkedet	26.400	3.953	503	-	12.685	43.540
Sum	57.906	32.976	10.905	3.693	17.716	123.196

Konsern

2021

(Hele tusen kroner)	0–30 dager	1–3 mnd	3–6 mnd	6–12 mnd	Over 1 år	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder						
- Privatmarkedet	4.496	5.703	600	-	1.551	12.350
- Bedriftsmarkedet	15.273	-	531	5.117	225	21.146
Sum	19.768	5.703	1.130	5.117	1.776	33.496

2020

(Hele tusen kroner)	0–30 dager	1–3 mnd	3–6 mnd	6–12 mnd	Over 1 år	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder						
- Privatmarkedet	31.506	29.023	10.402	3.693	5.031	79.655
- Bedriftsmarkedet	26.400	3.953	503	-	12.685	43.540
Sum	57.906	32.976	10.905	3.693	17.716	123.196

Note 11 – Tap på utlån og garantier

For detaljert beskrivelse av tapsmodellen se note 2 - regnskapsprinsipper. Tall i hele tusen kroner.

Tabellene i denne noten spesifiserer kun morbank da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre. Utlån til privatmarkedet er vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat. Tapsvurdering etter IFRS 9 inngår som en del av grunnlaget for virkelig verdivurdering.

2020		Morbank/konsern		
	01.01.2020	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/ innbetalt tidligere konstatert	31.12.2020
Tap på utlån og garantier				
Avsetning til tap etter amortisert kost - bedriftsmarkedet	29.609	8.112	-1.617	36.104
Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI) - privatmarkedet	11.988	4.250	-2.178	14.060
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	41.597	12.362	-3.795	50.164
Presentert som:				
Netto utlån; avsetning til tap på utlån reduserer brutto utlån	38.888	11.438	-3.795	46.532
Annen gjeld; avsetning til tap på garantier, ubenytt kreditt, lånetilsagn	2.709	924	-	3.633
Balanse	41.597	12.362	-3.795	50.164

2021		Morbank/konsern		
	01.01.2021	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/ innbetalt tidligere konstatert	31.12.2021
Tap på utlån og garantier				
Avsetning til tap etter amortisert kost - bedriftsmarkedet	36.104	11.769	-3.549	44.325
Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI) - privatmarkedet	14.060	-359	-124	13.577
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	50.164	11.410	-3.672	57.902
Presentert som:				
Netto utlån; avsetning til tap på utlån reduserer brutto utlån	46.532	10.550	-3.672	53.409
Annen gjeld; avsetning til tap på garantier, ubenytt kreditt, lånetilsagn	3.633	860	-	4.493
Balanse	50.164	11.410	-3.672	57.902

Tabellene på de neste sidene avstemmer inngående og utgående balanse per trinn. Avstemmingsposter inkluderer:

- bevegelser mellom trinn, IB for lån som er flyttet til trinnene.
- nye ustedte lån, som reflekterer tapsavsetningen for nye innregnede lån, inkludert utlån som tidligere er fraregnet som følge av endrede vilkår.
- Utlån som er fraregnet reflekterer avsetning for utlån som er fraregnet i perioden uten at det er nedskrevet som følge av kredittap inkludert lån som er fraregnet som følge av endringer i vilkår.
- Ny måling av tap inkluderer effekt av endringer i input eller forutsetninger i modellen, delvis tilbakebetaling, opptrekk i eksisterende kreditt, og endringer i måling som følge av overføring mellom trinn.

Morbank/konsern

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	9.413	12.496	19.689	41.597
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	3.198	-3.198	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-2.057	2.057	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-127	-1.210	1.338	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	7.740	4.992	314	13.046
Økning i måling av tap	3.619	9.978	6.255	19.852
Reduksjon i måling av tap	-3.914	-1.122	-247	-5.283
Utlån som har blitt fraregnet	-1.965	-4.383	-718	-7.066
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-3.795	-3.795
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
Skjønnsmessig tapsavsetning	-	-	-8.187	-8.187
31.12.2020	15.907	19.610	14.647	50.164

Morbank/konsern

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2021	15.907	19.610	14.647	50.164
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	4.992	-4.992	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-1.487	1.987	-500	-
Overført til (fra) trinn 3	-16	-1.179	1.196	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	6.299	12.963	289	19.551
Økning i måling av tap	1.867	10.829	2.548	15.244
Reduksjon i måling av tap	-7.895	-2.779	-1.968	-12.642
Utlån som har blitt fraregnet	-5.235	-5.301	-188	-10.724
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-3.692	-3.692
Skjønnsmessig tapsavsetning	-	-	-	-
31.12.2021	14.432	31.137	12.333	57.902

Morbank/konsern

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (PM)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	1.903	4.508	5.525	11.936
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	1.058	-1.058	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-210	210	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-	-128	128	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	1.544	836	-	2.380
Økning i måling av tap	531	3.365	528	4.423
Reduksjon i måling av tap	-1.128	-195	-121	-1.444
Utlån som har blitt fraregnet	-515	-892	-30	-1.437
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-2.178	-2.178
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
31.12.2020	3.182	6.646	3.851	13.679

Morbank/konsern

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (PM)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2021	3.182	6.646	3.851	13.679
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	1.584	-1.584	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-239	739	-500	-
Overført til (fra) trinn 3	-9	-628	637	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	1.542	1.457	1.220	4.219
Økning i måling av tap	269	1.833	443	2.546
Reduksjon i måling av tap	-2.263	-1.695	-910	-4.868
Utlån som har blitt fraregnet	-1.015	-1.424	-58	-2.497
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-120	-120
31.12.2021	3.051	5.345	4.565	12.960

Morbank/konsern

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån til amortisert kost (BM)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	5.333	7.536	14.084	26.953
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	2.099	-2.099	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-308	308	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-125	-1.083	1.207	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	5.517	3.992	314	9.823
Økning i måling av tap	2.674	5.576	5.760	14.010
Reduksjon i måling av tap	-2.640	-50	-165	-2.855
Utlån som har blitt fraregnet	-1.357	-3.229	-688	-5.275
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-1.617	-1.617
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
Skjønnsmessig tapsavsetning	-	-	-8.187	-8.187
31.12.2020	11.192	10.952	10.709	32.853

Morbank/konsern

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån til amortisert kost (BM)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2021	11.192	10.952	10.709	32.853
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	3.036	-3.036	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-1.172	1.172	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-7	-537	544	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	4.326	11.278	-	15.604
Økning i måling av tap	1.033	7.581	1.357	9.971
Reduksjon i måling av tap	-5.166	-971	-317	-6.454
Utlån som har blitt fraregnet	-3.813	-3.101	-1.070	-7.984
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	-	-	-	-
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-3.540	-3.540
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
31.12.2021	9.428	23.337	7.683	40.449

Morbank/konsern

Totalt balanseført tapsavsetning på ubenyttet/garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	2.177	451	81	2.710
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	41	-41	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-1.536	1.536	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-3	-	3	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	575	197	-	771
Økning i måling av tap	641	1.021	6	1.668
Reduksjon i måling av tap	-250	-891	-2	-1.143
Utlån som har blitt fraregnet	-113	-261	-	-374
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
Skjønnsmessig tapsavsetning	-	-	-	-
31.12.2020	1.533	2.012	87	3.633

Morbank/konsern

Totalt balanseført tapsavsetning på ubenyttet/garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2021	1.533	2.012	87	3.633
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	362	-362	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-70	70	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-	-14	14	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	464	326	-	790
Økning i måling av tap	728	1.383	27	2.139
Reduksjon i måling av tap	-596	-40	-4	-641
Utlån som har blitt fraregnet	-468	-920	-7	-1.395
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	-	-	-	-
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-32	-32
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
31.12.2021	1.953	2.455	85	4.493

Morbank/konsern

Brutto utlån totalt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	8.214.932	771.128	49.250	9.035.310
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	246.370	-246.370	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-335.106	335.106	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-5.600	-11.375	16.975	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	4.035.468	301.582	3.306	4.340.355
Økning i trekk på eksisterende lån	122.468	27.379	366	150.213
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-770.067	-70.459	-2.592	-843.118
Utlån som har blitt fraregnet	-2.412.576	-225.839	-18.158	-2.656.574
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-3.858	-3.858
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	541	-	-	541
31.12.2020	9.096.429	881.151	45.288	10.022.869
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,16 %	2,00 %	32,15 %	0,46 %

Morbank/konsern

Brutto utlån totalt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2021	9.096.429	881.151	45.288	10.022.869
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	204.133	-203.577	-556	-
Overført til (fra) trinn 2	-433.051	433.051	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-7.406	-23.172	30.578	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	3.813.559	514.189	645	4.328.393
Økning i trekk på eksisterende lån	139.441	21.979	22	161.442
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-838.596	-66.915	-10.367	-915.878
Utlån som har blitt fraregnet	-2.434.176	-342.166	-8.302	-2.784.643
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fraregning	-	-	-	-
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-6.602	-6.602
31.12.2021	9.540.333	1.214.541	50.707	10.805.581
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,13 %	2,36 %	24,15 %	0,49 %

Morbank/konsern

Brutto utlån PM	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	5.454.802	475.124	12.079	5.942.005
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	141.577	-141.577	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-161.891	161.891	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-68	-3.647	3.714	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	2.977.512	70.653	2.976	3.051.141
Økning i trekk på eksisterende lån	98.192	8.999	10	107.201
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-545.882	-34.011	-236	-580.129
Utlån som har blitt fraregnet	-1.798.133	-146.939	-3.013	-1.948.085
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-2.179	-2.179
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	541	-	-	541
31.12.2020	6.166.649	390.494	13.352	6.570.495
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,05 %	1,70 %	28,84 %	0,21 %

Morbank/konsern

Brutto utlån PM	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2021	6.166.649	390.494	13.352	6.570.495
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	121.748	-121.748	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-182.782	182.782	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-6.822	-10.825	17.647	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	2.882.898	177.716	3.063	3.063.678
Økning i trekk på eksisterende lån	105.182	7.666	-	112.849
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-610.058	-32.381	-4.437	-646.876
Utlån som har blitt fraregnet	-1.925.355	-113.466	-1.007	-2.039.828
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-127	-127
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
31.12.2021	6.551.461	480.238	28.491	7.060.190
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,05 %	1,11 %	16,02 %	0,18 %

Morbank/konsern

Brutto utlån BM	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	2.760.131	296.004	37.171	3.093.305
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	104.793	-104.793	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-165.006	165.006	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-5.532	-7.728	13.260	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	1.109.596	238.652	330	1.348.578
Økning i trekk på eksisterende lån	21.268	15.729	356	37.353
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-218.402	-33.312	-2.356	-254.070
Utlån som har blitt fraregnet	-677.067	-78.900	-15.145	-771.113
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-1.679	-1.679
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
31.12.2020	2.929.780	490.657	31.936	3.452.374
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,38 %	2,23 %	33,53 %	0,95 %

Morbank/konsern

Brutto utlån BM	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2021	2.929.780	490.657	31.936	3.452.374
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	81.953	-81.397	-556	-
Overført til (fra) trinn 2	-243.091	243.091	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-584	-12.347	12.931	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	982.729	350.914	-	1.333.643
Økning i trekk på eksisterende lån	32.620	14.312	22	46.954
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-221.715	-33.508	-5.885	-261.108
Utlån som har blitt fraregnet	-572.820	-237.421	-9.757	-819.998
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-6.475	-6.475
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
31.12.2021	2.988.872	734.303	22.215	3.745.390
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,32 %	3,18 %	34,59 %	1,08 %

Morbank/konsern

Ubenyttet kreditt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	864.647	12.790	22	877.459
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	3.390	-3.390	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-34.444	34.444	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-160	-2	162	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	214.152	744	-	214.895
Økning i trekk på eksisterende lån	120.587	42.753	240	163.581
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-85.449	-10.017	-147	-95.613
Utlån som har blitt fraregnet	-140.667	-1.914	-	-142.581
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
31.12.2020	942.056	75.407	278	1.017.740

Morbank/konsern

Ubenyttet kreditt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2021	942.056	75.407	278	1.017.740
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	17.187	-17.187	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-16.739	16.739	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-	-27	27	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	239.002	4.847	-	243.849
Økning i trekk på eksisterende lån	128.317	6.490	695	135.502
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-95.736	-15.951	-10	-111.697
Utlån som har blitt fraregnet	-191.781	-38.281	-178	-230.240
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-47	-47
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
31.12.2021	1.022.307	32.036	765	1.055.108

Morbank/konsern

Periodens tap på utlån og garantier	31.12.2020	31.12.2021
Endring i IFRS 9 nedskrivning	8.475	8.340
Konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	3.795	3.672
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	28	99
Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	-81	-77
Andre korreksjoner / amortisering av nedskrivninger	1.572	29
Sum tap på utlån og garantier	13.789	12.064

Morbank/konsern

	31.12.2020	31.12.2021
Misligholdte engasjement:		
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	52.838	19.178
Trinn 3 nedskrivning	-10.541	-8.476
Netto misligholdte engasjement	42.297	10.702
Avsetningsgrad	19,9 %	44,2 %
Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,53 %	0,18 %
Øvrige tapsutsatte engasjement:		
Øvrig tapsutsatte engasjement	9.765	33.656
Trinn 3 nedskrivning	-4.101	-3.843
Netto tapsutsatte engasjement	5.664	29.813
Avsetningsgrad	42,0 %	11,4 %
Øvrig tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,10 %	0,31 %

Morbank/konsern

Engasjementer med betalingslettelse (forbearance)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum
Engasjementer med betalingslettelse uten nedskrivning	33.616	9.922	-	43.538
Engasjementer med betalingslettelse med nedskrivning	-	-	-	-
Totale engasjementer med betalingslettelse 31.12.20	33.616	9.922	-	43.538

Morbank/konsern

Engasjementer med betalingslettelse (forbearance)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum
Engasjementer med betalingslettelse uten nedskrivning	13.156	87.928	18.995	120.079
Engasjementer med betalingslettelse med nedskrivning	-	-	-	-
Totale engasjementer med betalingslettelse 31.12.21	13.156	87.928	18.995	120.079

Tabellen viser lån hvor det er innvilget betalingslettelse. Lån som har en vesentlig økt kredittrisiko siden førstegangsinnregning er klassifisert i trinn 2.

Note 12 – Maksimal kreditteksponering, ikke hensyntatt pantstillelser

Kredittrisiko representerer det største risikoområdet for bankkonsernet og vedrører alle fordringer på kunder, i hovedsak utlån. Ansvar i henhold til andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede, ikke trukne kreditter samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater, innebærer også kredittrisiko. Oppgjøringsrisiko, som oppstår i forbindelse med betalingsformidling som et resultat av at ikke alle transaksjonene skjer i realtid, medfører også motpartsrisiko.

Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kredittrisiko i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantstillelser og tillatte motregninger.

Morbank		Brutto eksponering	Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
Eiendeler på balansen				
1.045.273	1.018.962	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansielle foretak	1.048.961	1.045.311
10.022.869	10.805.580	Brutto utlån til og fordringer på kunder	10.779.479	9.998.248
447.840	476.684	Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	476.684	447.840
13.011	3.425	Finansielle derivater	3.425	13.011
30.943	30.775	Andre eiendeler (note 32)	105.233	106.590
11.559.936	12.335.426	Sum eiendeler	12.413.782	11.611.000
Forpliktelser på balansen				
11.808	1.969	Finansielle derivater	1.969	11.808
11.808	1.969	Sum forpliktelser på balansen	1.969	11.808
Forpliktelser ikke balanseført				
438.467	403.997	Betingede forpliktelser (stilte garantier)	403.997	438.467
1.017.740	1.055.108	Ubenyttede kreditter	1.055.108	1.017.740
149.303	307.468	Lånetilsagn	307.468	149.303
1.605.511	1.766.572	Sum finansielle garantistillelser	1.766.572	1.605.511
13.177.255	14.103.967	Sum kredittrisikoeksponering	14.182.323	13.228.319

Morbank		Kredittrisikoeksponering fordelt på geografisk område	Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
13.000.302	13.955.584	Norge	14.033.940	13.051.465
176.953	148.383	Utlandet	148.383	176.854
13.177.255	14.103.967	Totalt fordelt på geografiske områder	14.182.323	13.228.319

Note 13 – Finansielle instrumenter og motregning

Banken skal opplyse om hvilke finansielle instrumenter som anses å oppfylle kravene til nettoføring ihht. IAS 32.42, samt hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på. Begge ihht. IFRS 7.13 A-F.

Banken har ikke motregnet poster i balansen i regnskapet for 2021. Banken har stilt sikkerhet for verdiendringer knyttet til rentebytteavtaler med 11,9 mill. kroner og er ført som andre eiendeler.

Note 14 – Kredittkvalitet per klasse av finansielle eiendeler

Kredittkvalitet mot norske kredittinstitusjoner er vurdert med lav risiko.

Kredittkvaliteten på utlån og fordringer på kunder er basert på en modell utarbeidet av SpareBank 1-alliansen. Tabellene nedenfor viser kredittkvaliteten per klasse av eiendeler for utlansrelaterte eiendeler i balansen, basert på bankens eget kredittratingsystem. Risikogruppe fastsettes basert på kundens misligholdssansynelighet (ni risikoklasser) og sikkerhetsklasse på underliggende pant (syv klasser). Disse vektet i en matrise og gir en samlet risikogruppe i 6 trinn, fra lavest risiko til misligholdt. Risikogruppe gir slik informasjon om engasjementets samlede risiko. Se for øvrig note 6 for ytterligere informasjon om bankens risikostyring og risikoklassifisering.

Sertifikat og obligasjoner som tilfredsstiller kravene til likvide eiendeler etter CRR-reglene klassifiseres med laveste risiko. Øvrige obligasjoner er innplassert med lav risiko. Fondsobligasjoner og ansvarlige lån til andre foretak i SpareBank 1-alliansen er klassifisert med middels risiko.

Tabellene spesifiserer kun morbanktall da avviket mellom morbank og konsern er ubetydelig og består utelukkende av utlån til døtre. Disse tilhører risikogruppe «Laveste risiko» og «Bedriftsmarked». Lånene er ikke misligholdt eller tapsutsatt.

Morbank	Noter	Verken misligholdt eller nedskrevet					Misligholdt	Sum
		Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
2021 (Hele tusen kroner)								
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7	1.048.962	-	-	-	-	-	1.048.962
Brutto utlån til og fordringer på kunder								
Privatmarked	8	3.976.381	1.697.797	1.171.142	77.667	108.712	28.491	7.060.190
Bedriftsmarked	8	1.258.929	812.874	1.228.584	278.905	143.882	22.215	3.745.390
Sum brutto utlån		6.284.273	2.510.671	2.399.727	356.572	252.594	50.707	11.854.542
Finansielle investeringer								
Sertifikater og obligasjoner	27	448.997	-	27.687	-	-	-	476.684
Sum finansielle investeringer		448.997	-	27.687	-	-	-	476.684
Totalt utlansrelaterte eiendeler		6.733.269	2.510.671	2.427.414	356.572	252.594	50.707	12.331.227

Morbank	Noter	Verken misligholdt eller nedskrevet					Misligholdt	Sum
		Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
2020 (Hele tusen kroner)								
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7	1.045.273	-	-	-	-	-	1.045.273
Brutto utlån til og fordringer på kunder								
Privatmarked	8	3.484.846	1.692.338	1.161.196	114.901	101.899	15.315	6.570.495
Bedriftsmarked	8	1.167.607	646.289	1.209.228	278.024	124.748	26.478	3.452.374
Sum brutto utlån		5.697.725	2.338.627	2.370.424	392.925	226.647	41.793	11.068.142
Finansielle investeringer								
Sertifikater og obligasjoner	27	424.180	5.332	18.327	-	-	-	447.840
Sum finansielle investeringer		424.180	5.332	18.327	-	-	-	447.840
Totalt utlansrelaterte eiendeler		6.121.906	2.343.959	2.388.751	392.925	226.647	41.793	11.515.982

Note 15 – Markedsrisiko knyttet til renterisiko

Markedsrisiko er risikoen for at virkelig verdi eller bankens fremtidige kontantstrømmer fra finansielle instrumenter vil svinge som følge av endringer i renter, valutakurser, markedspriser, eller kurser på egenkapitalinstrumenter. Renterisiko er sannsynligheten for at endringer i markedsrenten vil påvirke kontantstrømmer eller virkelig verdi av bankens finansielle instrumenter.

Noten er en sensitivitetsanalyse gjort med utgangspunkt i relevante balanseposter per 31.12.21. Bankens renterisiko beregnes ved at det simuleres et parallelt renteskift på 2 prosentpoeng for hele rentekurven på alle balanseposter per 31.12.21.

Styret har fastsatt rammer for bankens renteeksponering. Banken styrer renterisikoen mot det ønskede nivå gjennom rentebinding, samt ved bruk av rentederivater. Det foretas løpende overvåking og kvartalsvis rapportering av bankens renteeksponering. Banken benytter instrumenter for å sikre at eksponering er innenfor fastsatte rammer.

Ramme for renterisiko er 7,9 mill. Renterisikoen har vært lav igjennom hele 2021 og innenfor den totale rammen fastsatt av bankens styre.

	Renterisiko, 2 % økning	
	2021	2020
Basisrisiko konsern (Hele tusen kroner)		
Likvide eiendeler	-	-
Utlån til kredittinstitusjoner	-57	-57
Utlån til og fordringer på kunder	-25.594	-23.627
Fastrenteutlån til kunder	-21.228	-22.721
Sertifikater og obligasjoner	-1.579	-1.528
Øvrige eiendeler	-10.561	-5.644
Sum eiendeler	-59.019	-53.577
Innskudd fra og gjeld til kunder	27.139	25.338
Fastrenteinnskudd	946	1.336
Gjeld til kredittinstitusjoner og obligasjonslån	35.323	19.089
Øvrig gjeld	3.578	984
Ansvarlig lånekapital	411	416
Sum gjeld	67.397	47.163
Utenombalanseposter - rentederivater	-18.007	4.342
Total renterisiko, effekt på resultat før skatt	-9.629	-2.072

	Renterisiko, 2 % økning	
	2021	2020
Rentekurverisiko konsern (Hele tusen kroner)		
0–3 mnd	1.995	2.142
3–12 mnd	-338	-110
12–36 mnd	7.024	-6.587
36–60 mnd	-11.096	2.596
>60 mnd	-7.214	-113
Total renterisiko, effekt på resultat før skatt	-9.629	-2.072

Negativt fortegn indikerer at banken taper på en renteoppgang.

Note 16 – Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke kan overholde sine betalingsforpliktelser når disse forfaller, eller erstatte innskudd når disse trekkes ut, med den konsekvens at konsernet misligholder forpliktelsene til å innfri innskudd og gi lån. Likviditetsrisiko blir styrt og målt ved hjelp av flere metoder. Se for øvrig omtale under note 6.

Tabellen under viser bankens forventede fremtidige kontantstrømmer knyttet til forpliktelser. I tabellen er det lagt til grunn nominelle verdier, samt rentenivå slik det foreligger per 31.12.21. Løpetid på innskudd til fastrente

er satt til utløpet av fastrenteperioden. Løpetid på øvrige innskudd er ansett å være på forespørsel noe som også medfører at fremtidige renteelementer ikke er lagt til. Løpetid på derivater er satt til utgangen av kontraksperioden. Kontraktsmessig kontantstrøm på derivater er ikke balanseført. Løpetid på verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital er satt til første avtalte forfallstidspunkt. Sannsynligheten for at eventuelle call-muligheter blir benyttet er ikke hensyntatt. Løpetiden på øvrige forpliktelser er satt til forfallstidspunktet.

Morbank

Per 31.12.2021 (Hele tusen kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3–12 måneder	1–5 år	over 5 år	Totalt
Kontantstrømmer knyttet til forpliktelser						
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	-	200	100.000	-	-	100.200
Innskudd og andre innlån fra kunder	8.361.968	1.044.522	70.447	-	-	9.476.937
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	2.503	304.170	1.054.179	196.227	1.557.079
Finansielle derivater	-	-	258	574	1.136	1.969
Annen gjeld og balanseførte forpliktelser	232.203	-	-	-	-	232.203
Ansvarlig lånekapital	-	242	60.000	60.000	-	120.242
Sum kontantstrøm forpliktelser	8.594.171	1.047.467	534.876	1.114.753	197.363	11.488.630

Morbank

Per 31.12.2020 (Hele tusen kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3–12 måneder	1–5 år	over 5 år	Totalt
Kontantstrømmer knyttet til forpliktelser						
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	-	154	-	100.000	-	100.154
Innskudd og andre innlån fra kunder	7.669.206	1.067.231	103.756	-	-	8.840.194
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	203.790	-	1.110.518	124.863	1.439.170
Finansielle derivater	-	-	219	11.590	-	11.808
Annen gjeld og balanseførte forpliktelser	123.695	-	-	-	-	123.695
Ansvarlig lånekapital	-	196	-	120.000	-	120.196
Sum kontantstrøm forpliktelser	7.792.902	1.271.372	103.975	1.342.107	124.863	10.635.218

Note 17 – Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser

Morbank	På forespørsel/ uten løpetid	Under 3 måneder	3–12 måneder	1–5 år	over 5 år	Totalt
Per 31.12.2021 (Hele tusen kroner)						
Eiendeler						
Kontanter og kontantekvivalenter	12.452	-	-	-	-	12.452
Utlån til og fordringer på kred. inst. og fin.foretak	1.048.962	-	-	-	-	1.048.962
Utlån til og fordringer på kunder	10.324.857	20.802	73.920	274.530	61.164	10.755.273
Rentebærende verdipapirer	829	2.070	27.120	446.665	-	476.684
Finansielle derivater	-	1.013	258	2.154	-	3.425
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	592.471	-	-	-	-	592.471
Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollere virk.	85.545	-	-	-	-	85.545
Eierinteresser i konsernselskap	57.320	-	-	-	-	57.320
Varige driftsmidler	131.342	-	-	-	-	131.342
Andre eiendeler	27.775	-	-	3.000	-	30.775
Sum eiendeler	12.281.554	23.885	101.298	726.349	61.164	13.194.249
Gjeld						
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	-	200	100.000	-	-	100.200
Innskudd og andre innlån fra kunder	8.361.968	1.044.522	70.447	-	-	9.476.937
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	2.503	304.170	1.054.179	196.227	1.557.079
Finansielle derivater	-	-	258	574	1.136	1.969
Annen gjeld	157.914	-	-	-	-	157.914
Avsetninger	74.290	-	-	-	-	74.290
Ansvarlig lånekapital	-	242	60.000	60.000	-	120.242
Egenkapital	1.705.619	-	-	-	-	1.705.619
Sum gjeld og egenkapital	10.299.791	1.047.467	534.876	1.114.753	197.363	13.194.249

Utlån og innskudd til fast rente er fordelt ut fra løpetiden på engasjementet. Innskudd til flytende rente er i sin helhet vurdert å forfalle på forespørsel grunnet at kunden her står fritt til å løse ut engasjementet på et hvert ønskelig tidspunkt.

Morbank	På forespørsel/ uten løpetid	Under 3 måneder	3–12 måneder	1–5 år	over 5 år	Totalt
Per 31.12.2020 (Hele tusen kroner)						
Eiendeler						
Kontanter og kontantekvivalenter	17.060	-	-	-	-	17.060
Utlån til og fordringer på kred. inst. og fin.foretak	1.045.273	-	-	-	-	1.045.273
Utlån til og fordringer på kunder	9.489.402	25.872	103.545	284.931	75.791	9.979.541
Rentebærende verdipapirer	417	1.164	5.071	421.233	19.955	447.840
Finansielle derivater	-	43	2.680	10.289	-	13.011
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	504.696	-	-	-	-	504.696
Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollere virk.	87.586	-	-	-	-	87.586
Eierinteresser i konsernselskap	48.382	-	-	-	-	48.382
Varige driftsmidler	69.771	-	-	-	-	69.771
Andre eiendeler	27.943	-	-	3.000	-	30.943
Sum eiendeler	11.290.530	27.079	111.296	719.453	95.746	12.244.104
Gjeld						
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	-	154	-	100.000	-	100.154
Innskudd og andre innlån fra kunder	7.669.206	1.067.231	103.756	-	-	8.840.194
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	203.790	-	1.110.518	124.863	1.439.170
Finansielle derivater	-	-	219	11.590	-	11.808
Annen gjeld	59.794	-	-	-	-	59.794
Avsetninger	63.902	-	-	-	-	63.902
Ansvarlig lånekapital	-	196	-	120.000	-	120.196
Egenkapital	1.608.885	-	-	-	-	1.608.885
Sum gjeld og egenkapital	9.401.787	1.271.372	103.975	1.342.107	124.863	12.244.104

Utlån og innskudd til fastrente er fordelt ut fra løpetiden på engasjementet. Innskudd til flytende rente er i sin helhet vurdert å forfalle på forespørsel grunnet at kunden her står fritt til å løse ut engasjementet på et hvert ønskelig tidspunkt.

Note 18 – Netto renteinntekter

Morbank			Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
		Renteinntekter		
4.989	1.679	Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1.458	5.180
280.494	261.387	Renter av utlån til og fordringer på kunder	260.942	279.926
6.503	4.166	Renter av sertifikater, obligasjoner og derivater	4.166	6.503
3.178	4.991	Andre renteinntekter og lignende inntekter	4.999	3.195
295.164	272.223	Sum renteinntekter	271.565	294.804
		Rentekostnader		
1.509	1.095	Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	1.178	1.583
69.628	41.572	Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	40.546	69.533
23.876	22.026	Renter på utstedte verdipapirer	22.026	23.876
3.281	2.631	Renter på ansvarlig lån	2.631	3.281
9.888	9.855	Renter på annen gjeld	9.862	9.890
108.182	77.179	Sum rentekostnader	76.243	108.163
186.982	195.044	Sum netto renteinntekter	195.322	186.641

Renter på annen gjeld inkluderer avgift til Bankenes Sikringsfond med 5,6 mill. kroner i 2021.

Note 19 – Netto provisjons- og andre inntekter

Morbank			Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
		Provisjonsinntekter		
1.730	2.155	Garantiprovisjon	2.155	1.730
4.526	6.067	Verdipapiromsetning	6.067	4.526
18.612	18.258	Betalingsformidling	18.258	18.612
18.282	19.591	Forsikringstjenester	19.591	18.282
33.951	37.966	Kredittformidling	37.966	33.951
484	500	Andre provisjonsinntekter	500	484
77.585	84.536	Sum provisjonsinntekter	84.536	77.585
		Provisjonskostnader		
6.060	5.630	Betalingsformidling	5.630	6.060
336	339	Andre provisjonskostnader	339	336
6.396	5.969	Sum provisjonskostnader	5.969	6.396
		Andre driftsinntekter		
112	84	Driftsinntekter fast eiendom	3.475	54.894
-	-	Meglerprovisjon	56.596	11.848
7.753	7.235	Andre driftsinntekter	52.205	43.368
7.865	7.319	Sum andre driftsinntekter	112.276	110.110
91.846	97.824	Sum netto provisjons- og andre driftsinntekter	202.781	194.091

Note 20 – Netto resultat fra finansielle eiendeler

Morbank			Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
8.953	9.413	Sum utbytte	9.413	8.953
20.417	51.300	Inntekt fra eierinteresser i felleskontrollert virksomhet/ konsernselskaper	43.261	41.433
-1.621	-775	Rentebærende verdipapir utpekt til virkelig verdi over resultatet	-775	-1.621
-85	50	Netto verdiendring på derivater knyttet til sikring av verdipapirgjeld	50	-85
-12.076	10.004	Netto verdiendring på derivater knyttet til fastrenteutlån	10.004	-12.076
24.277	34.991	Netto verdiendring på egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet	31.553	24.277
1.208	1.509	Netto gevinst/ tap på valutabeholdning	1.509	1.208
8.556	-9.048	Netto verdiendring på utlån og fordringer	-9.048	8.556
-	-	Netto verdiendring på garantiforpliktelser	-	-
20.259	36.732	Sum netto resultat fra andre finansielle investeringer	33.294	20.259
49.629	97.445	Netto resultat fra finansielle eiendeler	85.968	70.645

Note 21 – Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte

Den totale økonomiske godtgjørelsen for ansatte i bankvirksomheten består av to komponenter: Fastlønn + overtidsbetaling - hovedkomponenten i godtgjørelsen - som følge av kompetansekrav til stillingen og individuell lønnsutvikling basert på lederens vurdering av kompetanse(utvikling), prestasjoner og måloppnåelse. Den andre delen består av pensjonsordninger, forsikringer og andre faste ytelser.

Det første punktet har hjemmel i bedriftsavtalen. Den faste lønnen blir vurdert årlig i en fast prosess for individuelle lønnsjusteringer i tillegg til de generelle tilleggene som følge av sentrale forhandlinger.

Alle ansatte med minimum 20 % stillingsbrøk er omfattet av bankens tjenstepensjonsordning, jf note 23.

Administrasjonen skal etter forskriften minst årlig utarbeide en skriftlig rapport om hvordan ordningen for

godtgjørelser i selskapet blir praktisert. Rapporten vil bli lagt fram for kompensasjonsutvalget og selskapets styre. Kompensasjonsutvalget består av leder i styret og to styremedlemmer.

Styret legger til grunn følgende retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte i 2021: Tillitsvalgte blir honorert etter satser fastsatt av forstanderskapet/generalforsamlingen. Godtgjørelse for adm. direktør blir fastsatt av styret. Godtgjørelse for andre ledende tilsette blir fastsatt av adm. direktør etter drøftinger med kompensasjonsutvalget nedsatt av styret.

Fastlønn med overtidsbetaling utgjør hovedkomponenten i godtgjørelsen. Adm. direktør og enkelte ledende stillinger mottar ikke overtidsbetaling.

Morbank			Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
60.086	61.081	Lønn	127.710	115.789
8.075	7.641	Pensjonsforpliktelser	10.900	10.809
15.035	17.784	Sosiale kostnader	21.128	23.483
83.196	86.506	Sum personalkostnader	159.738	150.081
95	100	Gj.snitt ansatte	173	175

Ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte 2021

	Samlet godtgjørelse	Samlet lån	Samlet garantier
Ansatte i konsernet	-	307.385	8.889
Sum medlemmer av styret	1.348	9.549	960
Sum nærstående til medlemmer av styret	-	34.228	1.474
Sum forstanderskapet	129	26.704	1.757

Ansatte i konsernet er subsidiert med kr 1.888.353 grunnet rentevilkår i forhold til statens normrente. Banken har god sikkerhet. Subsidiekostnaden er ikke bokført i regnskapet, men påvirker bankens rentenetto. Tillitsvalgte blir ikke subsidiert, men har samme vilkår som andre kunder i konsernet.

Ledende ansatte

Navn	Tittel	Lønn/ andre fordeler	Andre ytelser	Innbet. innsk.- pensjon	Lån	Garantier/ kausjon	Rentesats	Avdrags- plan
Knut Oscar Fleten	Administrerende direktør	2.481	65	204	-	-	-	-
- lån 1		-	-	-	249	-	2,2	3 år
- lån 2		-	-	-	1.000	-	1	18 år
- lån 3		-	-	-	4.862	-	2,2	25 år
- lån 4		-	-	-	1.986	-	1	flexilån
- lån 5		-	-	-	642	-	2,2	18 år
Emma K. Thylander	Leder bærekraft konsern	895	-	91	3.202	-	-	-
Ellen Intelhus	Leder personmarked Hallingdal	817	-	75	1.864	900	-	-
Erland Espelien	Leder personmarked Valdres	907	-	145	3.928	-	-	-
Erling Hagen	Leder økonomi & finans	1.223	60	157	3.481	-	-	-
Espen Karlsen	Leder PM fritid	1.019	-	121	-	-	-	-
Frode Kristoffersen	Leder kunde- og kompetansesenter	962	-	123	2.700	-	-	-
Stian Rygg	Leder risikostyring og compliance	1.395	-	212	5.235	-	-	-
Steffen Skolseg	Konsernl. næring/DL Sb1 Regnskapsh. Valhall AS	1.592	-	195	-	-	-	-
Jostein Sørbøen	Leder forretningsutvikling	1.147	-	189	-	-	-	-
Torill Engebakken	Leder kunderelasjon	975	-	115	1.752	-	-	-

Fleten har en avtale om førtidspensjon. Endringer i denne avtalen går frem av note 23.

Styret

Navn	Tittel	Lønn/ andre fordeler	Andre ytelser	Innbet. innsk.- pensjon	Lån	Garantier/ kausjon	Rentesats	Avdrags- plan
Kjell Vidar Bergo	Styreleder	255	-	-	480	-	2,1	flexilån
		-	-	-	494	-	2,2	30 år
Kristin Ourom	Nestleder	182	-	-	-	-	-	-
Odd Holde		138	-	-	6.354	-	-	-
Ragnhild Kvernberg		117	-	-	-	-	-	-
Tore Østlund		125	-	-	295	-	-	-
Gro Lundby		145	-	-	-	-	-	-
Vidar Isungset		808	-	57	29	960	-	-
Gro H Storebråten		864	-	54	1.897	-	-	-

Forstanderskapet

Navn	Lån	Garantier
Innskytervalgte:		
Ove S. Skaret (leder)	-	-
Øvrige medlemmer	12.362	741
Fra stiftelsene Øystre Slidre og Hallingdal	4.519	117
Funksjonærvalgte	9.823	900

Ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte 2020

	Samlet godtgjørelse	Samlet lån	Samlet garantier
Ansatte i konsernet	-	288.984	14.239
Sum medlemmer av styret	1.335	8.986	960
Sum nærstående til medlemmer av styret	-	41.939	1.458
Sum forstanderskapet	164	23.788	1.698

Ansatte i konsernet er subsidiert med ca. 2.808.000 kroner grunnet rentevilkår i forhold til statens normrente. Banken har god sikkerhet. Subsidiekostnaden er ikke bokført i regnskapet, men påvirker bankens rentenetto. Tillitsvalgte blir ikke subsidiert, men har samme vilkår som andre kunder i konsernet.

Ledende ansatte

Navn	Tittel	Lønn/ andre fordeler	Andre ytelser	Innbet. innsk.- pensjon	Lån	Garantier/ kausjon	Rentesats	Avdrags- plan
Knut Oscar Fleten	Administrerende direktør	2.208	165	195	-	-	-	-
- Lån 1		-	-	-	329	-	1,95	4 år
- Lån 2		-	-	-	1.000	-	0,75	19 år
- Lån 3		-	-	-	102	-	1,95	20 år
- Lån 4		-	-	-	1.856	-	0,75	Flexilån
- Lån 5		-	-	-	719	-	1,95	19 år
Einar Øyo	Leder bedriftsmarked	1.102	-	141	171	-	-	-
Jostein Sørbøen	Leder forretningsutvikling	1.142	-	172	1.048	-	-	-
Frode Kristoffersen	Leder kunde- og kompetansesenter	891	-	58	2.450	-	-	-
Erland Espelien	Leder personmarked Valdres	825	-	44	4.870	-	-	-
Ellen Møllerplass	Leder finansiering	935	-	76	3.006	-	-	-
Espen Karlsen	Leder PM prosjekt	998	-	88	-	-	-	-
Erling Hagen	Leder økonomi & finans	1.262	50	145	3.492	-	-	-
Stian Rygg	Leder risikostyring og compliance	1.332	-	123	5.322	-	-	-
Torill Engebakken	Leder kunderelasjon	907	-	61	2.042	-	-	-
Eva Veslegard	Leder personmarked Hallingdal	815	-	56	3.518	-	-	-
Steffen Skolseg	Konsernleder næring/ daglig leder SB1 Regnskapshuset Valhall AS	382	-	48	-	-	-	-

Fleten har en avtale om førtidspensjon. Endringer i denne avtalen går frem av note 23.

Styret

Navn	Tittel	Lønn/ andre fordeler	Andre ytelser	Innbet. innsk.- pensjon	Lån	Garantier/ kausjon	Rentesats	Avdrags- plan
Kjell Vidar Bergo	Styreleder	263	-	-	530	-	1,85	Flexilån
Kristin Ourom	Nestleder	177	-	-	-	-	-	-
Odd Holde		138	-	-	6.265	-	-	-
Ragnhild Kvernberg		118	-	-	-	-	-	-
Tore Østlund		126	-	-	258	-	-	-
Gro Lundby		142	-	-	-	-	-	-
Vidar Isungset		837	-	53	87	960	-	-
Gro H Storebråten		858	-	49	1.846	-	-	-

Forstanderskapet

Navn	Lån	Garantier
Innskytervalgte:		
Ove S. Skaret (leder)	-	-
Øvrige medlemmer	9.602	600
Fra stiftelsene Øystre Slidre og Hallingdal	3.246	148
Funksjonæervalgte	10.940	950

Note 22 – Andre driftskostnader

Morbank			Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
30.409	30.633	IT-kostnader	35.269	34.791
8.594	9.148	Markedsføring	10.127	8.881
320	500	Formuesskatt	500	320
15.121	7.570	Bygg/eiendom	10.687	15.229
4.229	7.058	Eksterne honorarer	12.523	5.426
16.546	16.703	Øvrige driftskostnader	18.558	35.393
75.219	71.611	Sum andre driftskostnader	87.664	100.040
		Godtgjørelse til ekstern revisor		
336	1.088	Lovpålagt revisjon*	1.247	515
29	81	Teknisk utarbeidelse av skattemeldinger	81	29
79	94	Andre attestasjonstjenester	137	87
444	1.263	Sum (inkludert merverdiavgift)	1.465	631

*Oversikten viser bokførte kostnader i året. 2021 inneholder deler av kostnader årsoppgjør 2020.

Note 23 – Pensjoner

Banken har en pensjonsordning for de ansatte. Alle ansatte er knyttet til en innskuddspensjonsordning. Banken sin pensjonsordning tilfredsstiller kravene til obligatorisk tjenstepensjon.

Innskuddssatsene er 6 % av lønn mellom 0 og 7,1 G, og 21 % for lønn mellom 7,1 og 12 G.

Morbank			Konsern	
2020	2021		2021	2020
Sammensetning av pensjonskostnad i perioden				
1.482	1.390	Nåverdi av årets pensjonsopptjening (inkl. aga)	1.390	1.482
-	-	Avsatt pensjonskonto	250	250
1.036	1.114	AFP-kostnad	1.114	1.036
5.557	5.138	Innskuddspensjon	8.412	8.291
8.075	7.641	Pensjonskostnad i resultatregnskapet	11.165	11.059
26.903	30.081	Usikrede pensjonsavtaler	30.081	26.903
-	-	Pensjonskonto ansatte	854	604
26.903	30.081	Balanseført netto pensjonsforpliktelse inkl. aga.	30.935	27.507
25.403	29.461	Underdekning usikret ordning adm. direktør	29.461	25.403
1.500	620	Underdekning usikret ordning ledende ansatt	620	1.500
-	-	Underdekning usikret ordning ansatt	854	604
26.903	30.081	Sum	30.935	27.507

Adm. direktør har en ytelsebasert førtidspensjonsavtale. Adm. direktør kan pensjonere seg fra fylte 62 år med 70 % pensjon. Pensjonsavtalen er livsvarig og blir i sin helhet avsatt fram til det tidspunktet som adm. direktør har mulighet til å pensjonere seg. Avsetningen er aktuarberegnet per 31.12.21 og utgjør 29,4 mill. kroner.

En tidligere ledende ansatt i banken har avtale om førtidspensjon tilsvarende 80 % av lønn fram til fylte 67 år. Avtalen er under utbetaling løper i ytterligere 8 måneder. I resultatregnskapet er avsetningen redusert med kr 880.000 som følge av at avsetningen periodiseres ned mot 0 fram til den ansatte fyller 67 år. Avsetningen utgjør kr 620.000 per 31.12.21.

En ansatt i datterselskap, har i 2018 inngått en pensjonsavtale som medfører en årlig kostnad på kr 250.000. Pensjonsutbetaling skjer fra fylte 67 år. Avsetningen utgjør kr 854.000 per 31.12.21.

Morbank			Konsern	
2020	2021		2021	2020
Ved utregning av pensjonsforpliktelsene er følgende forutsetninger lagt til grunn:				
1,50 %	1,90 %	Diskonteringsrente	1,90 %	1,50 %
2,00 %	2,50 %	Lønnsregulering	2,50 %	2,00 %
0,00 %	0,00 %	Regulering av løpende pensjoner	0,00 %	0,00 %
1,75 %	2,25 %	Regulering av grunnbeløpet i folketrygden	2,25 %	1,75 %
0,00 %	1,90 %	Forventet avkastning av pensjonsmidlene	1,90 %	0,00 %

Note 24 – Skatt

Morbank			Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
137.430	195.933	Resultat før skattekostnad	198.050	169.476
-	-	Permanente forskjeller	102	141
-8.065	4.745	Årets endring i midlertidige forskjeller	5.299	-6.297
-2.013	-1.006	Konsernbidrag	137	-
-43.108	-93.308	Skattefrie inntekter/kostnader aksjer/grunnfondsbevis	-93.308	-43.108
84.244	106.364	Grunnlag for utregning av inntektsskatt	110.281	120.212
22.000	26.591	Beregnet inntektsskatt	29.977	24.386
500	550	Beregnet formueskatt	550	500
22.500	27.141	Betalbare skatter i balansen	30.527	24.886
-69	1.079	For mye/lite avsatt skatt tidligere år	897	-510
-1.006	-514	Endring utsatt skatt	-706	-1.309
21.425	27.705	Skattekostnad i resultatregnskapet	30.718	23.067
15,58	14,14	Effektiv skattesats i %	15,51	13,61

Morbank			Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
		Skatteøkende forskjeller		
3.879	3.646	Finansielle instrumenter	3.646	3.879
-	-	Gevinst- og tapskonto	127	159
-	-	Driftsmidler	226	527
3.879	3.646	Sum skatteøkende forskjeller	3.999	4.565
		Skattereduserende forskjeller		
780	1.982	Driftsmidler	3.268	1.407
-	-	Gevinst- og tapskonto	2.417	3.020
26.903	30.081	Pensjonsforpliktelser	30.935	27.507
-	-	Varebeholdning	7.000	7.000
-	-	Fremførbart underskudd	48	48
-	-	Andre forpliktelser	608	708
27.683	32.063	Sum skattereduserende forskjeller	44.276	39.690
		Endringer i MF som ikke er resultatført mot EK		
3.204	3.101	Virkelig verdi PM lån	3.101	3.204
-20.600	-25.316	Netto skattereduserende forskjeller	-37.176	-31.921
5.150	6.329	Utsatt skattefordel	8.938	7.637
-	-	Utsatt skattegjeld	-	-
5.150	6.329		8.938	7.637

Morbanken har skattesats på 25 %, mens datterselskap som inngår i konsernet har en skattesats på 22 %

Note 25 – Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

I henhold til IFRS 7 skal finansielle instrumenter som regnskapsføres til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer:

Nivå 1: Verdsettelse basert på noterte priser i aktivt marked

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balanse-dagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapital-instrumenter notert på børs samt verdipapirfond som investerer i egenkapitalinstrumenter.

Nivå 2: Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimer. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2. Instrumenter inkludert i nivå 2 omfatter renteswapper og obligasjoner og sertifikater som inngår i likviditetsporteføljen samt verdipapirfond som investerer i renteinstrumenter.

Nivå 3: Verdsettelse basert på annet enn observerbare data

Dersom fastsettelsen av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2, benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke er basert på observerbare markedsdata, er fastsatt på grunnlag av verdianslag innhentet fra eksterne parter eller SpareBank 1 Gruppen. Instrumenter inkludert i nivå 3 som verdsettes etter disse verdsettelsesmetoder omfatter unoterte egenkapitalinstrumenter, som vurderes til virkelig verdi over resultatet.

Strategiske eierposter i SpareBank 1 selskapene verdsettes i hovedsak til gjennomsnittlig emisjonskurs. Ved verdifall som ikke anses å være forbigående, nedskrives eierposten til vår andel av bokført egenkapital i selskapet.

Fastrentelån klassifisert i nivå 3 verdivurderes kvartalsvis basert på en neddiskontert nåverdi av fremtidige kontanstrømmer fra porteføljen. Diskonteringsrenten settes lik en stipulert markedsrente for porteføljen. Verdien tilsvarer bankens beste estimat på prisen en markedsdeltaker vil være villig til å betale for fastrente-utlånsporteføljen i et annenhåndsmarked for fastrente-utlån.

Instrumenter inkludert i nivå 3 omfatter hovedsaklig investeringer i fastrenteutlån og aksjer i allianse-selskaper og og andre strategiske aksjer samt grunnfondsbevis i andre banker.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2021

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	3.425	-	3.425
- Obligasjoner og sertifikater	-	476.684	-	476.684
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	105.098	241.796	251.788	598.682
- Fastrentelån	-	-	430.381	430.381
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over utvidet res.	-	7.271.011	-	7.271.011
Sum eiendeler	105.098	7.992.916	682.168	8.780.183

Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	1.969	-	1.969
Sum forpliktelser	-	1.969	-	1.969

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2020

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	12.793	-	12.793
- Obligasjoner og sertifikater	-	447.840	-	447.840
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	93.429	196.709	215.301	505.439
- Fastrentelån	-	-	499.255	499.255
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over OCI	-	6.761.470	-	6.761.470
Sum eiendeler	93.429	7.418.812	714.556	8.226.797

Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	11.590	-	11.590
Sum forpliktelser	-	11.590	-	11.590

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2021

	Fastrentelån	Egenkapital-instrumenter	Sum
Inngående balanse 01.01.2021	499.255	215.301	714.556
Investeringer i perioden	-	36.924	36.924
Tilbakebetaling av kapital	-	-	-
Salg i perioden (til bokført verdi)	-	-438	-438
Netto volumendring i perioden	-59.826	-	-59.826
Gevinst eller tap ført i resultatet	-9.048	-	-9.048
Gevinst eller tap ført direkte mot utvidet resultat	-	-	-
Utgående balanse 31.12.2021	430.381	251.788	682.168

Note 26 – Virkelig verdi av finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

Morbank (hele tusen kroner)	Bokført verdi 31.12.21	Virkelig verdi 31.12.21	Bokført verdi 31.12.20	Virkelig verdi 31.12.20
Eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	12.452	12.452	17.060	17.060
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og fin. foretak	1.048.962	1.048.962	1.045.273	1.045.273
Utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost	3.062.842	3.062.842	2.727.648	2.727.648
Sum finansielle eiendeler	4.124.256	4.124.256	3.789.981	3.789.981
Forpliktelser				
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	100.200	100.200	100.154	100.154
Innskudd og andre innlån fra kunder	9.476.937	9.476.937	8.840.194	8.840.194
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer til amortisert kost	1.054.078	1.054.036	1.126.830	1.126.798
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, virkelig verdi-sikret	503.001	502.967	312.340	312.318
Ansvarlig lånekapital	120.242	120.242	120.196	120.196
Sum finansielle forpliktelser	11.254.458	11.254.382	10.499.715	10.499.661

Konsern (hele tusen kroner)	Bokført verdi 31.12.21	Virkelig verdi 31.12.21	Bokført verdi 31.12.20	Virkelig verdi 31.12.20
Eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	12.452	12.452	17.060	17.060
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og fin. foretak	1.048.962	1.048.962	1.045.311	1.045.311
Utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost	3.036.740	3.036.740	2.703.065	2.703.065
Sum finansielle eiendeler	4.098.154	4.098.154	3.765.436	3.765.436
Forpliktelseser				
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	100.200	100.200	100.135	100.135
Innskudd og andre innlån fra kunder	9.443.204	9.443.204	8.816.540	8.816.540
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer til amortisert kost	1.054.078	1.054.036	1.126.830	1.126.798
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, virkelig verdi-sikret	503.001	502.967	312.340	312.318
Ansvarlig lånekapital	120.242	120.242	120.196	120.196
Sum finansielle forpliktelseser	11.220.725	11.220.649	10.476.042	10.475.987

Prinsipper som ligger til grunn for å fastsette virkelig verdi på finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

Utlån

Utlån til kunder og kredittinstitusjoner prises på ulike måter. Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner prises med utgangspunkt i 3 mnd. nibor. Utlån til kunder bedriftsmarked prises med flytende kunderente samt en del lån prises med utgangspunkt i nibor-rente med tillegg av en margin.

Banken vurderer at lån til bedriftsmarkedet med flytende rente har en riktig markedspris på balansetidspunktet. Begrunnelsen for dette er at den flytende renten kontinuerlig vurderes og justeres i henhold til rentenivået i kapitalmarkedet og endringer i konkurransesituasjonen. NIBOR-lån på til sammen 1.415 mill kroner (hovedsakelig bedriftsmarkedet) per 31.12.2021 er inngått med forskjellige marginer og med ulike tidsintervall for renteregulering. Alle disse NIBOR-lånene kan reforhandles kontinuerlig. Banken tilstreber at disse lånene har rett markedspris til enhver tid.

Innlån fra kredittinstitusjoner og innskudd til kunder

For innskudd til kunder og innlån fra kredittinstitusjoner estimeres virkelig verdi lik bokført verdi siden disse i all hovedsak har flytende rente. Basert på overnevnte vurderinger blir det ingen forskjell mellom bokført verdi og virkelig verdi i tabellen over.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

Obligasjonslån med fastrente er bokført til virkelig verdi basert på markedskurser pr. 31.12. tillagt påløpt rente. Slike lån blir rentesikret med rentebytteavtaler. Obligasjonslån med flytende renter blir bokført i balansen til amortisert kost. I balansen er påløpte rentekostnader på gjeld bokført til amortisert kost og klassifisert sammen med obligasjonslånet. Virkelig verdi er lik estimert bokført verdi.

Note 27 – Rentebærende verdipapirer

Sertifikater og obligasjoner fordelt på utstedersektor	Morbank/Konsern	
	2021	2020
(Hele tusen kroner)		
Stat- og statsgarantert		
- pålydende verdi	70.000	70.000
- virkelig verdi	70.997	71.418
Annen offentlig utsteder		
- pålydende verdi	105.000	80.000
- virkelig verdi	105.534	80.388
Finansielle foretak		
- pålydende verdi	274.104	280.266
- virkelig verdi	275.852	282.394
Ikke-finansielle foretak		
- pålydende verdi	23.600	13.000
- virkelig verdi	23.472	13.223
Sum rentepapirer, pålydende verdi	472.704	443.266
- påløpte renter	829	417
Sum rentepapirer, virkelig verdi over resultatet	476.684	447.840

Sertifikater og obligasjoner fordelt på risikoklasse	Morbank/Konsern	
	2021	2020
Virkelig verdi/bokført verdi i hele tusen kroner		
Risikoklasse 1 (Rating AAA til AA-)	435.181	423.808
Risikoklasse 2 (Rating A+ til A-)	-	-
Risikoklasse 3 (Rating BBB+ til BBB- og rentepapirer uten rating)	40.674	23.615
Sum sertifikater og obligasjoner	475.855	447.423
- påløpte renter	829	417
Sum rentepapirer, virkelig verdi over resultatet	476.684	447.840

Verdipapirene er bokført til virkelig verdi (IFRS). Risikoklassene er i henhold til Finanstilsynets grupperinger og kapitalkravsforskriften.

Note 28 – Finansielle derivater

Generell beskrivelse

Oppstillingen nedenfor viser virkelig verdi av bankens finansielle derivater bokført som eiendeler og gjeld samt nominelle verdier av kontraktene. Positiv markedsverdi av kontrakter blir bokført som eiendel, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld.

Kontraktsvolumet, oppført brutto, viser størrelsen av derivatenes underliggende eiendeler, og er grunnlaget for måling av endringer i virkelig verdi av bankens

derivater. Det oppgitte volumet viser utestående volum av transaksjoner ved periodens slutt og gir ingen indikasjon på markedsrisiko eller kredittrisiko. Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Gevinster blir ført som eiendeler og tap ført som gjeld for alle rentederivater.

Banken har ingen kontrakter som kvalifiserer for kontantstrømsikring.

Morbank og konsern

Alle beløp er like for morbank og konsern. Tall i hele tusen kroner.

Finansielle derivater Til virkelig verdi over resultatet	31.12.2021		
	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler fastrente utlån	280.000	562	-717
Andre rentekontrakter	-	-	-
Sum renteinstrumenter	280.000	562	-717
Sikring av innlån			
Rentebytteavtaler fastrente innlån	500.000	1.904	-3.478
Andre rentekontrakter	-	-	-
Sum renteinstrumenter sikring	500.000	1.904	-3.478
Sum finansielle derivater	780.000	2.466	-4.194

Til virkelig verdi over resultatet	31.12.2020		
	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler fastrente utlån	280.000	1.430	-11.590
Andre rentekontrakter	-	-	-
Sum renteinstrumenter	280.000	1.430	-11.590
Sikring av innlån			
Rentebytteavtaler fastrente innlån	300.000	10.074	-
Andre rentekontrakter	-	-	-
Sum renteinstrumenter sikring	300.000	10.074	-
Sum finansielle derivater	580.000	11.504	-11.590

Virkelig verdisikring

Konsernet har gjennomført verdisikring av to fastrenteinnlån med en balanseverdi på 500 mill. kroner. Innlånene sikres 1:1 gjennom eksterne kontrakter hvor det er samsvar mellom løpetid og fastrenten i sikringsobjektet og sikringsforretningen. Konsernet utarbeider kvartalsvis dokumentasjon på at sikringsobjektet og sikringsinstrumentet er sikringseffektivt. Det var ikke ineffektivt resultat på sikringsinstrumentet per 31.12.2021. Det forventes at sikringen vil være effektiv også i fremtiden. Ved bruk av sikringsbokføring sikrer konsernet seg mot bevegelser i markedsrenten.

Endringer i kredittspread mot markedsrenten er ikke en del av sikret risiko og påvirker derfor ikke effektiviteten i sikringsbokføringen. Endring i virkelig verdi av sikringsinstrumentet i 1:1 sikringen var 1,6 mill. kroner per 4. kvartal 2021, mens endring i virkelig verdi av sikringsobjektet (lånet) i 1:1 sikringen var 1,5 mill. kroner. Sikringsineffektiviteten innregnet i resultatet utgjorde dermed en kostnad på 0,1 mill. kroner. Resultateffektene er inkludert i resultatlinjen "Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivat".

Note 29 – Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter

Aksjer er målt til virkelig verdi over resultat iht. IFRS 9 (med unntak av tilknyttede selskapet og felleskontrollert virksomhet).

Morbank		Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter		Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)		2021	2020
92.752	104.951	Aksjefond		104.951	92.752
128.010	144.328	Obligasjonsfond		144.328	128.010
66.795	97.468	Pengemarkedsfond		97.468	66.795
787	789	Børsnoterte aksjer		789	787
216.352	244.934	Unoterte aksjer		251.145	216.562
504.696	592.471	Sum		598.682	504.906

Spesifikasjon av vesentlige eierposter per 31.12.21

Selskapets navn	Org.nummer	Antall aksjer	Eierandel i %	Kostpris	Markedsverdi	Balanseverdi
SpareBank 1 Boligkreditt AS	988738387	991.098	1,27 %	148.761	148.762	148.762
SpareBank 1 Næringskreditt AS	894111232	67.881	0,42 %	8.608	8.583	8.584
SpareBank 1 Kreditt AS	975966453	32.452	1,12 %	10.131	11.496	11.496
SpareBank 1 SMN Finans AS	938521549	2.550	2,55 %	28.604	28.604	28.604
Eiendomskreditt AS	979371285	3.707	-	371	390	390
SpareBank 1 Betaling AS	916389418	251.380	-	8.146	13.184	14.123
Øvrige aksjer og grunnfond	-	-	-	-	-	33.765
Sum aksjer i morbank	-	-	-	-	-	245.723
Sum aksjer i datterselskap	-	-	-	-	-	6.211
Sum aksjer i konsern	-	-	-	-	-	251.934

Note 30 – Goodwill og andre immaterielle eiendeler

Morbank			Konsern	
2020	2021		2021	2020
-	-	Anskaffelseskost pr 1.1.2021	2.060	1.340
-	-	Tilgang	-	720
-	-	Anskaffelseskost pr 31.12.2021	2.060	2.060
-	-	Akkumulert av/nedskrivning pr 1.1.2021	1.436	1.340
-	-	Ordinær av/nedskrivning	144	96
-	-	Akkumulert av/nedskrivning pr 31.12.2021	1.580	1.436
-	-	Balanseført verdi	480	624

Goodwill i konsernet, tilhører SpareBank 1 Regnskapshuset Valhall AS og er knyttet til kjøp av portefølje. Avskrives lineært over 5 år.

Note 31 – Eiendom, anlegg og utstyr

Morbank				2021					Konsern				2021
Bygg, tomter og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Påkost leide lokaler	Totalt	(Hele tusen kroner)					Bygg, tomter og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Påkost leide lokaler	Totalt	
67.581	26.718	10.284	104.583	Anskaffelseskost 01.01.2021					114.651	46.690	10.284	171.625	
336	1.915	-	2.251	Tilgang					336	2.145	-	2.481	
-	1.280	-	1.280	Avgang					-	1.280	-	1.280	
67.917	27.353	10.284	105.554	Anskaffelseskost 31.12.2021					114.987	47.555	10.284	172.826	
5.750	19.680	9.382	34.812	Akkumulert av-og nedskrivning 01.01.2021					51.921	35.109	9.382	96.412	
2.818	2.827	300	5.945	Årets avskrivning					3.150	4.852	300	8.302	
-	1.280	-	1.280	Årets nedskrivning					-	1.280	-	1.280	
-	-	-	-	Årets avgang					-	-	-	-	
8.568	21.227	9.682	39.477	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.2021					55.071	38.681	9.682	103.434	
-	-	-	-	Korrigerings 2020					-	-	-	624	
59.349	6.126	602	66.077	Balanseført verdi 31.12.2021					59.916	8.874	602	70.016	

Morbank				2020					Konsern				2020
Bygg, tomter og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Påkost leide lokaler	Totalt	(Hele tusen kroner)					Bygg, tomter og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Påkost leide lokaler	Totalt	
67.369	25.176	10.284	102.829	Anskaffelseskost 01.01.2020					114.439	48.074	10.284	172.797	
212	2.514	-	2.726	Tilgang					212	3.204	-	3.416	
-	972	-	972	Avgang					-	4.588	-	4.588	
67.581	26.718	10.284	104.583	Anskaffelseskost 31.12.2020					114.651	46.690	10.284	171.625	
2.959	17.666	9.082	29.707	Akkumulert av-og nedskrivning 01.01.2020					49.130	32.123	9.082	90.335	
2.791	2.924	300	6.015	Årets avskrivning					2.791	5.709	300	8.800	
-	-	-	-	Årets nedskrivning					-	-	-	-	
-	910	-	910	Årets avgang					-	2.723	-	2.723	
5.750	19.680	9.382	34.812	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.2020					51.921	35.109	9.382	96.412	
61.831	7.038	902	69.771	Balanseført verdi 31.12.2020					62.730	11.581	902	75.213	

Avskrivning

Prosentstørrelse for ordinære avskrivninger er 2-5 % for bankbygg og annen fast eiendom, tomter 0 %, innredning og inventar 10-33 %, maskiner- og IT-utstyr 10-33 % og transportmidler 20-25 %.

Sikkerhetsstillelse

Banken har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger for sine anleggsmidler.

Note 32 – Andre eiendeler

Morbank			Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
5.150	6.329	Utsatt skattefordel	8.928	7.638
2.010	2.002	Provisjon Boligkreditt/Næringskreditt	2.002	2.010
3.000	3.000	Medlemsinnskudd KFS	3.000	3.000
2.668	2.948	Opptjente ikke mottatte inntekter	8.801	2.942
2.991	2.764	Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	3.766	3.785
500	500	Overtatt eiendom	500	500
11.940	11.940	Sikkerhet renteswap-avtaler	11.940	11.940
363	363	Utsmykking/kunst	363	363
2.321	930	Andre eiendeler*	65.934	74.412
30.943	30.775	Andre eiendeler	105.233	106.590

* 40.985 gjelder klientansvar/klientmidler hos EiendomsMegler 1 Fjellmeqleren AS

* 14.318 gjelder tomter hos SpareBank 1 Hallingdal Invest AS

Note 33 – Innskudd fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
8.840.194	9.476.937	Innskudd og andre innlån fra kunder til amort. kost	9.443.204	8.816.540
8.840.194	9.476.937	Sum innskudd og andre innlån fra kunder	9.443.204	8.816.540
2020	2021	Innskudd fordelt på sektor og næring	2021	2020
4.933.253	5.289.890	Lønnstakere o.l	5.289.890	4.933.253
260.959	296.198	Primærnæringer	296.198	260.959
88.626	85.257	Industri	85.257	88.626
650.574	739.603	Bygg- og anleggsvirksomhet	739.603	650.574
201.344	192.446	Varehandel	192.446	201.344
55.326	103.694	Transport og lagring	103.694	55.326
137.589	156.389	Hotell og restaurantdrift	156.389	137.589
97.434	98.430	Forretningsmessig tjenesteyting	69.941	91.430
919.504	845.709	Omsetning/drift eiendommer	840.465	901.854
1.495.585	1.669.321	Diverse næringer	1.669.321	1.495.585
8.840.194	9.476.937	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	9.443.204	8.816.540
2020	2021	Innskudd fordelt på geografiske områder	2021	2020
7.090.160	7.734.830	Kjerneområde, Hallingdal og Valdres	7.701.097	7.066.506
156.073	170.306	Buskerud, øvrige	170.306	156.073
67.860	106.022	Oppland, øvrige	106.022	67.860
987.217	1.000.153	Oslo / Akershus	1.000.153	987.217
79.992	89.914	Utlandet	89.914	79.992
458.892	375.712	Andre	375.712	458.892
8.840.194	9.476.937	Sum innskudd fordelt på geografiske områder	9.443.204	8.816.540

Note 34 – Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

SpareBank 1 Hallingdal Valdres emitterer og innløser verdipapirgjeld som et ledd i likviditetsstyringen. Refinansieringsbehovet blir også delvis finansiert ved overføring av deler av utlånsporteføljen til kredittforetakene SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. Oppstillingen er identisk i morbank og konsern. All verdipapirgjeld er utstedt i NOK.

Verdipapirgjeld (Hele tusen kroner)	31.12.2021	31.12.2020
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		
- pålydende verdi	100.000	100.000
- bokført verdi	100.200	100.154
Obligasjonsgjeld		
- pålydende verdi	1.550.000	1.425.000
- bokført verdi	1.557.079	1.439.170
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, pålydende verdi	1.650.000	1.525.000
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, bokført verdi	1.657.279	1.539.324

Verdipapirgjeld fordelt på forfallstidspunkt	31.12.2021	31.12.2020
2021	-	200.000
2022	400.000	400.000
2023	500.000	500.000
2024	-	-
2025	300.000	300.000
2026	250.000	125.000
2027	-	-
2028	200.000	-
Sum verdipapirgjeld, pålydende verdi	1.650.000	1.525.000

Morbank og konsern

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2021	Emittert/ utvidet i 2021	Forfalt/ innløst i 2021	31.12.2020
Sertifikatgjeld, nominell verdi	-	-	-	-
Verdijusteringer	-	-	-	-
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	100.000	-	-	100.000
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	1.550.000	325.000	-200.000	1.425.000
Påløpte renter	7.291	-	-	3.878
Verdijusteringer	-12	-	-	10.446
Sum verdipapirgjeld	1.657.279	325.000	-200.000	1.539.324

Note 35 – Ansvarlig lånekapital

Ansvarlig lånekapital	2021	2020
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital *)	120.000	120.000
- påløpte renter	242	196
Sum ansvarlig lånekapital	120.242	120.196

*) Ansvarlig lån har en løpetid på 10 år med mulighet for call etter 5 år. Pr 31.12.2021 har banken utstedt totalt 120 mill. kroner i ansvarlig lånekapital, med tidspunkt for «call» 14.06.2022 (60 mill kr) og 22.05.2023 (60 mill kr).
Gjenværende løpetid er 6 mnd (60 mill)
Gjenværende løpetid er 1 år og 5 mnd (60 mill)

Endring i ansvarlig lånekapital	31.12.2021	Emittert/ utvidet	Forfalt/ innløst	31.12.2020
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital, nominell verdi	120.000	-	-	120.000
Påløpte renter	242	-	-	196
Sum ansvarlig lånekapital	120.242	-	-	120.196

Note 36 – Annen gjeld og forpliktelser

Morbank			Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
		Annen gjeld og balanseførte forpliktelser		
10.866	12.575	Påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	17.884	33.117
26.903	30.081	Pensjonsforpliktelser (note 23)	30.935	27.635
85.926	189.547	Annen gjeld	215.082	91.086
123.695	232.203	Sum annen gjeld og balanseførte forpliktelser	263.901	151.838
		Stilte garantier mv. (avtalte garantibeløp)		
40.091	46.574	Betalingsgarantier	46.574	40.091
54.066	62.476	Kontraktsgarantier	62.476	54.066
313.100	269.870	Lånegarantier	269.870	313.100
2.500	2.500	Garantier for skatter	2.500	2.500
28.710	22.577	Annet garantiansvar	22.577	28.710
438.467	403.997	Sum stilte garantier (ikke balanseført)	403.997	438.467
		Andre ikke balanseførte forpliktelser		
1.017.741	1.055.108	Ubenyttede kreditter	1.055.108	1.017.741
149.303	307.468	Innvilgede lånetilsagn (ikke diskontert)	307.468	149.303
1.167.044	1.362.575	Sum andre ikke balanseførte forpliktelser	1.362.575	1.167.044
1.729.206	1.998.776	Totale forpliktelser	2.030.473	1.757.349

Note 37 – Bundne midler/klientmidler

Morbank			Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
		Bundne midler		
3.836	3.535	Skattetrekk	6.567	7.643
3.836	3.535	Sum bundne midler	6.567	7.643

Klientmidler - morbank

SpareBank 1 har i 2021 innført ny forretningsmodell for kjøp og salg av verdipapirfondsandeler. Tidligere har SpareBank 1 verdipapirservice AS vært forvalter ("Nominee") for bankens kunder. I ny modell er banken Nominee for kundene, men mange tjenester knyttet til forvaltningen er fortsatt utkontraktet til SpareBank 1 Verdipapirservice AS. Det betyr at banken er distributør for de ulike fondsleverandørene og konto hos fondsforvalter vil være i bankens navn. Dette betyr at banken vil ha et klientansvar overfor bankens kunder og kundens midler innestående på konto i bankens navn som avstemmes halvårlig.

Klientansvar og klientmidler inngår ikke i morbankens eller konsernets balanse, men opplyses om bare i note.

Morbank			Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
-	1.069.539	Klientansvar per 31.12.	1.069.539	-
-	-1.069.666	Innestående klientmidler per 31.12.	-1.069.666	-
-	-127	Differanse	-127	-

Differanse i oppstillingen er uoppgjorte ordrer som ikke er identifisert/avstemt på rapporteringstidspunktet.

Klientmidler - EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS

Datterselskapet EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS oppbevarer klientmidler på egne bankkonti og har klientansvar i forbindelse med eiendomsmeglingen. I konsernregnskapet fremkommer dette som en netto fordring knyttet til provisjon.

Morbank			Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
-	-	Bokført klientansvar per 31.12.	235.058	195.552
-	-	Innestående klientmidler bank per 31.12.	275.526	231.779
-	-	Bokførte klientfordringer per 31.12.	40.468	36.227

Note 38 – Investeringer i eierinteresser

Datterselskaper og felleskontrollert virksomhet

Firma	Bokført verdi	Forretningskontor	Eierandel i prosent
Investering i datterselskaper			
Aksjer eid av morbanken			
EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS	40.850	Hemsedal	100 %
SpareBank 1 Regnskapshuset Valhall AS	7.880	Nesbyen	100 %
SpareBank 1 Hallingdal Invest AS	487	ÅL	100 %
SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS	2.743	ÅL	100 %
SpareBank 1 Valhall Eigedomsutvikling AS	2.481	ÅL	100 %
HallingRegnskap AS	15	Nesbyen	100 %
Valdres Regnskap AS	17	Heggenes	100 %
Tisleidalen Hyttegrend AS	2.847	Hemsedal	100 %
	57.320		
Investeringer i felleskontrollert virksomhet			
Samarbeidende Sparebanker AS	85.545	Oslo	7,5 %
	85.545		

Aksjer i datterselskaper morbank

Datterselskapene er innarbeid etter egenkapitalmetoden.

2021	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eiendeler	Gjeld	Egenkapital	Årsresultat
EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS	218.000	6.232	35	64.830	34.090	30.740	10.982
SpareBank 1 Regnskapshuset Valhall AS	5.100.000	10.200	500	22.133	8.645	7.987	103
SpareBank 1 Hallingdal Invest AS	500.000	10	50.000	17.892	17.320	542	-128
SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS	100.000	100	1.000	2.749	-	2.749	-5
SpareBank 1 Valhall Eigedomsutvikling AS	2.000.000	2.000	1.000	2.635	-	2.635	-293
HallingRegnskap AS	30.000	30	1.000	9	-	9	-
Valdres Regnskap AS	30.000	30	1.000	14	-	14	-
Tisleidalen Hyttegrend AS	3.569.000	35.690	100	6.493	3.324	3.105	-79

2020	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eiendeler	Gjeld	Egenkapital	Årsresultat
EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS	218.000	6.232	35	54.176	24.419	29.758	7.825
SpareBank 1 Regnskapshuset Valhall AS	5.100.000	10.200	500	15.954	8.070	7.884	18
SpareBank 1 Hallingdal Invest AS	500.000	10	50.000	20.965	20.399	566	-1.540
SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS	100.000	100	1.000	2.695	-	2.695	-38
SpareBank 1 Valhall Eigedomsutvikling AS	2.000.000	2.000	1.000	5.071	2.871	2.199	-499
HallingRegnskap AS	30.000	30	1.000	9	-	9	-
Valdres Regnskap AS	30.000	30	1.000	14	-	14	-
Tisleidalen Hyttegrend AS	3.569.000	35.690	100	6.843	3.659	3.184	-477

Utbytte fra datterselskap	2021	2020
EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS	2.500	2.500

Investeringer i felleskontrollert virksomhet

Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet er bokført til anskaffelseskost i morbanken. Konserntall er presentert etter egenkapitalmetoden.

Morbank			Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
72.483	87.586	Balanseført verdi per 01.01.	176.411	133.325
-	-	Resultat over OCI	-	1.158
15.103	-3.234	Tilgang/avgang	-3.234	-
-	1.193	Emisjon	1.193	15.103
-	-	Verdiregulering	-2.056	521
-	-	Resultatandel	39.823	41.433
-	-	Utbetalt utbytte	-40.719	-15.129
87.586	85.545	Balanseført verdi per 31.12.	171.418	176.411

Inntekter fra investeringer i felleskontrollert virksomhet

Morbank			Konsern	
2020	2021	(Hele tusen kroner)	2021	2020
-	-	Resultatandel fra Samarbeidende Sparebanker AS	39.823	41.433
15.129	40.719	Utbytte fra Samarbeidende Sparebanker AS	-	-
15.129	40.719	Sum inntekt	39.823	41.433

Konsernets eierandeler i felleskontrollert virksomhet

(Hele tusen kroner)

2021	Eiendeler	Gjeld	Egenkapital	Årsresultat
Samarbeidende Sparebanker AS	2.312.226	22.805	2.289.241	585.301

2020	Eiendeler	Gjeld	Egenkapital	Årsresultat
Samarbeidende Sparebanker AS	2.307.990	34.542	2.773.448	534.581

Note 39 – Vesentlige transaksjoner med nærstående selskaper

Transaksjoner mellom nærstående parter. Med nærstående parter menes her felleskontrollerte virksomheter og datterselskaper. Se note 38 for investeringer i eierinteresser. Bankens mellomværende med ansatte og tillitsvalgte vises i note 21.

	Felleskontrollerte		Datterselskap	
	2021	2020	2021	2020
Lån (Hele tusen kroner)				
Lån utestående pr 1.1.	-	-	24.593	21.466
Lån innvilget i perioden	-	-	5.500	3.659
Tilbakebetaling	-	-	-3.991	-542
Utestående lån per 31.12.	-	-	26.102	24.583
Renteinntekter	-	-	445	568
Tap ved utlån	-	-	-	-
Innskudd (Hele tusen kroner)				
Innskudd per 1.1.	-	-	20.062	14.193
Nye innskudd i perioden	-	-	12.982	5.869
Uttak	-	-	689	-
Innskudd per 31.12.	-	-	33.733	20.062
Rentekostnader	-	-	1.026	97

Alle lån til nærstående parter er bokført i morbanken.

Note 40 – Eierandelskapital- og eierstruktur per 31.12.2021

Det var 2 egenkapitalsbevisiere per 31.12.2021	Antall	% av totalt antall egenkapital-bevis
Sparebankstiftelsen Hallingdal	7.130.445	88,50 %
Sparebankstiftelsen Øystre Slidre	926.555	11,50 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	8.057.000	100,00 %

Egenkapitalbevisbrøk - Morbank (Hele tusen kroner)	31.12.2021	01.01.2021
Eierandelskapital	805.700	805.700
Overkursfond	11.581	11.581
Utjevningsfond eksklusive utbytte og fond for urealiserte gevinster	692.601	611.238
A. Sum egenkapitalbevisierenes kapital	1.509.883	1.428.519
Grunnfondskapital eksklusive gaver og fond for urealiserte gevinster	159.556	151.130
Kompensasjonsfond	1.176	1.176
B. Sum samfunnseid kapital	160.732	152.306
Egenkapital eksklusiv utbytte, fond for urealiserte gevinster og annen egenkapital	1.670.614	1.580.825
Eierandelsbrøk (A/(A+B))	90,38 %	90,37 %

Note 41 – Leieavtaler

Implementeringen av IFRS 16 Leieavtaler 1.1.2021 fører til at vesentlige leieavtaler for konsernet balanseføres. Bruksrett er presentert i balansen som en del av "Varige driftsmidler", mens leieforpliktelsen presenteres som "Annen gjeld".

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har i konsernet benyttet seg av fritak for en kortsiktig leieavtaler (under 12 måneder) som gjelder avtale EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS har på Geilo.

Resultatregnskapet vil også påvirkes fordi tidligere driftskostnader erstattes med renter og avskrivninger. Den totale kostnaden blir vanligvis høyere de første årene av en leiekontrakt (renteelementet er da større) og lavere i senere år.

Sammenligningstall er ikke omarbeidet.

Morbank		Konsern
01.01.2021	Balansen (hele tusen kroner)	01.01.2021
50.634	Leieforpliktelser	50.634
50.634	Bruksrett	50.634

31.12.2021		Resultatregnskap (hele tusen kroner)	31.12.2021
6.316	Avskrivninger		6.316
614	Renter		614
6.930	Sum		6.930

31.12.2021		Resultateffekter IFRS 16	31.12.2021
6.646	Reduksjon driftskostnader etter IAS 17		6.646
6.930	Økning kostnader etter IFRS 16		6.930
-283	Endringer i resultat før skatt i perioden		-283

Note 42 – Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet enkelthendelser av vesentlig betydning etter balansedagen som påvirker konsernets årsregnskap for 2021.

Erklæring fra styret og administrerende direktør

(Jf. lov om verdipapirhandel § 5-5)

Styret og administrerende direktør har i dag behandlet og fastsatt årsregnskapet og årsberetningen for SpareBank 1 Hallingdal Valdres og konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres for kalenderåret 2021 og per 31.12.21.

Etter styrets og administrerende direktørs beste overbevisning er årsregnskapet for 2021 utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernets eiendeler, gjeld og finansielle

stilling og resultat som helhet pr. 31. desember 2021 og 31. desember 2020.

Årsberetningen gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet. Beskrivelsen av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode, samt beskrivelsen av nærstående vesentlige transaksjoner, gir en rettviseende oversikt.

Hallingdal, 31. desember 2021/11. mars 2022
I styret for SpareBank 1 Hallingdal Valdres

Kristin Ourom
Fungerende styreleder

Tore Østlund

Gro Lundby

Ragnhild Kvernberg

Odd Holde

Vidar Isungset

Gro H. Storebråten

Sissel Skrindo

Knut Oscar Fleten
Administrerende direktør

Revisjonsberetning 2021

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221 Sentrum
NO-0103 Oslo
Norway

Tel: +47 23 27 90 00
www.deloitte.no

Til forstanderskapet i Sparebank 1 Hallingdal Valdres

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert SpareBank 1 Hallingdal Valdres' årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi ble første gang valgt som revisor for Sparebank 1 Hallingdal Valdres før år 2000, og har vært valgt revisor i selskapet sammenhengende i en periode på mer enn 20 år.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2021. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

IT systemer og kontroller relevant for finansiell rapportering

Beskrivelse av sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte sentrale forhold
<p>Sparebank Hallingdal Valdres sine IT-systemer er helt sentrale for regnskapsføringen og rapporteringen av gjennomførte transaksjoner, for å fremskaffe grunnlag for viktige estimater og beregninger, og for å fremskaffe relevant tilleggsinformasjon.</p> <p>IT-systemene er i stor grad standardiserte, og forvaltningen og driften er i stor grad utkontraktert til tjenesteleverandører.</p> <p>God styring og kontroll med IT-systemene både i Sparebank 1 Hallingdal Valdres og hos tjenesteleverandørene er av vesentlig betydning for å sikre nøyaktig, fullstendig og pålitelig finansiell rapportering og er derfor et sentralt forhold i revisjonen</p>	<p>Sparebank 1 Hallingdal Valdres har etablert en overordnet styringsmodell og kontrollaktiviteter knyttet til sine IT-systemer. Vi har opparbeidet oss en forståelse for den overordnede styringsmodell for IT- systemene som er relevant for den finansielle rapporteringen.</p> <p>Vi har vurdert og testet utformingen av utvalgte kontrollaktiviteter tilknyttet kjernebanksystemet relevant for den finansielle rapporteringen som er knyttet til tilgangskontroller. For et utvalg av disse kontrollaktivitetene testet vi om de hadde fungert i perioden.</p> <p>Vi vurderte tredjepartsbekreftelsen (ISAE 3402-rapport) fra Sparebank 1 Hallingdal Valdres tjenesteleverandør av kjernebanksystemet med hensyn til om denne hadde tilfredsstillende internkontroll på IT-områder som kan ha betydning for Sparebank 1 Hallingdal Valdres sin finansielle rapportering.</p> <p>Vi vurderte også tredjepartsbekreftelsen (ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger) knyttet til tjenesteleverandøren av kjernebanksystemet med hensyn til om utvalgte automatiserte kontrollaktiviteter i IT-systemene, herunder blant annet knyttet til beregning av renter og gebyrer og utvalgte systemgenererte rapporter, var tilfredsstillende utformet og om de hadde fungert i perioden.</p> <p>Vi benyttet egne IT-spesialister i arbeidet med å forstå den overordnede styringsmodellen for IT- systemer og i vurderingen og testingen av kontrollaktiviteter.</p>

Nedskrivninger for forventet tap på utlån i bedriftsmarkedet

Beskrivelse av sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte sentrale forhold
<p>Sparebank 1 Hallingdal Valdres har utlån til bedriftsmarkedet, se note 3, 8 og 11 for en omtale om kredittrisiko og nedskrivninger på utlån og garantier.</p> <p>Sparebank 1 Hallingdal Valdres har foretatt en vurdering av behovet for nedskrivninger for forventet tap på utlån og garantier. Det er knyttet betydelig skjønn til bankens vurderinger av størrelsen på nedskrivningene innen bedriftsmarkedet.</p> <p>Skjønnsutøvelsen knytter seg til framoverskuende vurderinger benyttet i estimeringen av forventet tap, inkludert vurderinger av hvordan forventet tap påvirkes av usikkerheten om den økonomiske utviklingen etter utbruddet av Covid-19 pandemien.</p>	<p>Sparebank 1 Hallingdal Valdres har etablert ulike kontrollaktiviteter knyttet til nedskrivninger på utlån innen bedriftsmarkedet.</p> <p>Vi har vurdert og testet utformingen av utvalgte kontrollaktiviteter knyttet til individuelle nedskrivninger på kredittforringede utlån. Kontrollaktivitetene vi vurderte og testet utformingen av var knyttet til identifikasjon av kredittforringede utlån og vurdering av kontantstrømmer fra disse utlånene. For et utvalg av disse kontrollaktivitetene testet vi om de hadde fungert i perioden.</p> <p>For et utvalg av kredittforringede utlån testet vi om disse var tidsriktig identifisert og vurderte de kontantstrømmer som banken hadde estimert fra utlånene.</p> <p>For øvrige nedskrivninger på utlån beregnet ved bruk av modeller og informasjon fra Sparebank 1 Hallingdal Valdres sin</p>

Nedskrivninger for forventet tap på utlån i bedriftsmarkedet

Beskrivelse av sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte sentrale forhold
<p>Sparebank 1 Hallingdal Valdres benytter modeller og informasjon fra en tjenesteleverandør i beregningen av forventet tap.</p> <p>Forutsetningene og estimatene som benyttes i vurderingene er avgjørende for størrelsen på nedskrivningene, og nedskrivninger på utlån i bedriftsmarkedet er derfor et sentralt forhold i vår revisjon.</p>	<p>tjenesteleverandør, vurderte vi tredjepartsbekreftelse knyttet til utvalgte deler av modellen som banken benytter for beregning av forventet tap og grunnlagsdata som benyttes i beregningene.</p> <p>Vi rimelighetsvurderte utvalgte framoverskuende vurderinger benyttet i estimeringen av forventet tap.</p> <p>Vi vurderte om noteopplysningene om nedskrivninger på utlån innen bedriftsmarkedet tilfredsstiller kravene i IFRS 9.</p>

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelsen om samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir styret en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

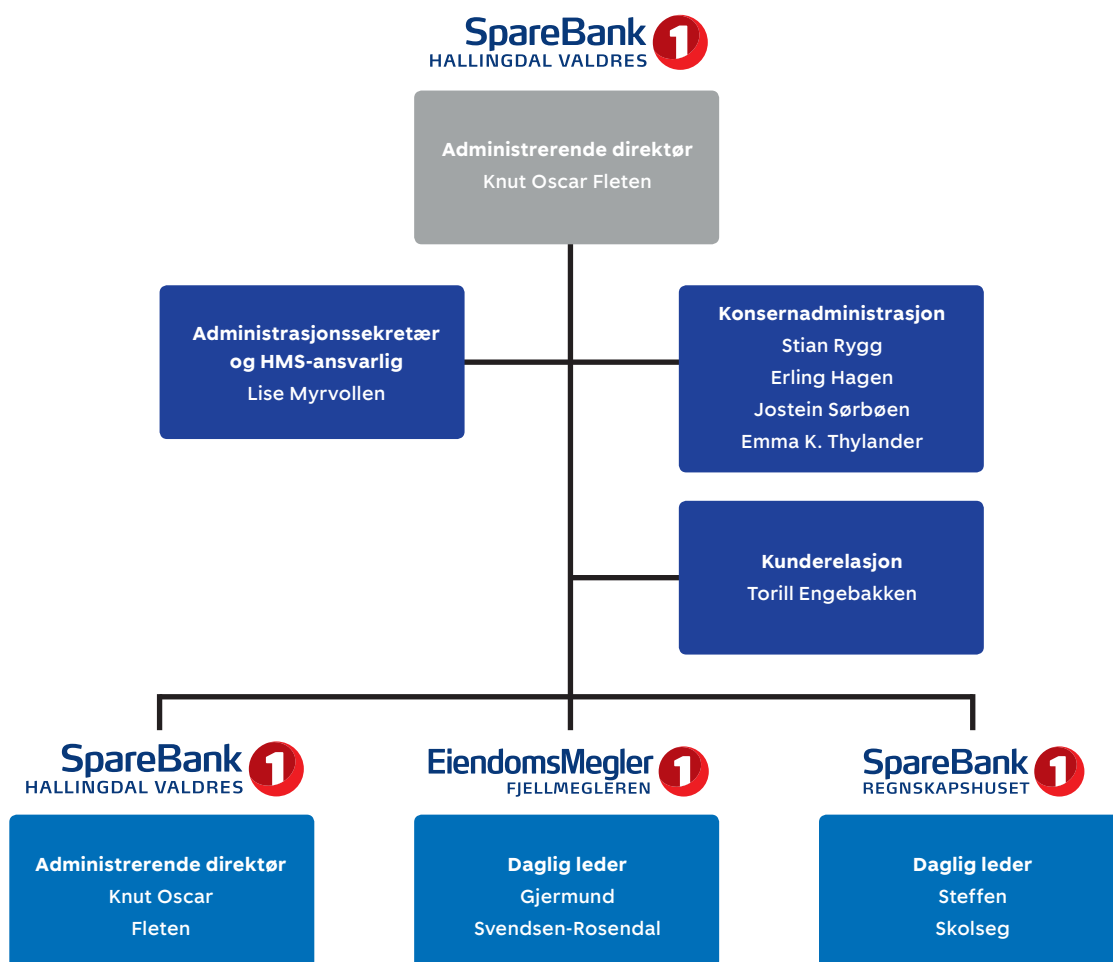
Oslo, 11. mars 2022
Deloitte AS

Henrik Woxholt
statsautorisert revisor

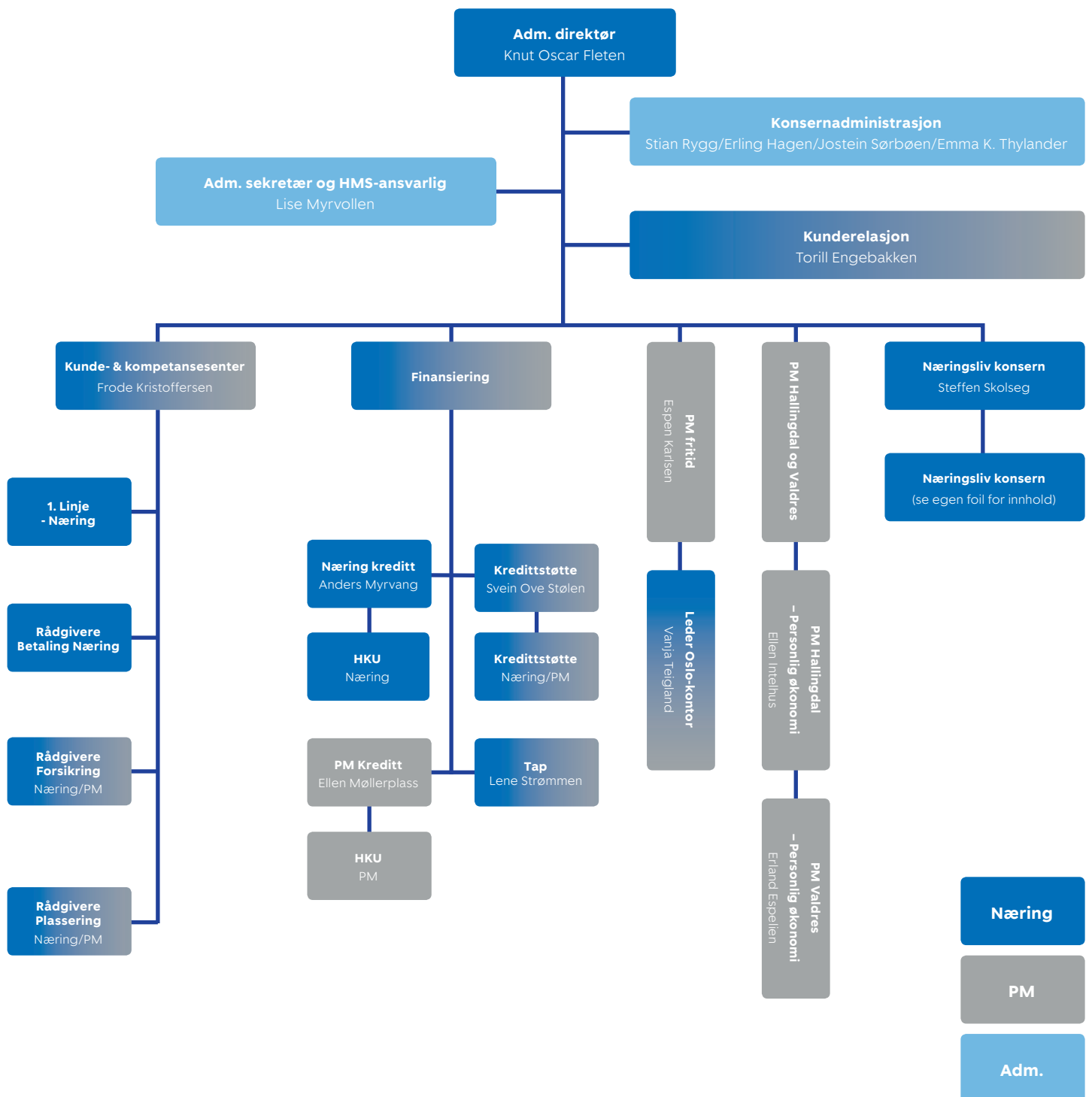
(Dette dokumentet er signert elektronisk)

Styret og ledelse

Konsern

Morbank

Presentasjon av styret

Kjell Vidar Bergo – Styreleder

Født 1950. Har utdanning i samfunnsfag og økonomi fra Universitetet i Bergen. Daglig leder i Hallingdølen fram til 2014, nå pensjonist. Har vært styremedlem siden 1995, nestleder 1999-2006 og styreleder fra 2006 i SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Leder av risiko- og revisjonsutvalget fra 2011. Bor i Ål.

Kristin Ourom – Nestleder

Født 1971. Har juridisk embetseksamen fra Universitetet i Oslo i 1996. Advokatbevilgning fra 1998. Er partner i Kvale Advokatfirma DA med bank og finans, energirett og selskapsrett som områder. Har vært styremedlem siden 2010, nestleder fra 2016. Medlem av risiko- og revisjonsutvalget fra 2011. Bor i Oslo.

Vidar Isungset – Medlem

Født 1959. Arbeider som autorisert finansiell rådgiver i SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Styremedlem som representant for ansatte siden 1998. Bor i Ål. Medlem av risiko- og revisjonsutvalget fra 2021.

Tore Østlund – Medlem

Født 1958. Videregående skole med etterutdanning innen administrasjon og ledelse. Svennebrev og mesterbrev som tømmer. Har drevet eget firma i over 30 år. Arbeider som rådgiver i næring og byggesak i Øystre Slidre kommune. Medlem i styret i Øystre Slidre Sparebank fra 2010 og senere SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Bor i Rogne i Øystre Slidre.

Odd Holde – Medlem

Født 1949. Utdannet siviløkonom. Driver eget firma med utleiehytter og konsulentfirma. Har over 30-års erfaring fra reiselivet i Hemsedal. Styremedlem fra 2012. Bor i Hemsedal. Medlem av risiko- og revisjonsutvalget fra 2018.

Gro Lundby – Medlem

Født 1954. Er utdannet adjunkt og har arbeidet i om lag 25 år i ungdomsskolen. Har vært heltidspolitiker i 12 år, som ordfører i Øystre Slidre i 8 år (2003-2011) og fylkesordfører i Oppland fylkeskommune i 4 år (2011-2015). Diverse styreverv de siste årene. Styremedlem siden 2016. Medlem av risiko- og revisjonsutvalget fra 2017. Bor i Øystre Slidre kommune.

Ragnhild Kvernberg – Medlem, valgt av ansatte

Født 1954. Etter fullført videregående og engelsk grunnfag har yrkesaktivt liv vært innenfor reiselivet med stilling som turistsjef i Hemsedal, hotell-ledelse og konsulent innen destinasjonsutvikling samt flere styreverv. Driver gård med utleiehytter og hjorteoppdrett. Har tidligere hatt verv i bankens forstanderskap og styre. Er nestleder i styret for Sparebankstiftelsen Hallingdal. Styremedlem siden 2018. Bor i Hemsedal.

Gro H. Storebråten – Medlem, valgt av ansatte

Født 1964. Har utdanning fra videregående skole med diverse etterutdanningskurs fra BI. Er autorisert finansiell rådgiver og har autorisasjon som kredittrådgiver og skadeforsikringsrådgiver. Arbeider som fagansvarlig betalingsformidling i SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Tidligere medlem av forstanderskapet. Styremedlem som representant for ansatte fra 2020. Bor på Gol.

Forstanderskap, styre og revisjon

FORSTANDERSKAPET

KUNDENE

Hallingdal:	Karianne Sørbøen Marianne Stue Per Egil Rese Margunn Berget Kristiansen Knut Arne Gurigard Ola Terje Oleivsgard
Valdres:	Ove Skaret (leder) Pål Bredesen
«Fritt»:	Halvar Hjelman

VARAMEDLEMMER

Hallingdal:	Ove Bråten Gunnar Halbjørhus Stian Bogar
Valdres:	Gunvor Hegge

FRA STIFTELSENE ØYSTRE SLIDRE OG HALLINGDAL:

Arnstein Alund
Jan Kristian Dalen
Torleif Bjella
Tove Eggen Lien
Torhild Helling Bergaplass
Kjell Erik Skølt
Kjersti Lilleslett
Endre Ulsaker
Ingunn Stræte
Karin Rustberggard Sletto

VARAMEDLEMMER:

Berit Aspaas Müller
Janniche Ulrichsen
Christoffer Norhaug
Anneli R. Vøllo
Anne Vetteren Grøthe

FUNKSJONÆRVALGTE:

Maren Haugli Tufto
Kristin Bakke Haugen
Gudny G. Nysveen
Ellen Møllerplass
Mona Ø. Øen
Vidar Solheim

VARAMEDLEMMER:

Gro Storebråten (valgt inn i styret 2020)
Eva Veslegard
Henry Olav Hansen

STYRET:

Kjell Vidar Bergo, leder
Kristin Ourom, nestleder
Odd Holde, medlem
Ragnhild Kvernberg, medlem
Tore Østlund, medlem
Gro Lundby, medlem
Vidar Isungset, medlem,
valgt av ansatte
Gro Storebråten, medlem,
valgt av ansatte

VARAMEDLEMMER:

Sissel Skrindo
Steinar Dahlen
Sara Rolfsen (fra ansatte)
Erland Espelien (fra ansatte)

REVISOR:

Deloitte AS

Geilo • Ål • Gol • Nesbyen • Flå • Hemsedal
Fagernes • Heggenes • Beitostølen • Oslo